

Spis treści

I Rezolucje, zalecenia i opinie

ZALECENIA

Rada

2015/C 272/01	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Rumunii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Rumunię programu konwergencji na 2015 r.	1
2015/C 272/02	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Słowenii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Słowację programu stabilności na 2015 r.	6
2015/C 272/03	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Słowacji na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Słowację programu stabilności na 2015 r.	10
2015/C 272/04	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Finlandii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Finlandię programu stabilności na 2015 r.	14
2015/C 272/05	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Szwecji na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Szwecję programu konwergencji na 2015 r.	18
2015/C 272/06	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Zjednoczonego Królestwa na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Zjednoczone Królestwo programu konwergencji na 2015 r.	21
2015/C 272/07	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Belgii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Belgię programu stabilności na 2015 r.	24
2015/C 272/08	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Bułgarii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Bułgarię programu konwergencji na 2015 r.	28

2015/C 272/09	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Republiki Czeskiej na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Republikę Czeską programu konwergencji na 2015 r.	32
2015/C 272/10	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Danii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Danię programu konwergencji na 2015 r.	36
2015/C 272/11	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Estonii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Estonię programu stabilności na 2015 r.	39
2015/C 272/12	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Irlandii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Irlandię programu stabilności na 2015 r.	42
2015/C 272/13	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Hiszpanii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Hiszpanię programu stabilności na 2015 r.	46
2015/C 272/14	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Francji na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Francję programu stabilności na 2015 r.	51
2015/C 272/15	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Chorwacji na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Chorwację programu konwergencji na 2015 r.	56
2015/C 272/16	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Włoch na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Włochy programu stabilności na 2015 r.	61
2015/C 272/17	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Łotwy na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Łotwę programu stabilności na 2015 r.	66
2015/C 272/18	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Litwy na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Litwę programu stabilności na 2015 r.	70
2015/C 272/19	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Luksemburga na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Luksemburg programu stabilności na 2015 r.	73
2015/C 272/20	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Węgier na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Węgry programu konwergencji na 2015 r.	76
2015/C 272/21	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Malty na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Maltę programu stabilności na 2015 r.	80
2015/C 272/22	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Niderlandów na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Niderlandy programu stabilności na 2015 r.	83
2015/C 272/23	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Austrii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Austrię programu stabilności na 2015 r.	87

2015/C 272/24	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Polski na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2015 r.	91
2015/C 272/25	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Portugalii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Portugalię programu stabilności na 2015 r.	94
2015/C 272/26	Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie wdrażania ogólnych wytycznych dotyczących polityki gospodarczej państw członkowskich, których walutą jest euro	98

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

ZALECENIA

RADA

ZALECENIE RADY

z dnia 14 lipca 2015 r.

w sprawie krajowego programu reform Rumunii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Rumunię programu konwergencji na 2015 r.

(2015/C 272/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽¹⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽²⁾ w sprawie krajowego programu reform Rumunii na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Rumunię zaktualizowanego programu konwergencji na 2014 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazano Rumunię jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Rumunii. Zawarto w nim ocenę postępów Rumunii w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Rumunii występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają działań politycznych i monitorowania. W wyniku realizacji trzech kolejnych programów pomocy finansowej UE–MFW, zaburzenia równowagi zewnętrznej i wewnętrznej zostały znacznie ograniczone. Zagrożenia wynikające z dość wysokiej ujemnej wartości międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto Rumunii oraz jej słabej średnioterminowej zdolności eksportowej zasługują jednak na uwagę. Sektor bankowy nadal charakteryzuje się zewnętrznymi i wewnętrznymi słabościami.
- (7) W dniu 30 kwietnia 2015 r. Rumunia przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r. oraz program konwergencji na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) W dniu 22 października 2013 r., Rada przyjęła decyzję 2013/531/UE ⁽³⁾, w której zobowiązała się do udzielenia Rumunii w okresie do września 2015 r. średnioterminowej pomocy finansowej w wysokości do 2 mld EUR. Pomoc ta jest uzależniona od wdrożenia kompleksowego programu polityki gospodarczej. O ile w obecnej sytuacji rynkowej Rumunia nie zamierza występować o wypłatę jakiegokolwiek transzy środków, pomoc zapobiegawcza ma ułatwić konsolidację stabilności makroekonomicznej, budżetowej i finansowej, a poprzez realizację reform strukturalnych – zwiększyć odporność i potencjał wzrostu gospodarki. Po zakończeniu wspomnianego programu Rumunia zostanie ponownie w pełni włączona w ramy europejskiego semestru.
- (9) Rumunia jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. Z powodu planowanych reform strukturalnych Rumunia wniosła w swoim programie konwergencji o tymczasowe odchylenie o 0,5 % PKB od wymaganej ścieżki dostosowania prowadzącej do celu średniookresowego. Rada nie może jednak ocenić wiarygodności planowanych reform strukturalnych, gdyż informacje na ich temat zawarte w programie nie są wystarczająco szczegółowe. Rumunia zwróciła się także o zastosowanie klauzuli dotyczącej reformy emerytalnej. Kwalifikowalność wspomnianej reformy musi potwierdzić Eurostat. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2015 r., przewidywany deficyt strukturalny w wysokości 3,4 % PKB w 2016 r. nie zapewnia odpowiedniego marginesu bezpieczeństwa w odniesieniu do określonej w Traktacie wartości referencyjnej wynoszącej 3 % PKB. Dlatego też zdaniem Rady Rumunia nie spełnia wymogów pozwalających na korzystanie z żądanego tymczasowego odchylenia w 2016 r.
- (10) W programie konwergencji na 2015 r. rząd planuje, iż deficyt nominalny utrzyma się na poziomie 1,5 % PKB w 2015 r., a w 2018 r. zmniejszy się do 0,8 %. Rząd planuje osiągnąć średniookresowy cel budżetowy (deficyt strukturalny w wysokości 1,0 % PKB), począwszy od 2016 r. Zgodnie z programem konwergencji spodziewane jest, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB osiągnie wartość szczytową na poziomie 40,1 % w 2015 r., po czym będzie stopniowo spadać, osiągając w 2018 r. poziom 37,1 %. Scenariusz makroekonomiczny stanowiący podstawę tych prognoz budżetowych jest korzystny. Istotne środki zwiększające deficyt, zatwierdzone 25 marca przez rząd, a 27 kwietnia przez senat ⁽⁴⁾, uwzględniono w prognozie Komisji z wiosny 2015 r., nie włączono ich jednak do programu konwergencji, czego wymaga kodeks postępowania. Nie sprecyzowano dostatecznie środków koniecznych do osiągnięcia docelowych wartości deficytu, planowanych od 2016 r.. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2015 r. przewiduje się w 2015 r.

⁽¹⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽²⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Rumunii na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Rumunię programu konwergencji na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 109).

⁽³⁾ Decyzja Rady 2013/531/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie udzielenia Rumunii zapobiegawczo średnioterminowej pomocy finansowej Unii (Dz.U. L 286 z 29.10.2013, s. 1).

⁽⁴⁾ Obniżenie opodatkowania w nowym projekcie kodeksu podatkowego.

odchylenie salda strukturalnego od średniookresowego celu budżetowego o 0,3 % PKB. Przewyższa to nieznacznie odchylenie gwarantowane w ramach programu bilansu płatniczego o wartości 0,25 % PKB, pod warunkiem że współfinansowanie projektów ze środków UE jest zgodne z założeniami w budżecie. Odchylenie ma stać się poważne w 2016 r., osiągając poziom 2,4 % PKB, gdy tymczasem wymagane jest dostosowanie w wysokości 0,3 % PKB. Dlatego też w 2015 i 2016 r. konieczne będzie podjęcie dalszych działań. Opierając się na ocenie programu konwergencji i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, że Rumunia nie spełni warunków paktu stabilności i wzrostu.

- (11) Ramy budżetowe Rumunii są, ogólnie rzecz biorąc, stabilne, jednak nie dość skutecznie stosowane. Średnio- i długoterminowe tendencje demograficzne oraz niski poziom rozwoju rynku pracy mogą zagrozić długookresowej stabilności systemu emerytalnego. Reforma systemu emerytalnego rozpoczęta w 2010 r. zaowocowała już pewną poprawą, jednak Izba niższa parlamentu nie przyjęła jeszcze ustawy zrównującej ustawowy wiek emerytalny mężczyzn i kobiet od 2035 r., zaproponowanej przez rząd w grudniu 2013 r.
- (12) Niedawna obniżka pracowniczych składek na ubezpieczenie społeczne zmniejszyła wprawdzie klin podatkowy, nastąpiło to jednak w sposób nieukierunkowany. Klin podatkowy dla osób o niskich dochodach pozostaje wysoki (40 %) w porównaniu z innymi państwami europejskimi. Jednym z głównych problemów i powodów uszczuplenia dochodów podatkowych pozostają nadal oszustwa podatkowe i unikanie opodatkowania. Podjęto pierwsze kroki w ramach procesu, który ma doprowadzić do trwającej reorganizacji rumuńskiej administracji podatkowej. W 2014 r. w dwóch regionach wdrożono pilotażowy projekt dotyczący legalności ukierunkowany na pracę nierejestrowaną, deklarowanie niepełnej kwoty wynagrodzenia i uchylanie się od opodatkowania, a w 2015 r. ma być on dalej rozszerzany. W 2014 r. podniesiono poziom podatków środowiskowych, zbliżając go do unijnej średniej.
- (13) W 2014 r. odnotowano wprawdzie pewną poprawę, jednak wskaźnik zatrudnienia i współczynnik aktywności zawodowej nadal jest szczególnie niski w przypadku kobiet, osób młodych, starszych pracowników i Romów. Zmieniono aktywną politykę rynku pracy, jednak poziom ogólnego udziału w aktywnych instrumentach rynku pracy i finansowania ich pozostaje niski, szczególnie w przypadku szkoleń zawodowych, programów mających na celu uznanie doświadczenia nabytego, zachęt do mobilności i środków ukierunkowanych na osoby długotrwale bezrobotne. Rumunia podjęła kroki na rzecz przeciwdziałania bezrobociu osób młodych, zwłaszcza poprzez gwarancję dla młodzieży, nastąpiły jednak opóźnienia we wdrażaniu. Nie poczyniono żadnych postępów we wprowadzeniu przejrzystych wytycznych w zakresie ustalania minimalnych płac. Aby umożliwić zindywidualizowane usługi i ich spójniejszą realizację wśród grup docelowych, należałoby wzmocnić zdolność publicznych służb zatrudnienia, zwłaszcza pod względem personelu, oraz wprowadzić zintegrowane ramy realizacji środków współfinansowanych w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.
- (14) Rumunia stoi w obliczu szeregu wyzwań w zakresie edukacji: odsetek osób wcześniej kończących naukę nadal znacznie przewyższa średnią unijną; dostępność i dostęp do wczesnej edukacji oraz opieki nad dziećmi są ograniczone, zwłaszcza na terenach wiejskich i dla społeczności romskiej; udział w uczeniu się przez całe życie nadal pozostaje znacznie poniżej średniej UE; jakość studiów wyższych i ich przydatność na rynku pracy jest nieadekwatna; oraz odsetek osób uzyskujących wyższe wykształcenie jest nadal na przedostatnim miejscu w Unii. Rumunia zaczęła stawiać czoła tym wyzwaniom, postępy poczynione w poszczególnych obszarach są różne, jednak skutki są, jak na razie, niezbyt widoczne. W czerwcu 2015 r. Rumunia przyjęła dwie strategie krajowe – strategię na rzecz uczenia się przez całe życie i strategię na rzecz ograniczenia zjawiska wczesnego kończenia nauki. Ważne jest teraz, by podjęła działania w celu szybkiego wdrożenia strategii. Na okres 2014–2019 sporządzono krajowy program na rzecz wczesnej edukacji oraz opieki nad dziećmi, który zostanie wprowadzony w nowym roku szkolnym 2015–2016. Przygotowano strategię na rzecz szkolnictwa wyższego, której celem jest zwiększenie przydatności studiów wyższych poprzez ściślejsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy oraz poprawa dostępności studiów wyższych dla grup defaworyzowanych. Wdrożono środki mające na celu poprawę programów kształcenia i szkolenia zawodowego i przyuczania do zawodu.
- (15) Rumuński system opieki zdrowotnej charakteryzuje się słabymi wynikami leczenia, słabą dostępnością finansową i geograficzną, niskim budżetem i nieskutecznym wykorzystaniem zasobów. W dużym stopniu wykorzystywane są usługi szpitalne, system boryka się z rozległą siecią nieefektywnych szpitali, słabą i rozdrobnioną siecią skierowań oraz niskim odsetkiem nakładów na podstawową opiekę zdrowotną. Powszechne nieformalne opłaty w publicznej opiece zdrowotnej utrudniają ponadto dostępność i skuteczność systemu oraz obniżają jego jakość. Przedsięwzięte działania i reformy systemu opieki zdrowotnej pozwoliły zmniejszyć niedopasowanie poziomu płynności i poprawić jakość i skuteczność usług. W grudniu 2014 r. zatwierdzono krajową strategię w zakresie zdrowia na lata 2014–2020, która stanowi strategiczną podstawę dla reform sektora zdrowia; obecnie należy ją wdrożyć. Ministerstwo Zdrowia i Krajowa Izba Ubezpieczeń Zdrowotnych rozważają różne środki służące usprawnieniu systemu finansowania opieki zdrowotnej.

- (16) Ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego nadal należy do najważniejszych wyzwań, przed jakimi stoi Rumunia. Odsetek osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wprawdzie spada, jest jednak nadal wysoki i wynosił w 2013 r. 40 %, znacznie powyżej średniej UE. Skuteczność transferów społecznych (poza emeryturami) w ograniczaniu ubóstwa wydaje się być niewielka, zaś szczególnie niska w przypadku dzieci. Transfery społeczne są niedostatecznie powiązane z działaniami aktywizującymi. Nadal opóźnia się realizacja reformy pomocy społecznej z 2011 r. W dniu 27 maja 2015 r. przyjęto strategię włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa oraz związanych z nią planów działania. Dokonano niewielkiego postępu we wprowadzaniu minimalnego dochodu umożliwiającego włączenie, który ułatwiłby udzielanie pomocy społecznej poprzez połączenie trzech istniejących świadczeń społecznych i zacieśniłby powiązania z działaniami aktywizującymi. W 2013 r. rząd przyjął ustawę o gospodarce społecznej przewidującą uregulowanie w tym obszarze oraz zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej społeczności defaworyzowanych, jednak debata nad ustawą w parlamencie nadal trwa. Podjęto niewiele skutecznych działań, aby zintegrować społeczność romską. W styczniu 2015 r. przyjęto, wprawdzie z pewnym opóźnieniem, zmienioną strategię na rzecz integracji Romów, jej wdrożenie jest jednak opóźnione.
- (17) Potencjał administracyjny Rumunii jest niewielki, rozdrobiony i cechuje go niejasny podział odpowiedzialności, wynikiem czego stanowi on przeszkodę dla konkurencyjności gospodarki. Określono podstawowe przyczyny słabości strukturalnych, a w październiku 2014 r. przyjęto strategię mającą na celu reagowanie na wyzwania w administracji publicznej oraz ustalanie priorytetów polityki i koordynowanie jej, wraz z planem działania dotyczącym jej wdrażania w okresie 2014–2020. Wdrażanie jest jednak bardzo opóźnione. W realizacji programów funduszy UE nastąpiły znaczne opóźnienia spowodowane nieprawidłowościami w procedurach udzielania zamówień publicznych. Mają one negatywny wpływ na otoczenie biznesowe i utrudniają tak bardzo potrzebne inwestycje w infrastrukturę.
- (18) Dokonano pewnego postępu, jeśli chodzi o zwiększenie niezależności, jakości i skuteczności systemu sądownictwa, zwalczanie korupcji na wszystkich poziomach oraz zapewnienie skutecznego wykonywania decyzji sądu. Jednak w wielu przypadkach poziom wykonywania decyzji sądu jest nadal słaby, a jeszcze mniejsze postępy nastąpiły w odniesieniu do zapobiegania i zwalczania korupcji na niskim szczeblu. Te ważne obszary polityki zostaną objęte zakresem mechanizmu współpracy i weryfikacji.
- (19) Bolączką przedsiębiorstw państwowych jest niespełniająca standardów produktywność; przyczyniają się one do braku płynności gospodarki, obciążają budżet instytucji rządowych i samorządowych jako zobowiązania warunkowe oraz stanowią 50 % zaległości podatkowych wszystkich przedsiębiorstw łącznie. Decydującym czynnikiem stanowiącym o wynikach przedsiębiorstw państwowych jest ład korporacyjny. Ich aktualne metody zarządzania nie chronią ich przed polityczną ingerencją w bieżące zarządzanie tymi przedsiębiorstwami ani nie gwarantują rozdziału między odpowiedzialnością władz i funkcjami w zakresie określania polityki. Odrębne zasady dla przedsiębiorstw państwowych są systematycznie wprowadzane od czasu wprowadzenia rozporządzenia nadzwyczajnego 109/2011. Pominęto w nim cały szereg obszarów i w praktyce zasady nie zawsze są respektowane. Nie dokonano żadnego postępu w odniesieniu do reformy ładu korporacyjnego przedsiębiorstw państwowych w sektorach energii i transportu.
- (20) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Rumunii i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program konwergencji i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Rumunii w poprzednich latach. Wzięła ona pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej w Rumunii, ale także zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–4.
- (21) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program konwergencji, a jej opinia⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1.
- (22) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program konwergencji. Zalecenia Rady na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–4 poniżej.

NINIEJSZYM ZALECA Rumunii podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Podjęcie wszystkich niezbędnych środków w celu ukończenia programu pomocy finansowej.

⁽¹⁾ Na podstawie art. 9 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

2. Ograniczenie odchylenia od średniookresowego celu budżetowego w 2015 r. maksymalnie do 0,25 % PKB, jak określono w programie bilansu płatniczego na lata 2013–2015, i powrót do średniookresowego celu budżetowego w 2016 r. Wdrożenie kompleksowej strategii na rzecz poprawy przestrzegania przepisów prawa podatkowego, wzmocnienie systemów weryfikacji kontroli w celu zwalczania pracy nierejestrowanej i dalsze zrównywanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn.
3. Zwiększenie dostępności instrumentów rynku pracy, zwłaszcza w przypadku niezarejestrowanych osób młodych i osób długotrwale bezrobotnych. Zapewnienie odpowiednich zasobów kadrowych krajowego urzędu pośrednictwa pracy. W porozumieniu z partnerami społecznymi i zgodnie z praktykami krajowymi, sformułowanie jasnych wytycznych w zakresie ustalania minimalnych płac. Wprowadzenie minimalnego dochodu umożliwiającego włączenie społeczne. Zwiększenie dostępności i jakości wczesnej edukacji oraz opieki nad dziećmi, w szczególności w przypadku Romów. Podjęcie działań w celu wdrożenia krajowej strategii na rzecz ograniczenia zjawiska wczesnego kończenia nauki. Kontynuację krajowej strategii w zakresie zdrowia na lata 2014–2020 w celu rozwiązania problemów słabej dostępności, niskiego budżetu i nieskutecznego wykorzystania zasobów.
4. Przyjęcie ustawy w sprawie reformy ładu korporacyjnego przedsiębiorstw państwowych.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Słowenii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Słowenię programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/02)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Słowenii na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Słowenię zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ⁽⁵⁾, Komisja przedstawiła opinię na temat projektu planu budżetowego Słowenii na 2015 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Słowenii na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Słowenię programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 115).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazano Słowenię jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Słowenii. Zawarto w nim ocenę postępów w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. W przypadku Słowenii sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Słowenii występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają zdecydowanych działań politycznych i odrębnego monitorowania. W szczególności trwa przywracanie równowagi i prowadzone są zdecydowane działania polityczne, co wraz z poprawą wyników eksportu i warunków wzrostu zmniejsza ryzyko w porównaniu z ubiegłym rokiem, zwłaszcza w odniesieniu do trwałej równowagi zewnętrznej. Niemniej w związku ze słabym łańcuchem korporacyjnym, wysokim poziomem upaństwowienia własności, wobec wysokiego stosunku zadłużenia do aktywów przedsiębiorstw, wzrost długu publicznego stanowi realne zagrożenie dla stabilności finansowej i wzrostu gospodarczego i wymaga bacznej uwagi. Zakłócenia równowagi nie są już zatem oceniane jako nadmierne, ale nadal zasługują na szczególną uwagę.
- (7) W dniu 30 kwietnia 2015 r. Słowenia przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r. oraz swój program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Słowenia jest obecnie objęta częścią naprawczą paktu stabilności i wzrostu. W swoim programie stabilności na 2015 r. rząd Słowenii planuje dokonać korekty nadmiernego deficytu do 2015 r., zgodnie z terminem ustalonym przez Radę, i osiągnąć średniookresowy cel budżetowy – stan równowagi budżetowej w kategoriach strukturalnych – do 2020 r., tzn. rok po zakończeniu okresu objętego programem. Rząd planuje, iż deficyt nominalny stopniowo zmniejszy się do poziomu 2,9 % PKB w 2015 r., a następnie do 0,9 % PKB w 2019 r. Zgodnie z programem stabilności rząd przewiduje, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB osiągnie w 2015 r. wartość szczytową 81,6 %, a następnie zacznie spadać. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe, jest wiarygodny. Opierając się na prognozie Komisji z wiosny 2015 r., przewiduje się terminową i trwałą korektę nadmiernego deficytu do 2015 r. Jednocześnie, jak wynika z salda strukturalnego i podjętych działań dyskrejonalnych, wielkość wysiłku fiskalnego jest mniejsza od poziomu zalecanego przez Radę. Przy założeniu, że terminowa korekta nadmiernego deficytu nastąpi zgodnie z planem, Słowenia zostanie objęta funkcją zapobiegawczą paktu począwszy od 2016 r. Nie sprecyzowano dostatecznie środków mających na celu osiągnięcie docelowych wartości deficytu, począwszy od 2016 r. W świetle prognozy Komisji z wiosny 2015 r. wydaje się zatem, że istnieje ryzyko znacznego odchylenia od wymaganej korekty prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2016 r. oraz że konieczne będą dalsze działania. Opierając się na ocenie programu stabilności i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, iż Słowenia nie spełni warunków paktu stabilności i wzrostu. W odniesieniu do reguł fiskalnych w 2013 r. parlament Słowenii zatwierdził konstytucyjną podstawę ustanowienia reguły dotyczącej równowagi/nadwyżki budżetowej w kategoriach strukturalnych. Wciąż nie przyjęto jednak koniecznych przepisów wykonawczych. Oczekuje się, że zmiany ustawy o finansach publicznych zapewnią niezbędną podstawę ustawodawczą do kwestii proceduralnych, na których oparto ustawę o regułach fiskalnych.
- (9) Słowenia podjęła działania w celu zmniejszenia presji dotyczącej średniookresowej stabilności systemu emerytalnego, jednak główne parametry nadal wymagają dostosowania, aby zagwarantować stabilność tego systemu po 2020 r. Reforma emerytalna z 2013 r. przyniosła pozytywne rezultaty i oczekuje się przyjęcia do końca 2015 r. aktu prawnego ustanawiającego fundusz demograficzny. Zapewnienie stabilności emerytur w perspektywie długookresowej będzie jednak wymagać kolejnych reform. Nie odnotowano żadnych postępów w przypadku reformy systemu opieki długoterminowej. Pod koniec 2013 r. rząd przyjął plan reformy systemu opieki długoterminowej, ale przyjęcie przepisów wdrażających reformę odłożono na koniec 2015 r., aby umożliwić wcześniejsze podjęcie decyzji dotyczących reformy ubezpieczeń zdrowotnych, w tym w zakresie kwestii źródeł finansowania ogólnej opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej. Wydatki na opiekę długoterminową związane ze starzeniem się można ograniczyć dzięki kierowaniu świadczeń do osób najbardziej potrzebujących i odchodzeniu od opieki zinstytucjonalizowanej na rzecz usług zdrowotnych w domu pacjenta.
- (10) W styczniu 2015 r. zawarto porozumienie społeczne, w którym stwierdza się, że wzrost płac w sektorze publicznym będzie wolniejszy niż wzrost płac w sektorze prywatnym. Składniki oraz indeksacja minimalnych wynagrodzeń nie są objęte przedmiotowym porozumieniem. Choć minimalne wynagrodzenie wciąż jest względnie wysokie w relacji do średniego wynagrodzenia, jego wzrost był ostatnio ograniczony. Ocena reformy rynku pracy z 2013 r. wskazuje, że ograniczenia rynku pracy zmniejszyły się, ale utrzymują się problemy

strukturalne w odniesieniu do bezrobocia długotrwałego i niskich wskaźników zatrudnienia pracowników o niskich kwalifikacjach oraz pracowników starszych. Słowenia podjęła pewne działania, aby rozwiązać kwestię niedopasowania umiejętności, a do 2020 r. zaplanowano podjęcie wielu innych środków.

- (11) Sytuacja w sektorze bankowym stała się jeszcze bardziej stabilna dzięki dokapitalizowaniu w 2014 r. banków Abanka i Banka Celje. Kompleksowy plan działania dla banków został dokończony i przedłożony gabinetowi premiera w styczniu 2015 r. Bank Słowenii zapewnił przeprowadzenie działań następczych w odniesieniu do uchybień zidentyfikowanych w trakcie oceny jakości aktywów w 2013 r. W pierwszym kwartale 2015 r. bank wznowił przeprowadzanie kontroli na miejscu, aby zweryfikować, czy banki wdrażają zalecenia. Główne banki przeprowadziły reorganizację i wzmocniły jednostki odpowiedzialne za asekurację i restrukturyzację. Jednak niezbędne jest stymulowanie poprawy długoterminowej rentowności oraz ograniczanie kredytów zagrożonych w sektorze przedsiębiorstw, aby sektor bankowy był w lepszej kondycji. Stworzono zarówno centralny plan restrukturyzacji przedsiębiorstw, jak i zespół ds. restrukturyzacji przedsiębiorstw na szczeblu centralnym. Dalsze zmniejszanie zadłużenia sektora przedsiębiorstw, w tym za pośrednictwem spółki zarządzającej aktywami bankowymi oraz dzięki pełnemu stosowaniu nowych przepisów dotyczących niewypłacalności, pomogłoby przywrócić warunki sprzyjające inwestycjom prywatnym. Banki nadal ograniczają swoją działalność kredytową, co wpływa głównie na MŚP. Niedawne dokapitalizowanie sektora bankowego ma przynieść pełne rezultaty dopiero w 2016 r. Powściągliwe udzielanie kredytów i wysokie stopy procentowe wpływają na możliwości finansowania MŚP. Mimo że odsetek odrzuconych wniosków kredytowych zmalał w ciągu ostatnich sześciu lat, liczba MŚP, które zwracają uwagę na mniejszą gotowość banków do udzielania kredytów, znacznie wzrosła i jest jedną z najwyższych w Unii.
- (12) Program prywatyzacji jest realizowany, jednak z opóźnieniami. Restrukturyzacja pięciu głównych banków będących własnością państwa oraz likwidacja dwóch mniejszych banków krajowych przebiegają zgodnie z planem. Spółka Slovenian Sovereign Holding, odpowiedzialna za zarządzanie majątkiem państwowym i jego zbycie, jest obecnie w pełni operacyjna. Projekt strategii zarządzania majątkiem nadal czeka na przyjęcie przez parlament. Przewiduje się, że po jego przyjęciu przedstawiony zostanie program zbycia kilku odpowiednio dobranych składników majątkowych skarbu państwa. W grudniu 2014 r. spółka Slovenian Sovereign Holding przyjęła nowy kodeks ładu korporacyjnego, a w styczniu 2015 r. mianowała pracownika ds. zgodności z prawem.
- (13) W 2014 r. nadal zwiększała się wydajność sądów, choć w wolniejszym tempie. Osiągnięto pewien postęp w skracaniu długości trwania postępowań sądowych w pierwszej instancji w przypadku spraw cywilnych i handlowych, w tym w sprawach objętych przepisami dotyczącymi niewypłacalności, jednak długość postępowań oraz zaległości w rozstrzygnięciu spraw są wciąż znaczące.
- (14) Niesprzyjające otoczenie biznesowe w Słowenii to główna przyczyna niskiego poziomu inwestycji w działalność gospodarczą w Słowenii. Duża ilość przepisów i ich częste zmiany utrudniają prowadzenie działalności gospodarczej zgodnie z lokalnymi uregulowaniami prawnymi. Liczba zawodów regulowanych zmniejszyła się z 323 do 242, ale wciąż pozostaje wysoka. Wdrożono około 25 % środków przewidzianych w jednolitym dokumencie, które mają na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych. Urzędowi ochrony konkurencji zapewniono dostateczną autonomię budżetową oraz niezależność instytucjonalną.
- (15) Nowy rząd potwierdził swoje zobowiązanie do zwalczania korupcji i przyjął w styczniu 2015 r. nowy dwuletni program obejmujący 11 środków wieloletnich. Odnotowano pewne postępy w odniesieniu do przejrzystości i rozliczalności. Przygotowywana jest kompleksowa reforma sektora publicznego. Nie poczyniono postępów w kwestii sprawozdań w sprawie oceny wyników i procedur kontroli jakości.
- (16) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Słowenii i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Słowenii w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej w Słowenii, ale także zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–4.
- (17) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program stabilności. Zalecenia Rady na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–4 poniżej.

- (18) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽¹⁾. Jako kraj, którego walutą jest euro, Słowenia powinna zapewnić pełne i terminowe wdrożenie również tych zaleceń,

NINIEJSZYM ZALECA Słowenii podjęcie w latach 2015–2016 działań mających na celu:

1. Zapewnienie trwałej korekty nadmiernego deficytu w 2015 r. i dokonanie korekty budżetowej w wysokości 0,6 % PKB prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2016 r. Przyjęcie ustawy o regułach fiskalnych i zmianę ustawy o finansach publicznych. Przyspieszenie reformy systemu emerytalnego w perspektywie długookresowej. Przyjęcie do końca 2015 r. reformy systemu opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej.
2. Przegląd – w porozumieniu z partnerami społecznymi i zgodnie z praktyką krajową – mechanizmu ustalania minimalnego wynagrodzenia, a w szczególności roli dodatków, w perspektywie wpływu na ubóstwo pracujących, tworzenie miejsc pracy i konkurencyjność. Zwiększenie szans na zatrudnienie osób o niskich kwalifikacjach oraz pracowników starszych. Podjęcie środków w celu rozwiązania problemu bezrobocia długotrwałego oraz zapewnienie odpowiednich zachęt do przedłużania okresu życia zawodowego.
3. Zmniejszenie poziomu kredytów zagrożonych w bankach przez wprowadzenie konkretnych celów. Poprawę zdolności monitorowania ryzyka kredytowego w bankach. Dalszą restrukturyzację przedsiębiorstw i zachowanie silnie ugruntowanego ładu korporacyjnego w spółce zarządzającej aktywami bankowymi. Podjęcie środków w celu poprawy dostępu do finansowania dla MSP i mikroprzedsiębiorstw. Przyjęcie strategii dotyczącej Slovenian Sovereign Holding zawierającej jasną klasyfikację aktywów, wdrożenie rocznego planu zarządzania aktywami i zastosowanie kryteriów opartych na wynikach.
4. Zagwarantowanie, że reformy przyjęte w celu poprawy wydajności wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych przyczynią się do ograniczenia czasu trwania postępowań.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

⁽¹⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Słowacji na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Słowację programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/03)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽²⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽³⁾ w sprawie krajowego programu reform Słowacji na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Słowację zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ⁽⁴⁾, Komisja przedstawiła opinię na temat projektu planu budżetowego Słowacji na 2015 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Słowacji na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Słowację programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 122).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011⁽¹⁾ Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazano Słowacji jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Słowacji. W sprawozdaniu tym zawarto ocenę postępów Słowacji w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r.
- (7) W dniu 29 kwietnia 2015 r. Słowacja przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r. oraz swój program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Słowacja jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. W programie stabilności na 2015 r. rząd planuje stopniową poprawę deficytu nominalnego do poziomu 2,5 % PKB w 2015 r., a w 2018 r. dalszą poprawę do 0,5 %. Zgodnie z programem stabilności, średniookresowy cel budżetowy – deficyt strukturalny na poziomie 0,5 % PKB – zostałyby osiągnięty od 2017 r. Przewiduje się nieznaczny spadek relacji długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB do poziomu 53,4 % w 2015 r., a następnie dalszy jej spadek do 50,3 % w 2018 r. Scenariusz makroekonomiczny stanowiący podstawę tych prognoz budżetowych jest wiarygodny. Środki, które mają prowadzić do osiągnięcia zakładanych docelowych wartości deficytu, począwszy od 2016 r., nie zostały jednak dostatecznie sprecyzowane. W prognozie Komisji z wiosny 2015 r. przewiduje się, że wzrost wydatków netto pozostanie poniżej wartości odniesienia zarówno w 2015, jak i w 2016 r., co jest zgodne z wymogami paktu stabilności i wzrostu. Opierając się na ocenie programu stabilności i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że – zgodnie z przewidywaniami – Słowacja spełni warunki paktu stabilności i wzrostu.
- (9) W 2014. na rynku pracy wystąpiły oznaki ożywienia gospodarczego, ale stopa bezrobocia pozostaje wysoka. Ograniczono czynniki zniechęcające w systemie zabezpieczenia społecznego i poczyniono pewne postępy na drodze do zmniejszenia bezrobocia wśród młodzieży. Długotrwałe bezrobocie wciąż jest jednak dużym wyzwaniem, a poziom zatrudnienia wśród Romów i osób nisko wykwalifikowanych jest niski. Mimo że podjęto pierwsze kroki zmierzające do poprawy funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia, mają one ograniczoną zdolność do świadczenia usług zindywidualizowanych, szczególnie na rzecz osób najbardziej oddalonych od rynku pracy. Wskaźnik zatrudnienia kobiet pozostaje znacznie poniżej średniej unijnej. Wynika to z niewystarczającej oferty przystępnych cenowo, dobrej jakości usług opieki nad dziećmi oraz stosunkowo długiego czasu trwania urlopu rodzicielskiego.
- (10) Słowacja poczyniła pewne postępy w odniesieniu do uczenia się przez praktykę w miejscu pracy, a w 2015 r. ma wejść w życie nowa ustawa o kształceniu i szkoleniu zawodowym. Postępy w poprawie warunków nauczania oraz w zachęcaniu do tworzenia programów studiów licencjackich bardziej ukierunkowanych na karierę zawodową, a także w zwiększaniu odsetka dzieci romskich uczęszczających do placówek wczesnej edukacji i opieki są natomiast ograniczone. Nie podjęto żadnych działań w celu zapewnienia szerszego uczestnictwa Romów w szkoleniach zawodowych i szkolnictwie wyższym. Jedynie niewielkie postępy osiągnięto w eliminowaniu luk w słowackim systemie badań naukowych i innowacji. Do głównych potrzeb w tej dziedzinie należy zaliczyć poprawę jakości i adekwatności bazy naukowej oraz promowanie współpracy środowisk akademickich, badawczych i biznesowych.
- (11) Niska jakość otoczenia biznesu w Słowacji zmniejsza atrakcyjność tego państwa dla inwestycji zagranicznych i krajowych. Efektywność i jakość działania administracji publicznej i systemu sądownictwa nie są wystarczające, co jest szczególnie szkodliwe dla otoczenia biznesu. W służbie cywilnej obserwuje się dużą rotację personelu, a zarządzanie zasobami ludzkimi jest niewydajne. Działania mające służyć zwalczaniu korupcji są, jak dotąd, ograniczone. W szczególności nie podjęto działań w związku z potrzebą zwiększenia zdolności analitycznych i audytorskich administracji podatkowej. Zakorzenione niedociągnięcia w dziedzinie zamówień publicznych mają wpływ na przydzielanie zasobów publicznych.
- (12) Niedawne zmiany systemu podatkowego przyczyniły się wprawdzie do poprawy finansów publicznych, ale koszty związane ze starzeniem się społeczeństwa wpłyną w przyszłości niekorzystnie na zadłużenie Słowacji, które jest obecnie stosunkowo stabilne. Długoterminowa stabilność finansów publicznych zależy od tego, czy rząd będzie zdolny zwiększyć efektywność kosztową sektora opieki zdrowotnej. Ogólny poziom efektywności słowackiego systemu opieki zdrowotnej jest niski, a jego wyniki są słabe w porównaniu z resztą UE. W celu

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

wyeliminowania wad w funkcjonowaniu krajowego systemu opieki zdrowotnej rząd przyjął nową strategię na rzecz zdrowia na lata 2014–2020. Strategia jest wdrażana, ale większość środków nie weszła jeszcze w życie. Wydajność poboru podatków jest nadal niewystarczająca, a administracja podatkowa nie jest w pełni efektywna.

- (13) Słabe wyniki inwestycji w ostatnich latach mogą pogarszać długoterminowe perspektywy wzrostu Słowacji. Szczególnie silny spadek inwestycji prywatnych nastąpił w latach 2008–2013. Około 90 % spadku inwestycji ogółem przypada na przedsiębiorstwa niefinansowe i wynika ze zmniejszenia napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych. W 2013 r. poziom inwestycji w dobra kapitałowe był nadal o około 13 % niższy w ujęciu realnym niż w 2008 r. Jednak mimo że spadek inwestycji publicznych był znacznie mniejszy, jego konsekwencje są nadal znaczące ze względu na zakrojone na szeroką skalę projekty związane z budową infrastruktury transportowej, które są niezbędne do wykorzystania potencjału wzrostu w regionach środkowej i wschodniej Słowacji. Zarówno bariery administracyjne, jak i regulacyjne związane z planowaniem inwestycji, a także brak przejrzystości i długotrwałe procedury uzyskiwania pozwoleń na budowę i użytkowanie gruntów hamują inwestycje publiczne. Fundusze UE stanowią bardzo wysoki odsetek wszystkich inwestycji publicznych w Słowacji w porównaniu z poziomami odnotowanymi w innych państwach członkowskich w tym regionie. Ponadto słabe zarządzanie procedurami planowania, złe opracowanie i zły wybór projektów oraz nieprzestrzeganie wymogów dotyczących oceny oddziaływania na środowisko utrudniają absorpcję funduszy UE. W zamówieniach publicznych stosuje się indywidualnie dostosowane specyfikacje, co ogranicza konkurencję oraz prowadzi do wysokich cen końcowych. Lepszy nadzór i większa wiedza fachowa po stronie podmiotów publicznych uczestniczących w procedurach udzielania zamówień publicznych mogłyby przyczynić się do rozwiązania tych problemów. Efektywność i jakość działania administracji publicznej i systemu sądownictwa nie są wystarczające, co jest szczególnie szkodliwe dla otoczenia biznesu, a w odniesieniu do takich kwestii, jak reforma postępowania cywilnego i nierówne rozłożenie obciążenia pracą w sądach, nie podjęto jeszcze działań.
- (14) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Słowacji i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Słowacji w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej w Słowacji, ale także zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–4 poniżej.
- (15) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała wspomniany program stabilności i uznała ⁽¹⁾, że Słowacja spełnia wymogi paktu stabilności i wzrostu.
- (16) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako kraj, którego walutą jest euro, Słowacja powinna również zapewnić pełne i terminowe wykonanie tych zaleceń,

NINIEJSZYM ZALECA Słowacji podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Zwiększenie efektywności kosztowej sektora opieki zdrowotnej, m.in. przez poprawę zarządzania opieką szpitalną oraz ulepszenie podstawowej opieki zdrowotnej. Przyjęcie odpowiednich środków zmierzających do zwiększenia poboru podatków.
2. Podjęcie dodatkowych kroków zmierzających do rozwiązania problemu długotrwałego bezrobocia poprzez usprawnienie środków aktywizacji, edukację drugiej szansy oraz wprowadzenie wysokiej jakości szkoleń dostosowanych do indywidualnych potrzeb. Poprawę zachęt dla kobiet do pozostania na rynku pracy lub powrotu do pracy przez zwiększenie dostępności placówek opieki nad dziećmi.
3. Poprawę jakości doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz podniesienie atrakcyjności zawodu nauczyciela w celu zahamowania spadku wyników edukacyjnych. Zwiększenie uczestnictwa dzieci romskich w głównym nurcie kształcenia i we wczesnej edukacji wysokiej jakości.

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

4. Wspieranie inwestycji w infrastrukturę, usprawnienie i uproszczenie procedur administracyjnych związanych z wydawaniem pozwoleń na użytkowanie gruntów i na budowę. Zwiększenie konkurencji w przetargach publicznych i poprawę mechanizmów nadzoru w zamówieniach publicznych.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady

P. GRAMEGNA

Przewodniczący

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Finlandii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Finlandię programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/04)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej ⁽²⁾ i ich korygowania, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Finlandii na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Finlandię zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ⁽⁵⁾, Komisja przedstawiła opinię na temat projektu planu budżetowego Finlandii na 2015 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Finlandii na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Finlandię programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 127).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazano Finlandię jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Finlandii. Zawarto w nim ocenę postępów Finlandii w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Finlandii występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają działań politycznych i monitorowania. W szczególności na uwagę zasługuje ryzyko związane ze słabymi wynikami w eksporcie w kontekście restrukturyzacji przemysłu. Mimo że udało się w dużej mierze powstrzymać spadek udziału w rynkach eksportowych oraz spowolnienie w przemyśle elektronicznym, poziom inwestycji pozostaje niski, a prognozy potencjalnego wzrostu uległy obniżeniu. Zadłużenie sektora prywatnego ustabilizowało się i nie budzi obecnie obaw, ale ze względu stosunkowo wysoki poziom wciąż wymaga ścisłego monitorowania.
- (7) W dniu 2 kwietnia 2015 r. Finlandia przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r. oraz swój program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Finlandia jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. W programie stabilności na 2015 r. przedłożonym przez ustępujący rząd, opartym na założeniu kontynuacji dotychczasowego kursu polityki i obejmującym lata 2014–2019, przewiduje się, że deficyt nominalny, który został zwiększony w 2014 r. do 3,2 % PKB, a zatem przekraczał wartość referencyjną 3 % PKB, będzie się dalej zwiększał aż do osiągnięcia poziomu 3,4 % PKB w 2015 r., a następnie zmniejszy się stopniowo do 3,1 % w 2017 r. i dalej do 2,5 % PKB w 2019 r. Zgodnie z programem stabilności na 2015 r. przewiduje się wzrost relacji długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB w okresie objętym prognozą w ramach programu do poziomu 67,8 % do 2019 r. Średniookresowy cel budżetowy zakładający utrzymanie deficytu strukturalnego na poziomie 0,5 % PKB nie zostanie osiągnięty przed końcem okresu objętego programem. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe, jest wiarygodny. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2015 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Finlandii wyniesie 3,3 % PKB w 2015 r. i 3,2 % PKB w 2016 r., natomiast relacja długu do PKB, zgodnie z prognozą, wzrośnie w 2016 r. do 64,4 % PKB. Komisja opublikowała w dniu 13 maja 2015 r. sprawozdanie zgodnie z art. 126 ust. 3 Traktatu, w którym stwierdzono, że nie spełniono kryteriów deficytu i długu. W dniu 27 maja nowy rząd opublikował jednak swój program strategiczny, w tym planowane środki konsolidacyjne. Zgodnie z oceną Komisji środki te – o ile zostaną w pełni wdrożone – powinny zmniejszyć deficyt nominalny do poziomu wyraźnie poniżej 3 % PKB w 2016 r. Po pogorszeniu sytuacji w 2014 r. występuje kolejne odchylenie od wymaganych wysiłków strukturalnych w ramach funkcji zapobiegawczej w 2015 r. W 2015 r. wartość odniesienia dla wydatków ma być osiągnięta z dużym marginesem. Występuje ryzyko dużego odchylenia od wymaganej korekty prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w latach 2014–2015, co będzie trzeba ocenić ex post. Uwzględniając środki zapowiedziane przez nowy rząd, istnieje ryzyko wystąpienia pewnego odchylenia w 2016 r. Konieczne będą zatem dodatkowe środki, by przeprowadzić konieczne korekty strukturalne. Opierając się na ocenie programu stabilności i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r. oraz ocenę środków konsolidacyjnych przygotowanych przez nowy rząd i przedstawionych w dniu 27 maja, Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, że Finlandia nie spełni warunków paktu stabilności i wzrostu. Chociaż Finlandia poczyniła pewne postępy w zakresie realizacji reform administracyjnych, wydajność sektora publicznego Finlandii mogłaby się jeszcze zwiększyć, szczególnie w obszarach, w których wystąpi w przyszłości presja w zakresie kosztów wynikająca ze starzenia się społeczeństwa.

Jesienią 2014 r. partnerzy społeczni osiągnęli porozumienie co do zakresu reformy emerytur, jednak nie zostało ono jeszcze przyjęte. Zwiększenie udziału starszych pracowników w rynku pracy ma kluczowe znaczenie w obliczu luki w stabilności finansów publicznych i planowanego podwyższenia ustawowego wieku emerytalnego. Wczesna dezaktywizacja zawodowa wynika głównie z niepełnosprawności lub jest efektem rozbudowanego systemu zasiłków dla osób bezrobotnych w starszym wieku. Rządowy projekt ustawy w sprawie reformy usług socjalnych i opieki zdrowotnej został przedstawiony parlamentowi w grudniu 2014 r., jednak przed wyborami do parlamentu w kwietniu 2015 r. nie znaleziono rozwiązania, które zapewniłoby równowagę między administracyjnym modelem dużych koalicji gminnych a autonomią pojedynczych gmin zagwarantowaną w konstytucji i projekt ustawy upadł. Fińskie gminy są stosunkowo małe, jednak prowadzą działania w dość szerokim zakresie, w porównaniu z gminami w innych państwach europejskich. Reforma struktury władz gminnych jest realizowana

z pewnym opóźnieniem, a gminy prowadzą badania w zakresie korzyści płynących z łączenia gmin. Zgodnie z krajowym programem reform na 2015 r. nowy wniosek legislacyjny może zostać przedłożony parlamentowi przed końcem 2016 r.

- (9) Biorąc pod uwagę starzenie się społeczeństwa i zmniejszającą się liczbę ludności w wieku produkcyjnym, ważne jest, by rynek pracy miał dostęp do wszystkich potencjalnych pracowników. Finlandia poczyniła w tym zakresie pewne postępy i przedsięwzięła pewne środki, w tym wdrożyła lepszą organizację subsydiowania wynagrodzeń, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, oraz lepszą organizację publicznych służb zatrudnienia. Stopa bezrobocia wyniosła 8,7 % w 2014 r. i dalej rośnie, szczególnie wśród osób młodych i starszych pracowników. Porozumienie w sprawie umiarkowanych wynagrodzeń z 2013 r. wspiera przywrócenie konkurencyjności kosztowej i eksportowej poprzez mniejszy wzrost jednostkowych kosztów pracy.
- (10) Finlandia poczyniła pewne postępy w zakresie zwiększenia swojej zdolności do tworzenia innowacyjnych produktów. Rząd realizuje kompleksową reformę instytutów badawczych i finansowania badań naukowych. Programy polityczne dotyczące czystej technologii, biotechnologii i digitalizacji są obiecujące, ale mają stosunkowo niewielki zasięg. Choć inwestycje w badania i rozwój są jednymi z największych w Unii, Finlandia wciąż stoi przed wyzwaniem, jakim jest zamienienie ich w odnoszące sukcesy produkty i usługi eksportowe. Rząd starał się uprościć i usprawnić systemy wsparcia dla przedsiębiorstw, zwiększając finansowanie przedsiębiorstw rozpoczynających działalność i promując ich wchodzenie na rynki międzynarodowe. Mimo to inwestycje w Finlandii pozostały na niskim poziomie, w dalszym ciągu występowały trudności związane z wywozem, a liczba zatrudnionych zmniejszyła się. Konieczne są również dalsze wysiłki w zakresie zwiększenia konkurencyjności na rynkach produktów i usług, szczególnie w sektorze detalicznym, który pozostaje wysoce skoncentrowany.
- (11) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Finlandii i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Finlandii w poprzednich latach. Wzięła ona pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej w Finlandii, ale także zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–4.
- (12) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1.
- (13) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program stabilności. Zalecenia Rady na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 2 i 3 poniżej.
- (14) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako jedno z państw członkowskich, których walutą jest euro, Finlandia powinna zapewnić pełne i terminowe wdrożenie również tych zaleceń,

NINIEJSZYM ZALECA Finlandii podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Osiągnięcie korekty budżetowej w wysokości co najmniej 0,1 % PKB prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2015 r. oraz korekty budżetowej w wysokości 0,5 % PKB w 2016 r. Kontynuowanie wysiłków w celu zmniejszenia luki w stabilności finansów publicznych oraz poprawy warunków wzrostu gospodarczego.
2. Przyjęcie uzgodnionej reformy emerytur i stopniowe likwidowanie możliwości wcześniejszego przejścia na emeryturę. Zagwarantowanie skutecznego opracowania i wdrożenia reform administracyjnych dotyczących struktury władz gminnych oraz usług socjalnych i opieki zdrowotnej, tak aby zwiększyć wydajność i efektywność kosztową w ramach świadczenia usług publicznych, przy równoczesnym zapewnieniu ich wysokiej jakości.
3. Kontynuowanie starań na rzecz poprawy szans na zatrudnienie młodych ludzi, starszych pracowników oraz osób długotrwale bezrobotnych, ze szczególnym naciskiem na rozwój umiejętności zawodowych. Propagowanie zmian wynagrodzeń zgodnych ze zmianami wydajności pracy, przy pełnym poszanowaniu roli partnerów społecznych i w myśl krajowych praktyk.

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

-
4. Podjęcie działań w celu otwarcia sektora detalicznego na skuteczną konkurencję.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Szwecji na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Szwecję programu konwergencji na 2015 r.**

(2015/C 272/05)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Szwecji na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Szwecję zaktualizowanego programu konwergencji na 2014 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazano Szwecję jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Szwecji na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Szwecję programu konwergencji na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 132).

- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Szwecji. Zawarto w nim ocenę postępów Szwecji w realizacji zaleceń dla tego kraju przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Szwecji występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają działań politycznych i monitorowania. W szczególności zadłużenie gospodarstw domowych utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie i w dalszym ciągu rośnie, co jest wynikiem wzrostu cen nieruchomości mieszkaniowych, utrzymujących się niskich stóp oprocentowania, wciąż silnych zachęt podatkowych i ograniczonej podaży mieszkań. Rozwój sytuacji makroekonomicznej związanej z zadłużeniem sektora prywatnego nadal zasługuje na uwagę.
- (7) W dniu 23 kwietnia 2015 r. Szwecja przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r., a w dniu 24 kwietnia 2015 r. – program konwergencji na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Szwecja jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. W programie konwergencji na 2015 r. rząd planuje, iż deficyt nominalny stopniowo poprawi się do poziomu 1,4 % PKB w 2015 r. i osiągnie równowagę w 2018 r., zaś średniookresowy cel budżetowy (deficyt strukturalny w wysokości 1 % PKB) nadal będzie osiągany przez cały okres trwania programu. Oczekuje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB osiągnie w 2015 r. wartość szczytową na poziomie 44,2 % i będzie się stopniowo obniżać, osiągając w 2018 r. poziom 40,0 %. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe, jest wiarygodny. Trzeba będzie jednak sprecyzować działania, które mają wesprzeć zakładane cele związane z deficytem począwszy od 2016 r. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2015 r. przewiduje się, że w 2015 r. saldo strukturalne będzie na poziomie średniookresowego celu budżetowego w wysokości – 1 %, a w 2016 r. poprawi się do poziomu – 0,9 % PKB. Opierając się na swojej ocenie programu konwergencji i uwzględniając prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że – zgodnie z przewidywaniami – Szwecja spełni warunki paktu stabilności i wzrostu.
- (9) W Szwecji, w odróżnieniu od wielu innych państw członkowskich, ceny nieruchomości mieszkaniowych nie zostały poddane żadnym większym korektom i od połowy 2013 r. znów intensywnie rosną. Szczegółowa ocena sytuacji przeprowadzona przez Komisję sugeruje, że ceny szwedzkich nieruchomości mieszkaniowych wydają się przekraczać ich podstawową wartość. Jest to częściowo spowodowane sprzyjającymi warunkami podstawowymi, takimi jak wyższy dochód do dyspozycji, niskie stopy oprocentowania i korzystna sytuacja demograficzna. W sprawozdaniu krajowym wskazano jednak czynniki zarówno po stronie popytu, jak i podaży, które napędzają wzrost cen nieruchomości mieszkaniowych. Po stronie popytu wzrostowi cen szczególnie sprzyjają zachęty do zaciągania kredytów. Dodatkowo do wzrostu cen nieruchomości mieszkaniowych przyczynia się szwedzki system podatkowy, który zapewnia jeden z najsilniejszych w Unii bodźców podatkowych sprzyjających posiadaniu nieruchomości mieszkaniowych. To z kolei spowodowało także w Szwecji wzrost zadłużenia gospodarstw domowych, które jest wysokie i rośnie szybciej niż w pozostałych państwach Unii. Nawet jeśli poziom aktywów gospodarstw domowych ogółem jest wysoki, a dochód do dyspozycji wzrósł w ciągu ostatnich lat, to sektor gospodarstw domowych jest bardziej wrażliwy niż przedtem i wysokie zadłużenie gospodarstw domowych stanowi ryzyko dla stabilności makroekonomicznej. Skutkiem preferencyjnego traktowania zadłużenia w podatku dochodowym od osób fizycznych powinno się przeciwdziałać przez stopniowe ograniczanie możliwości odliczenia od podatku spłaty odsetek od kredytów hipotecznych lub przez podniesienie pobieranych okresowo podatków od majątku. Konieczne jest ponadto podjęcie starań o przyspieszenie wolnego tempa spłaty kredytów hipotecznych w celu ograniczenia wzrostu zadłużenia gospodarstw domowych.
- (10) Po stronie podaży niewydolności strukturalne prowadzą do niedoboru mieszkań i przyczyniają się do wzrostu cen nieruchomości mieszkalnych. Te ograniczenia utrudniają mobilność pracowników i stwarzają problemy społeczne dla grup szczególnie wrażliwych. Podaż jest ograniczana przez nieefektywne wykorzystanie istniejących zasobów mieszkaniowych oraz strukturalne niedofinansowanie nowych projektów budowlanych. Powinno się w szczególności wzmocnić środki zachęcające gminy do aktywnego wspierania inwestycji budowlanych i zajęcia się potrzebami mieszkaniowymi grup szczególnie wrażliwych. Należy sprzyjać konkurencji w sektorze budowlanym, a żeby osiągnąć ten cel należy zapewnić w pełni przejrzyste postępowania o udzielenie zamówienia. Procesy planowania i procedury odwoławcze są czasochłonne i złożone i powinny zostać usprawnione. Brak elastyczności na rynku wynajmu mieszkań, który nie wydaje się odgrywać wystarczającej roli w łagodzeniu presji cen mieszkań czy zaspokajaniu potrzeb związanych z mobilnością, przypisuje się przede wszystkim wysokiemu poziomowi kontroli czynszów. Te problemy powinno się rozwiązywać w drodze stopniowej reformy systemu ustalania czynszów. To powinno pozwolić na większe zróżnicowanie poziomów czynszów – co mogłoby doprowadzić do bardziej efektywnego wykorzystania istniejących zasobów mieszkaniowych – oraz na większą elastyczność w umowach zawieranych między indywidualnymi najemcami a właścicielami.
- (11) Rząd podejmuje działania w celu poprawy wyników nauczania, które pogorszyły się wyraźnie w ostatniej dekadzie, co przyczynia się do stosunkowo wysokiego poziomu bezrobocia osób młodych. Rząd wprowadza też środki ułatwiające przechodzenie od edukacji do zatrudnienia oraz usprawniające integrację zawodową osób młodych o niskich kwalifikacjach i osób ze środowisk migracyjnych. Postępy w tym obszarze będą musiały być monitorowane.

- (12) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Szwecji i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program konwergencji i krajowy program reform, a także działania podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Szwecji w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej w Szwecji, ale także zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniu 1. poniżej.
- (13) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program konwergencji i jest zdania ⁽¹⁾, że Szwecja spełnia warunki paktu stabilności i wzrostu.
- (14) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program konwergencji. Jej zalecenia na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniu w pkt 1 poniżej,

ZALECA Szwecji podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Zarządzenie wzrostowi zadłużenia gospodarstw domowych przez dostosowanie bodźców podatkowych, w szczególności stopniowe ograniczanie możliwości odliczania od podatku spłaty odsetek od kredytów hipotecznych lub podniesienie pobieranych okresowo podatków od majątku, a także przez przyspieszenie tempa spłaty kredytów hipotecznych. Aby złagodzić strukturalny niedobór mieszkań – wspieranie konkurencji w sektorze budowlanym, usprawnienie procedur planowania i procedur odwoławczych w dziedzinie budownictwa oraz zmianę systemu ustalania czynszów w celu dopuszczenia bardziej zorientowanych na rynek poziomów czynszów.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Zjednoczonego Królestwa na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Zjednoczone Królestwo programu konwergencji na 2015 r.**

(2015/C 272/06)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Zjednoczonego Królestwa na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez ten kraj zaktualizowanego programu konwergencji na 2014 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazano Zjednoczone Królestwo jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Zjednoczonego Królestwa na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Zjednoczone Królestwo programu konwergencji na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 136).

- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Zjednoczonego Królestwa. Zawarto w nim ocenę postępów Zjednoczonego Królestwa w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Zjednoczonym Królestwie występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają działań politycznych i monitorowania. Dalszej uwagi wymaga w szczególności ryzyko związane z wysokim poziomem zadłużenia gospodarstw domowych, a także z cechami strukturalnymi rynku nieruchomości mieszkaniowych. Wzmocniła się odporność gospodarki i sektora finansowego. Utrzyma się jednak brak mieszkań, co w perspektywie średnioterminowej prawdopodobnie spowoduje wzrost cen nieruchomości i osłabienie odporności tego sektora na zagrożenia.
- (7) 26 marca 2015 r. Zjednoczone Królestwo przedłożyło swój krajowy program reform na 2015 r. oraz program konwergencji na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Zjednoczone Królestwo jest obecnie objęte funkcją naprawczą paktu stabilności i wzrostu. W swoim programie konwergencji na lata 2014–2015 rząd planuje obniżenie deficytu nominalnego z 4,3 % PKB w latach 2015–2016 do 2,2 % PKB w roku 2016–2017, tak aby w latach 2019–2020 osiągnięta została nadwyżka wynosząca 0,1 % PKB. Program konwergencji nie zakłada średniookresowego celu budżetowego. Prognozuje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB w latach 2015–2016 osiągnie najwyższy poziom, tj. 88,8 %, a następnie zacznie się stopniowo obniżać i w latach 2019–2020 wyniesie 81,4 %. W prognozie służb Komisji z wiosny 2015 r. nie przewiduje się, że Zjednoczone Królestwo skoryguje nadmierny deficyt w wyznaczonym przez Radę terminie 2014–2015. Ponadto wysiłek fiskalny był niższy od poziomu zaleconego przez Radę. W związku z tym dnia 19 czerwca Rada stwierdziła, zgodnie z art. 126 ust. 8 TFUE, że Zjednoczone Królestwo nie podjęło skutecznych działań w odpowiedzi na zalecenie Rady dotyczące nadmiernego deficytu z dnia 2 grudnia 2009 r., i wydała nowe zalecenie, by Zjednoczone Królestwo skorygowało swój nadmierny deficyt do roku 2016–2017. Program konwergencji jest zgodny z nowym terminem 2016–2017 wyznaczonym w procedurze nadmiernego deficytu. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe, jest wiarygodny. W prognozie służb Komisji z wiosny 2015 r. zakłada się, że Zjednoczone Królestwo skoryguje nadmierny deficyt w wyznaczonym przez Radę terminie 2016–2017 i osiągnie wysiłek fiskalny na zalecanym poziomie. Określono już środki umożliwiające osiągnięcie planowanych wskaźników deficytu, począwszy od roku 2015–2016, ale należy jeszcze sprecyzować limity wydatków departamentalnych przeznaczonych na określony cel. Opierając się na ocenie programu konwergencji i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że – zgodnie z przewidywaniami – Zjednoczone Królestwo spełni warunki paktu stabilności i wzrostu.
- (9) Wysoki i prawdopodobnie nadmierny poziom zadłużenia gospodarstw domowych uznano za czynnik mogący spowodować zakłócenie równowagi makroekonomicznej i stwarzający zagrożenie dla gospodarki Zjednoczonego Królestwa. Choć zadłużenie to wykazuje umiarkowaną tendencję spadkową, to nadal pozostaje na wysokim poziomie i sprawia, że Zjednoczone Królestwo narażone jest na zagrożenia, które mogą niekorzystnie wpłynąć na jego wzrost gospodarczy i stabilność finansową. W połowie 2014 r. komitet ds. polityki finansowej Banku Anglii zapowiedział wprowadzenie dwóch środków w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z wysokim poziomem zadłużenia gospodarstw domowych. Zalecił, by podmioty udzielające kredytów hipotecznych przeprowadzały testy warunków skrajnych dla stóp procentowych, aby ocenić zdolność pożyczkobiorców do wypełnienia zobowiązań hipotecznych w razie wzrostu stóp procentowych. Ponadto komitet zalecił, by w odniesieniu do nowych kredytów hipotecznych takie podmioty ograniczyły do 15 % udział kredytów hipotecznych ze wskaźnikiem zadłużenia do dochodów na poziomie co najmniej 4,5. Efekty tych środków należy dokładnie monitorować.

Podjęto szereg reform krajowej polityki w zakresie planowania przestrzennego, ale nie przyniosą one raczej krótkoterminowych efektów. Ścisłego monitorowania wymaga reakcja władz lokalnych na reformę zmierzającą do zwiększenia podaży mieszkań.

- (10) Rynek pracy w Zjednoczonym Królestwie radził sobie dobrze w ostatnich latach i według prognoz utrzyma dobre wyniki. Wskaźnik zatrudnienia w 2014 r. wyniósł 76,5 %, natomiast stopa bezrobocia zmalała do 6 % i według prognoz na 2015 r. ma w dalszym ciągu spadać. Pomimo tendencji zwyżkowych pod względem wyników rynku pracy problemy socjalne utrzymują się. Odsetek społeczeństwa żyjący w gospodarstwach domowych o bardzo małej intensywności pracy nieznacznie wzrósł: z 13 % w 2012 r. do 13,2 % w 2013 r. w stosunku do średniej unijnej wynoszącej 10,7 %. Różnica między odsetkiem kobiet pracujących w niepełnym wymiarze godzin (42,6 % w 2013 r.) a odsetkiem mężczyzn (13,2 % w 2013 r.) należy do największych w UE. W 2013 r. odsetek kobiet, które były bierne zawodowo lub pracowały w niepełnym wymiarze godzin z powodu obowiązków osobistych lub rodzinnych (12,5 %), był prawie dwukrotnie wyższy od średniej unijnej (6,3 %). Wyzwaniem jest wciąż kwestia zatrudnienia młodzieży i zaangażowanie pracodawców w dziedzinie przyuczania do zawodu. Innym obszarem wymagającym uwagi w kontekście zatrudnienia ludzi młodych jest ich kształcenie i umiejętności. Znaczny odsetek młodzieży posiada umiejętności podstawowe na stosunkowo niskim poziomie. Wdrażanie środków dotyczących reformy świadczeń socjalnych oraz rozwiązania kwestii opieki nad dziećmi było ograniczone. W Zjednoczonym Królestwie odsetek dzieci żyjących w gospodarstwach domowych bez osób

pracujących należy wciąż do najwyższych w Unii. Ponadto pomimo niedawnego wzrostu podaży usług w systemie opieki nad dziećmi zasadniczym problemem pozostaje dostępność całodziennej opieki nad dziećmi, która byłaby przystępna cenowo i wyróżniała się wysoką jakością.

- (11) Pobudzenie inwestycji sektora prywatnego i publicznego pomogłoby podnieść wydajność i konkurencyjność, które są głównymi wyzwaniami w Zjednoczonym Królestwie. Konieczność zapewnienia inwestycji w infrastrukturę wysokiej jakości została uwzględniona w krajowym planie infrastruktury z grudnia 2014 r., który został zaktualizowany, a jego zakres – poszerzony. Zakłada się, że sektor prywatny sfinansuje znaczną część planu, pozostaje jednak pytanie: jak dużą. Stwarza to zagrożenie dla pomyślnej realizacji planu, nawet jeśli wyraźnie poprawiło się terminowe przekazywanie informacji na temat jego realizacji. Zjednoczone Królestwo powinno zagwarantować, by systemy podatkowe dla przedsiębiorstw sprzyjały inwestycjom, w szczególności poprzez zbliżający się przegląd stawek podatkowych dla przedsiębiorstw.
- (12) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Zjednoczonego Królestwa i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program konwergencji i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Zjednoczonego Królestwa w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej tego kraju, ale także ich zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–3 poniżej.
- (13) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program konwergencji, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1,
- (14) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program konwergencji. Zalecenia Rady na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 2–3 poniżej,

NINIEJSZY ZALECA Zjednoczonemu Królestwu podjęcie w latach 2015–2016 działań mających na celu:

1. Zapewnienie skutecznych działań w ramach procedury nadmiernego deficytu oraz dążenie do trwałego skorygowania nadmiernego deficytu do roku 2016–2017, przede wszystkim poprzez priorytetowe traktowanie wydatków kapitałowych.
2. Podjęcie dalszych działań w celu zwiększenia podaży w sektorze mieszkaniowym, w tym m.in. poprzez reformę krajowej polityki w zakresie planowania przestrzennego.
3. Rozwiązanie problemu niedopasowania umiejętności poprzez zwiększenie zaangażowania pracodawców w zapewnianie możliwości przyuczania do zawodu. Podjęcie działań zmierzających do dalszego zmniejszenia liczby młodych ludzi posiadających niskie umiejętności podstawowe. Dalszą poprawę dostępności całodziennej, przystępnej cenowo i wysokiej jakości opieki nad dziećmi.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

⁽¹⁾ Na podstawie art. 9 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Belgii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Belgię programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/07)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Belgii na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Belgię zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ⁽⁵⁾, Komisja przedstawiła opinię na temat projektu planu budżetowego Belgii na 2015 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Belgii na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Belgię programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 1).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazano Belgię jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Belgii. Zawarto w nim ocenę postępów Belgii w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Belgii występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają działań politycznych i monitorowania. Należy zwłaszcza zwrócić uwagę na rozwój sytuacji w obszarze zewnętrznej konkurencyjności towarów, która nadal stanowi zagrożenie, ponieważ ponowne jej pogorszenie zagrażałoby stabilności makroekonomicznej. Dalsze działania w celu zapewnienia spójności parametrów kosztów spowodowałyby spadek zatrudnienia w sektorach towarów i usług podlegających wymianie handlowej, a wyraźny postęp w zmniejszeniu dotychczasowej różnicy kosztów można by wzmocnić poprzez przeniesienie ciężaru opodatkowania na podstawy opodatkowania nie związane z pracą. Dług publiczny pozostaje wysoki, ale kilka czynników ogranicza związane z nim ryzyko makroekonomiczne.
- (7) W dniu 30 kwietnia 2015 r. Belgia przedłożyła krajowy program reform na 2015 r. i program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Belgia jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu oraz podlega przejściowym ustaleniom odnoszącym się do zgodności z regułą dotyczącą zadłużenia na lata 2014–2016. W dniu 27 lutego 2015 r. Komisja opublikowała sprawozdanie na podstawie art. 126 ust. 3 TFUE, ponieważ przewidywano, że Belgia nie poczyna wystarczających postępów na drodze do osiągnięcia zgodności z regułą dotyczącą zadłużenia w latach 2014–2015, oraz w związku z tym, że w 2014 r. doszło do przekroczenia wartości referencyjnej deficytu wynoszącej 3 % PKB. Z analizy wynikało, że kryterium zadłużenia należało uznać wówczas za spełnione i że nadmierny deficyt ponad wartość referencyjną był zbliżony do tej wartości, tymczasowy i wyjątkowy (spowodowany zmianami metodyki statystycznej). Analiza ta jest zasadniczo wciąż aktualna. W programie stabilności na 2015 r. rząd planuje stopniową poprawę salda strukturalnego, aby osiągnąć stan równowagi budżetowej w kategoriach strukturalnych do 2018 r. Ponowne przeliczenie salda strukturalnego⁽¹⁾ wskazuje jednak na deficyt strukturalny w wysokości 0,3 % PKB w 2018 r. Rząd nie planuje osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego (nadwyżki w wysokości 0,75 % PKB w kategoriach strukturalnych) w okresie objętym programem stabilności. Przewiduje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB osiągnie w 2015 r. wartość szczytową na poziomie 106,9 % i będzie się stopniowo obniżać, osiągając w 2018 r. poziom 102 %. Scenariusz makroekonomiczny stanowiący podstawę tych prognoz budżetowych jest wiarygodny. Nie sprecyzowano jednak dostatecznie działań koniecznych do osiągnięcia zakładanych docelowych wartości deficytu począwszy od 2016 r. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2015 r. przewiduje się, że wzrost wydatków netto w 2015 r. będzie zgodny z docelową wielkością wydatków. Istnieje jednak ryzyko pewnego odchylenia w latach 2014–2015, wynikające głównie z opóźnienia w 2014 r. Jeśli polityka nie ulegnie zmianie, istnieje także ryzyko znacznego odchylenia w stosunku do wymaganej korekty służącej osiągnięciu średniookresowego celu budżetowego w latach 2015–2016. W okresie tym konieczne będą zatem dalsze działania. Opierając się na ocenie programu stabilności i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, iż Belgia nie spełni warunków paktu stabilności i wzrostu.
- (9) Rząd federalny przygotował szeroko zakrojoną reformę systemu emerytalnego, której celem jest zmniejszenie różnicy między rzeczywistym wiekiem przejścia na emeryturę a ustawowym wiekiem emerytalnym oraz podwyższenie tego ostatniego. Po 2016 r. wiek wcześniejszego przejścia na emeryturę ma zostać ponownie podwyższony – do 63 lat przed 2018 r., przy minimalnym stażu pracy wynoszącym 42 lata (od 2019 r.). W dłuższej perspektywie rząd federalny postanowił podwyższyć ustawowy wiek emerytalny z 65 do 66 lat w 2025 r. oraz do 67 lat w 2030 r. Planowane jest stopniowe wprowadzanie systemu emerytalnego opartego na punktach kredytowych, wraz z mechanizmami dostosowawczymi, umożliwiającymi reakcję na zmiany demograficzne lub ekonomiczne, takie jak dłuższe średnie trwanie życia czy zmiany we wskaźniku zależności ekonomicznej. Skuteczna strategia konsolidacji wyrównująca wpływ budżetowy starzejącej się populacji i gwarantująca długookresową stabilność finansów publicznych zależy od szybkiej realizacji przedmiotowej

⁽¹⁾ Saldo strukturalne ponownie przeliczone przez Komisję na podstawie informacji zawartych w programie stabilności przy użyciu wspólnie uzgodnionej metodyki.

reformy. Biorąc pod uwagę, że nadal istnieje niewiele zachęt wspierających szanse na zatrudnienie starszych pracowników, reformom systemu emerytalnego będą musiały towarzyszyć działania wspierające zatrudnienie oraz reformy rynku pracy sprzyjające aktywnemu starzeniu się.

- (10) Belgijski system podatkowy charakteryzuje się wysokim ogólnym obciążeniem podatkowym, stosunkowo wysokimi stawkami podatkowymi i ograniczonymi podstawami opodatkowania. Podatki w znacznym stopniu obciążają pracę. Wynikają z tego wysokie koszty pracy, które zniechęcają do tworzenia miejsc pracy, oraz wysokie kliny podatkowe, które przyczyniają się do powstawania pułapek bezrobocia. Dodatkowo, częściowo aby złagodzić wysokie stawki podatkowe, liczne szczególne wyłączenia, ulgi, obniżone stawki i wydatki podatkowe powodują obniżenie podstawy opodatkowania, co z kolei powoduje utratę efektywności oraz zakłócenia i potencjalne luki w prawie. Niektóre cechy systemu podatkowego są szkodliwe dla środowiska naturalnego. Biorąc pod uwagę te niedociągnięcia, Belgii wielokrotnie radzono uproszczenie i zmianę systemu podatkowego, aby zrównoważyć obciążenia podatkowe, wyeliminować luki podatkowe i ograniczyć często szkodliwe zróżnicowanie powstałe w wyniku nisz podatkowych. Do tej pory poczyniono ograniczone postępy w kierunku przeprowadzenia szeroko zakrojonej reformy podatkowej wiążącej się szczególnie z przesunięciem obciążeń podatkowych z kosztów pracy na podstawy opodatkowania, które w mniejszym stopniu wpływają na wzrost. Wśród podstaw opodatkowania, które można by poszerzyć, znajdują się podatki środowiskowe i konsumpcyjne oraz niektóre rodzaje dochodów finansowych. Połączenie zmniejszenia obciążeń podatkowych związanych z pracą z poszerzeniem podstaw opodatkowania (przegląd istniejących przepisów podatkowych, subsydiów, wyłączeń i ulg) mogłoby doprowadzić do poprawy ogólnej równowagi i sprawiedliwości systemu podatkowego, wspierać zatrudnienie, konkurencyjność oraz cele społeczne i środowiskowe, a także zapobiegać oszustwom podatkowym i agresywnemu planowaniu podatkowemu.
- (11) Problemy strukturalne charakteryzujące belgijski rynek pracy wciąż skutkują stale występującym niepełnym wykorzystaniem siły roboczej oraz niskim poziomem zaregrowanych wskaźników zatrudnienia i aktywności zawodowej. Niedociągnięcia dotyczą głównie słabego związku między płacami a wydajnością oraz finansowych powodów niepodjęcia pracy. W Belgii brak również wysoko wykwalifikowanych pracowników; istnieje również niedopasowanie umiejętności. Kolejne rządy odnoszą się – w zawieranych umowach i programach reform – do konieczności wzmocnienia powiązań między podmiotami zapewniającymi kształcenie, szkolenie i zatrudnienie, tak aby ulepszyć szkolenie językowe, kształcenie i szkolenie zawodowe, oraz opracować alternatywną ścieżkę szkolenia dla studentów i osób bezrobotnych. Postępy w tym zakresie są jednak niewielkie. Wpływ tych czynników strukturalnych na pewne grupy na rynku pracy, np. młode lub starsze osoby bezrobotne, oraz osoby pochodzące ze środowisk migracyjnych, jest wyjątkowo duży.
- (12) Słaba konkurencyjność zewnętrzna Belgii nadal powoduje wzrost zagrożenia makroekonomicznego dla jej gospodarki. Problemem cechującym gospodarkę są wysokie koszty pracy, które są w średnim ujęciu wyższe niż koszty w sąsiadujących państwach. Istnieje potrzeba ściślejszego dostosowania wzrostu płac do wydajności oraz bardziej elastycznego ustalania wynagrodzenia, aby zwiększyć potencjał dostosowawczy gospodarki. Podjęto pewne ukierunkowane działania, aby zmniejszyć koszty pracy w odniesieniu do konkretnych grup oraz zmniejszyć różnice między wynagrodzeniami brutto a wynagrodzeniami netto w dolnej części skali płac. Jednakże całkowite wyeliminowanie różnic wymagać będzie dodatkowych działań, które opierają się na systemie ustalania płac. Niepodjęcie działań związanych z pogarszaniem się niekorzystnej sytuacji pod względem kosztów, która łączy się z utratą miejsc pracy, doprowadzi w końcu do korekty. Innymi głównymi czynnikami generującymi koszty dla przedsiębiorstw są koszty energii oraz koszty pośrednich usług biznesowych, które są w dużym stopniu uregulowane i chronione przed konkurencją. Znacznej poprawie mógłby również ulec pozakosztowy wymiar konkurencyjności zewnętrznej. W celu zachowania i zwiększenia obecnego poziomu dobrobytu należy położyć większy nacisk na wzrost wydajności. Wymaga to stałego ukierunkowania na produkty i powiązane usługi znajdujące się wyżej w łańcuchu wartości, opierając się na lepszych wynikach w zakresie innowacji i podnoszenia wartości badań i rozwoju. Należy ograniczyć bariery administracyjne i podjąć działania ukierunkowane na promowanie przedsiębiorczości i wyzwolenie dynamiki przedsiębiorstw. Bardzo niewielka liczba nowych przedsiębiorstw sugeruje, że klimat biznesowy nie sprzyja podejmowaniu nowej działalności ani jej poszerzaniu. Innym wyzwaniem jest także duża konkurencja w sektorze detalicznym i usługach świadczonych w ramach wolnych zawodów. Wyeliminowanie wąskich gardeł w infrastrukturze publicznej oraz poprawa jakości i adekwatności kapitału produkcyjnego dzięki dodatkowym inwestycjom, zwłaszcza w obszarze infrastruktury drogowej i kolejowej, wzmocni również ogólną wydajność Belgii.
- (13) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Belgii i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Belgii w poprzednich latach. Wzięła ona pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej w Belgii, ale także zgodność z przepisami i wskazówkami UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–4.

- (14) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1.
- (15) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program stabilności. Zalecenia Rady na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–4 poniżej.
- (16) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako jedno z państw, którego walutą jest euro, Belgia powinna również zapewnić pełne i terminowe wykonanie tych zaleceń.

NINIEJSZYM ZALECA Belgii podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Osiągnięcie korekty budżetowej w wysokości przynajmniej 0,6 % PKB prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2015 r. i 2016 r. Wykorzystanie nieoczekiwanych zysków, aby zapewnić odpowiednią tendencję spadkową wskaźnika długu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Uzupełnienie reformy systemu emerytalnego poprzez powiązanie ustawowego wieku emerytalnego ze średnim dalszym trwaniem życia. Uzgodnienie egzekwowalnego podziału celów budżetowych między wszystkimi szczeblami instytucji rządowych.
2. Przyjęcie i wdrożenie szeroko zakrojonej reformy podatkowej poszerzającej podstawę opodatkowania, zmniejszającej opodatkowanie pracy i eliminującej nieskuteczne wydatki podatkowe.
3. Poprawienie funkcjonowania rynku pracy poprzez ograniczenie finansowych powodów niepodejmowania pracy, poprawę dostępu do rynku pracy dla konkretnych grup docelowych oraz zajęcie się kwestią braku kwalifikacji i niedopasowania umiejętności.
4. Przywrócenie konkurencyjności przez zapewnienie, w porozumieniu z partnerami społecznymi i zgodnie z praktyką krajową, by wysokość płac odzwierciedlała wydajność pracy.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Bułgarii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Bułgarię programu konwergencji na 2015 r.**

(2015/C 272/08)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Bułgarii na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Bułgarię zaktualizowanego programu konwergencji na 2014 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazano Bułgarię jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Bułgarii na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Bułgarię programu konwergencji na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 7).

- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Bułgarii. Zawarto w nim ocenę postępów Bułgarii w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Bułgarii występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej. W szczególności zawirowania w sektorze finansowym w 2014 r. wywołały obawy co do praktyk bankowych w części stanowiącej własność krajową, które mogą mieć poważne skutki dla sektora finansowego i ogólnej stabilności makroekonomicznej. Ponadto nadal negatywna, choć poprawiająca się, zewnętrzna pozycja finansowa, zadłużenie przedsiębiorstw i słabe dostosowanie rynku pracy nadal stwarzają ryzyko makroekonomiczne i wymagają szczególnej uwagi.
- (7) W dniu 30 kwietnia 2015 r. Bułgaria przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r. oraz program konwergencji na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Bułgaria jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. W swoim programie konwergencji na 2015 r. rząd planuje utrzymać w 2015 r. deficyt nominalny w wysokości 2,8 % PKB. Następnie rząd przedstawia zamiar stopniowego obniżania deficytu, tak by osiągnął on wysokość 1,3 % PKB w roku 2018. Zgodnie z programem konwergencji, rząd planuje osiągnięcie średniookresowego celu budżetowego – deficyt strukturalny na poziomie 1 % PKB – do 2018 r. Spodziewane jest, że w okresie programowym relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB zwiększy się do prawie 31 % w roku 2018. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe, jest wiarygodny. Środki, które mają prowadzić do osiągnięcia zakładanych celów w zakresie deficytu począwszy od 2016 r., nie są jednak jeszcze wystarczająco szczegółowo określone. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2015 r. przewiduje się, że wzrost wydatków netto nie przekroczy w 2015 r. wartości odniesienia. Biorąc jednak pod uwagę pogorszenie się salda strukturalnego (1,7 % PKB w 2014 r.), istnieje ryzyko pewnego odchylenia od wymogów przyjętych na okres 2014–2015. W 2016 r. istnieje ryzyko poważnego odchylenia, ponieważ wzrost wydatków netto przekracza wartość odniesienia o 0,9 % PKB. Co za tym idzie, w obydwu latach niezbędne będą dodatkowe środki. Opierając się na ocenie programu konwergencji i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, że Bułgaria nie spełni warunków paktu stabilności i wzrostu.
- (9) Przestrzeganie przepisów prawa podatkowego pozostaje dużym wyzwaniem dla Bułgarii. Istnieje potrzeba opracowania kompleksowej strategii dotyczącej przestrzegania przepisów prawa podatkowego opartej na dokładnej analizie ryzyka, systematycznej ocenie skutków podjętych już działań oraz ścisłej koordynacji między różnymi organami poboru podatków.
- (10) Bułgarski system ochrony zdrowia stoi przed kilkoma poważnymi wyzwaniami, takimi jak niekorzystne wyniki w opiece zdrowotnej, ograniczone finansowanie oraz znacząca nieefektywność wykorzystania zasobów. Średnie trwanie życia jest znacznie krótsze niż średnia UE, a oczekiwana długość życia w chwili urodzenia jest pośród najkrótszych w UE. System w dalszym ciągu opiera się na nadmiernie rozbudowanym sektorze szpitalnym. Chociaż w ostatnich latach finansowanie leczenia podstawowego i ambulatoryjnego nieco zyskało na znaczeniu w ujęciu nominalnym, to wciąż pozostaje dość ograniczone. Fundusz opieki zdrowotnej jest umownie zobowiązany do zwracania szpitalom kosztów leczenia zgodnie z wcześniej ustalonym cennikiem, co zachęca szpitale do udzielania niewłaściwie ukierunkowanej pomocy medycznej. W 2014 r. przyjęto krajową strategię na rzecz zdrowia, jednak brak jest jasnego planu jej wdrożenia.
- (11) Zawirowania w sektorze bankowym w lecie 2014 r. odsłoniły słabości instytucjonalne i w zakresie mechanizmów nadzoru. Niewykrycie przez organ nadzorczy istotnych problemów w czwartym największym banku w państwie, Korporacyjnym Banku Handlowym (KTB), wskazuje na niedociągnięcia w praktykach nadzorczych sektora finansowego i niedostrzeganie ryzyka wynikającego z koncentracji. Zmniejszyło to wiarygodność nadzoru bankowego, poddając równocześnie w wątpliwość sytuację pozostałych części sektora finansowego. Kryzys płynności w czerwcu 2014 roku spowodował przeprowadzenie dokładnego audytu tego banku, w wyniku którego jego licencja została cofnięta. Gwarantowane depozyty, których wartość wyniosła ok. 4,4 % PKB, zostały wypłacone z dużym opóźnieniem.
- (12) Aktywne polityki rynku pracy są przygotowane w niewystarczającym stopniu, zarówno pod kątem ich zakresu, jak i ukierunkowania. Głównym problemem w zakresie świadczenia usług i wypłacania zasiłków osobom bezrobotnym i nieaktywnym jest fragmentacja agencji. Koordynacja między urzędami zatrudnienia a dyrekcją ds. pomocy społecznej nie jest nastawiona na skuteczne i zintegrowane prowadzenie działań służących pomocy osobom znajdującym się w najbardziej niekorzystnej sytuacji. W Bułgarii odnotowuje się duży odsetek młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nie szkolącej się, która nie ma kontaktu ze służbami zatrudnienia, a co za tym idzie pozostaje poza zasięgiem standardowych środków aktywizacji zawodowej. Większość niepracujących w Bułgarii to osoby bezrobotne długoterminowo, co wskazuje na fakt, iż jest to bezrobocie bardziej strukturalne niż cykliczne. Mimo że płaca minimalna w Bułgarii jest najniższa w UE w ujęciu nominalnym, to wzrosła ona znacząco od 2011 r., a rząd planuje dalsze istotne podwyżki w nadchodzących latach. Takie gwałtowne swobodne zmiany rządowej polityki w zakresie regulacji płac mogą zakłócać funkcjonowanie rynku pracy. Ponadto brak jest jasnych wytycznych dotyczących ustalania płacy minimalnej, a więc system wprowadza niepewność co do tego, czy zapewniona będzie odpowiedzialna równowaga między wspieraniem zatrudnienia

i konkurencyjności z jednej strony, a zapewnieniem dochodu z pracy z drugiej. Ubóstwo i wykluczenie społeczne pozostają kwestią problematyczną, ponieważ Bułgaria ma jeden z najwyższych wskaźników deprivacji materialnej w Unii. Populacja romska boryka się ze szczególnie wysokim poziomem ubóstwa i wykluczenia społecznego. Większość młodych Romów nie kształci się, nie pracuje, ani nie szkoli się. Udział dzieci romskich w zajęciach przedszkolnych jest bardzo ograniczony, a prawie jedna czwarta dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 15 lat pozostaje poza systemem nauczania.

- (13) Niska jakość systemów nauczania i szkoleń oraz ich ograniczona adekwatność z punktu widzenia rynków pracy utrudniają zasilanie gospodarki właściwie wykwalifikowaną siłą roboczą. Odsetek dorosłych uczestniczących w procesie uczenia się przez całe życie jest jednym z najniższych w UE. Po latach opóźnień Bułgaria wciąż nie przyjęła reformy ustawy o edukacji szkolnej, a wdrożenie strategii dotyczącej wczesnego kończenia nauki pozostaje wciąż na wczesnym etapie. W roku 2015 przyjęto krajową strategię kształcenia i szkolenia zawodowego na lata 2014–2020 oraz nową strategię na rzecz szkolnictwa wyższego. Realizacja tych strategii powinna przyczynić się do poprawy systemu szkolnictwa, uczynić go bardziej przydatnym dla gospodarki oraz propagować innowacje i tworzenie miejsc pracy.
- (14) Wiosną 2015 r. rząd przedstawił wniosek dotyczący reformy systemu emerytalnego. Adekwatność i trwałość systemu emerytalnego zależą od reform, które zachęcają do dłuższej i nieprzerwanej aktywności zawodowej oraz wspierają ją. W 2013 r. 1,2 mln emerytów otrzymywało emerytury poniżej krajowego progu ubóstwa. Kluczowymi czynnikami stojącymi za niskimi świadczeniami emerytalnymi są: wczesne przechodzenie na emeryturę oraz krótkie okresy opłacania składek. Szybkie starzenie się społeczeństwa bułgarskiego prawdopodobnie pogorszy sytuację w przyszłości. Właściwe jest zatem, by Bułgaria w dalszym ciągu uwzględniała wzrost gospodarczy w wydatkach związanych z wiekiem – także w drodze przeprowadzenia gruntownych reform systemu emerytalnego – co przyczyni się do długoterminowej stabilności finansów publicznych.
- (15) Podstawą dla stworzenia przyjaznego inwestorom otoczenia biznesowego jest niezależny, wysokiej jakości oraz wydajny system sądownictwa, a także skuteczne mechanizmy zwalczania korupcji. Do kluczowych wyzwań w tej dziedzinie należą: brak ogólnej koordynacji, niedociągnięcia instytucjonalne oraz słabe wyniki, jeśli chodzi o wydawanie prawomocnych wyroków w takich sprawach. Te istotne obszary polityki zostaną objęte mechanizmem współpracy i weryfikacji.
- (16) Przepisy dotyczące upadłości w Bułgarii są nieskuteczne, co wprowadza niepewność wśród uczestników rynku i zmniejsza ogólną atrakcyjność państwa dla inwestorów. Postępowania upadłościowe trwają dłużej niż w porównywalnych państwach, a stopa zwrotu roszczeń jest niska. Potrzeba wdrożenia skutecznych przepisów dotyczących niewypłacalności powinna być rozpatrywana również w świetle wysokiego zadłużenia przedsiębiorstw niefinansowych w Bułgarii oraz roli takich ram prawnych w ułatwianiu procesu delewarowania.
- (17) W roku 2014 przyjęto strategię na rzecz reformy administracji publicznej i wprowadzenia administracji elektronicznej. Realizacja tych strategii będzie wymagała stanowczego kierowania polityką i koordynacji. Pomimo wcześniejszych wysiłków jakość usług publicznych pozostaje niska. Nieskuteczny rozwój administracji elektronicznej ogranicza wysiłki służące zwiększeniu przejrzystości i zmniejszeniu obciążenia administracyjnego. Szczególny problem dotyczy procedur zamówień publicznych, których funkcjonowanie utrudniają częste zmiany ram prawnych i niewystarczające zdolności administracyjne. Weryfikacja procedur przetargowych *ex ante* jest często prowadzona w sformalizowany sposób. Równocześnie procedury przetargowe podlegają nakładającym się kontrolom *ex post*, które prowadzą czasami do odmiennych wniosków. Brak przejrzystości w procesie składania ofert wynika również z faktu, że nie zakończono wprowadzania pełnej gamy platform do obsługi elektronicznych zamówień publicznych. Nieprawidłowości w procedurach zamówień publicznych doprowadziły w przeszłości do znacznych opóźnień we wdrażaniu programów UE, mają negatywny wpływ na otoczenie biznesu oraz wstrzymują tak bardzo potrzebny rozwój infrastruktury. Wieloletnia strategia przyjęta w lipcu 2014 r., służąca wyeliminowaniu najważniejszych uchybień w systemie zamówień publicznych, zawiera jasny harmonogram konkretnych działań, które należy podjąć w latach 2015 i 2016. Konieczne jest jej wdrożenie.

- (18) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Bułgarii i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program konwergencji i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Bułgarii w poprzednich latach. Wzięła ona pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej w Bułgarii, ale także zgodność z przepisami i wskazówkami UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–5 poniżej.
- (19) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program konwergencji, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1.
- (20) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program konwergencji. Zalecenia Rady na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–3 i 5 poniżej,

NINIEJSZYM ZALECA Bułgarii podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Niedopuszczenie do strukturalnego pogorszenia stanu finansów publicznych w roku 2015 i uzyskanie dostosowania wynoszącego 0,5 % PKB w roku 2016. Podjęcie zdecydowanych środków w celu poprawy ściągalności podatków i porządania sobie z szarą strefą gospodarki, na podstawie kompleksowej analizy ryzyka i oceny poprzednich środków. Poprawę efektywności kosztowej systemu opieki zdrowotnej, w szczególności poprzez dokonanie weryfikacji cen opieki zdrowotnej i wzmocnienie opieki ambulatoryjnej i podstawowej.
2. Zakończenie do grudnia 2015 r. systemowej, niezależnej oceny jakości aktywów oraz oddolnego testu warunków skrajnych sektora bankowego, w bliskiej współpracy z organami europejskimi. Przeprowadzenie kompleksowego przeglądu portfeli sektorów funduszy emerytalnych i ubezpieczeniowego. Dokonanie weryfikacji i wzmocnienie nadzoru nad bankowym i pozabankowym sektorem finansowym, także poprzez wzmocnienie ram prawnych w zakresie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków oraz systemu gwarantowania depozytów. Poprawę zarządzania korporacyjnego pośredników finansowych, w tym poprzez walkę z ryzykiem wynikającym z koncentracji oraz z ryzykiem powiązanych stron.
3. Opracowanie zintegrowanego podejścia do grup znajdujących się na marginesie rynku pracy, w szczególności starszych pracowników i młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się. W konsultacji z partnerami społecznymi oraz zgodnie z krajowymi praktykami, utworzenie przejrzystego mechanizmu ustalania płacy minimalnej i minimalnych składek na ubezpieczenie społeczne w kontekście ich wpływu na ubóstwo pracujących, tworzenie miejsc pracy i konkurencyjność.
4. Przyjęcie reformy ustawy o edukacji szkolnej oraz zwiększenie dostępu do kształcenia dzieci znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, w szczególności dzieci romskich, poprzez poprawę dostępu do dobrej jakości szkolnictwa początkowego.
5. Z myślą o poprawie klimatu inwestycyjnego, przygotowanie kompleksowej reformy przepisów dotyczących upadłości w oparciu o optymalne międzynarodowe rozwiązania i doświadczenia, w szczególności w celu poprawy mechanizmów postępowania przedupadłościowego i pozasądowej restrukturyzacji.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady

P. GRAMEGNA

Przewodniczący

⁽¹⁾ Na podstawie art. 9 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Republiki Czeskiej na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Republikę Czeską programu konwergencji na 2015 r.**

(2015/C 272/09)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽²⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽³⁾ w sprawie krajowego programu reform Republiki Czeskiej na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Republikę Czeską zaktualizowanego programu konwergencji na 2014 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 ⁽⁴⁾ Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazano Republiki Czeskiej jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Republiki Czeskiej na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Republikę Czeską programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 12).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe na 2015 r. dotyczące Republiki Czeskiej. W sprawozdaniu tym zawarto ocenę postępów Republiki Czeskiej w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r.
- (7) W dniu 30 kwietnia 2015 r. Republika Czeska przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r. oraz program konwergencji na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Republika Czeska jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. W programie stabilności na 2015 r. rząd planuje stopniową poprawę deficytu nominalnego do poziomu 1,9 % PKB w 2015 r., a w 2018 r. dalszą poprawę do 0,6 %. Rząd przedstawia swój zamiar realizacji w roku 2018 celu średnioterminowego, jakim jest wysokość deficytu strukturalnego wynosząca 1 % PKB, ale według przeliczonego salda strukturalnego⁽¹⁾, cel ten powinien zostać zrealizowany do roku 2016. Zgodnie z programem stabilności spodziewane jest, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB osiągnie wartość szczytową na poziomie 41 % w 2015 r., po czym będzie stopniowo spadać, osiągając w 2018 r. poziom 40,2 %. Scenariusz makroekonomiczny leżący u podstaw tych prognoz budżetowych jest wiarygodny, a środki służące wsparciu realizacji planowanych docelowych wartości deficytu począwszy od roku 2016 są dostatecznie określone. Istnieje jednak ryzyko, że wpływ planowanych środków po stronie dochodowej będzie mniejszy niż szacowany. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2015 r. przewiduje się, że w 2015 r. zgodność z wartością odniesienia dla wydatków zostanie zachowana. W 2016 r. oczekiwane są pewne odchylenia, ponieważ wzrost wydatków netto przekracza wartość odniesienia o 0,3 % PKB. W 2016 r. konieczne będą zatem dalsze środki.

Opierając się na ocenie programu konwergencji i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że – zgodnie z przewidywaniami – Republika Czeska zasadniczo spełni warunki paktu stabilności i wzrostu. Główne elementy obecnych ram budżetowych zostały wprowadzone. Zakres średniookresowego planowania budżetowego i numerycznej reguły fiskalnej jest jednak ograniczony, a egzekwowanie jest mało skuteczne. Projekt pakietu reform był kilkakrotnie zmieniany i opóźniany; jego przyjęcie jest obecnie planowane na rok 2015. Republika Czeska nadal stoi w obliczu wyzwań odnoszących się do długoterminowej stabilności fiskalnej, w dużej mierze z powodu przewidywanych podwyżek wydatków na emerytury i opiekę zdrowotną. Ze względu na korzystniejsze prognozy demograficzne nastąpiła pewna poprawa perspektywy dla systemu emerytalnego. Ustawowy wiek emerytalny ma być stopniowo podwyższony zgodnie z przepisami prawa, ale zmiana zakładana w średnim terminie jest zbyt wolna. Toczą się obecnie dyskusje nad zmianami w obowiązującym systemie indeksacji świadczeń emerytalnych, ale nie przyjęto jeszcze żadnych środków. Wprawdzie podjęto pewne działania w celu poprawy efektywności kosztowej sektora opieki zdrowotnej i zarządzania nim, ale postępy w tej dziedzinie są ograniczone. Wskaźniki wykorzystywane do pomiaru wydajności sektora szpitalnego wskazują, że usługi lecznicze nie zawsze świadczą się w sposób efektywny kosztowo, a przydział zasobów jest utrudniony wskutek utrzymujących się trudności z wprowadzeniem systemu refundacji kosztów ponoszonych przez szpitale. Widać także oznaki, że lekarze ogólni w niewystarczającym stopniu pełnią funkcję kontroli dostępu do systemu. Zamówienia publiczne w sektorze opieki zdrowotnej charakteryzuje wysoki wskaźnik nieprawidłowości, co wskazuje na brak odpowiednich wytycznych i nadzoru.

- (9) Do głównych wyzwań w dziedzinie opodatkowania zalicza się ograniczenie uchylania się od opodatkowania i obniżenie kosztów poboru podatków oraz skrócenie procedur z tym związanych zarówno dla podatników, jak i dla organów państwowych. Republika Czeska za swoje priorytety uznała zapewnienie przestrzegania przepisów prawa podatkowego oraz walkę z uchylaniem się od opodatkowania i podejmuje liczne działania w tych obszarach. W 2015 r. wprowadzono kilka środków zarówno w odniesieniu do podatków bezpośrednich, jak i pośrednich, a na 2016 r. planowane są kolejne. Koszty przestrzegania przepisów prawa podatkowego są jednak nadal zbyt wysokie. Ujednolicenie podstaw opodatkowania w odniesieniu do podatku dochodowego od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne pomogłoby uprościć system podatkowy, ale taka zmiana nie została wprowadzona i nie ma obecnie planów planów, by się nią zająć. Prace nad uproszczeniem deklaracji podatkowych i zwiększeniem wykorzystania formularzy wstępnie wypełnionych przez system nie są prowadzone systematycznie. W 2014 r. zamiast uprościć system VAT Republika Czeska wprowadziła trzecią stawkę VAT. Postępy w zmniejszaniu rozbieżności w opodatkowaniu pracowników i osób samozatrudnionych są ograniczone. Dochody podatkowe w Republice Czeskiej są nadal w dużej mierze uzależnione od opodatkowania pracy, a pracownicy o niskich dochodach, zwłaszcza bezdzietni, odczuwają wysokie obciążenie podatkowe pracy. Środki, które mają wejść w życie w 2015 r., ograniczą w pewnym stopniu obciążenie podatkowe pracy określonych grup, ale ich ogólne oddziaływanie będzie ograniczone. Podatki od nieruchomości oraz podatki środowiskowe (z wyjątkiem podatku od paliw) utrzymują się na niskim poziomie, co wskazuje na pewne możliwości przesunięcia ciężaru opodatkowania z opodatkowania pracy.

⁽¹⁾ Komisja przeliczyła saldo strukturalne na podstawie informacji zawartych w programie konwergencji zgodnie z wspólnie uzgodnioną metodyką.

- (10) W 2014 r. postępy w reformie dotyczącej zawodów regulowanych były ograniczone, ale w przejściowym krajowym planie działania przyjętym w kwietniu 2015 r. przewidziano kilka konkretnych środków i działań mających służyć ulepszeniu ram regulacyjnych oraz wyeliminować nieuzasadnione i nieproporcjonalne wymogi.
- (11) W działaniach podjętych w ostatnich latach w celu rozwiązania problemu korupcji doszło do poważnych opóźnień. Najnowszy plan działania w zakresie zwalczania korupcji odnosił się do kilku obszarów priorytetowych. Obejmował on ustawy o kontroli finansowej, prokuraturze, finansowaniu partii politycznych, ochronie osób zgłaszających przypadki naruszenia, nowe zasady zarządzania przedsiębiorstwami państwowymi oraz zmianę ustawy o swobodnym dostępie do informacji. Wydaje się jednak, że podejmuje się niewielkie wysiłki, aby doprowadzić do przyjęcia tych ustaw. Przyjęcie i wprowadzenie w życie ustawy o służbie cywilnej i powiązanych z nią środków zapoczątkowało rozwiązywanie przez Republikę Czeską problemów związanych z efektywnością i stabilnością administracji publicznej. Inwestycje publiczne są hamowane zarówno przez bariery administracyjne i regulacyjne związane z planowaniem inwestycji, jak i brak przejrzystości i długotrwałość procedur uzyskiwania zezwoleń na budowę i wykorzystanie gruntów. Zamówienia publiczne były przedmiotem wielu inicjatyw podejmowanych w ostatnich latach, ale obawy dotyczące przejrzystości pozostają aktualne. W szczególności należy zauważyć, że zamówienia publiczne nadal nie są publikowane w centralnym rejestrze. Efektywność procedur udzielania zamówień publicznych jest obniżona ze względu na niezapewnianie instytucjom zamawiającym odpowiednich wskazówek i szkoleń. Nadzór nad systemem pozostaje słaby.
- (12) Obecnie poziom zatrudnienia jest ogólnie wysoki, ale pewne grupy znajdujące się w niekorzystnej sytuacji są nadal niedostatecznie reprezentowane na rynku pracy. Zalicza się do nich rodziców z małymi dziećmi, pracowników o niskich kwalifikacjach, osoby niepełnosprawne i Romów. Podjęto pewne działania w celu poprawy wydajności i skuteczności publicznych służb zatrudnienia. Poziom zatrudnienia wśród ludzi młodych wzrasta, a publiczne służby zatrudnienia właśnie na nich starają się szczególnie ukierunkować swoje usługi. Ze względu na brak przystępnych cenowo, dobrej jakości usług opieki nad dziećmi oraz ograniczone korzystanie z elastycznego czasu pracy kobiety z dziećmi mają utrudniony dostęp do rynku pracy. Podjęto pewne kroki w celu zwiększenia dostępności opieki nad dziećmi, ale strategie polityczne wspierające publiczną opiekę nad najmłodszymi dziećmi są nadal niewystarczające.
- (13) W ostatnich latach uległy poprawie wyniki kształcenia w Republice Czeskiej, ale nadal utrzymują się wyzwania strukturalne. Gwałtownie zwiększyła się liczba osób podejmujących studia wyższe, ale pojawiły się obawy w związku ze spadkiem umiejętności młodszych absolwentów szkół wyższych. Oczekuje się, że opóźniająca się reforma szkolnictwa wyższego, której przyjęcie zaplanowano na 2015 r., zaowocuje wprowadzeniem akredytacji instytucjonalnej, lepszych wewnętrznych systemów zapewnienia jakości i większego profilowania studentów, a także ulepszeniem systemów finansowania. Istnieje konieczność zatrudnienia większej liczby nauczycieli w sektorze kształcenia obowiązkowego, ale niskie wynagrodzenia i negatywne postrzeganie zawodu utrudniają przyciągnięcie utalentowanych kandydatów. Prace nad nowym systemem ścieżek kariery, mającym zarówno ułatwić rekrutację nauczycieli, jak i poszerzyć ich możliwości rozwoju zawodowego, powinny zostać ukończone w pierwszym półroczu 2015 r., tak by system można było wprowadzić w życie we wrześniu 2016 r. Jego efekty będą jednak w dużej mierze zależeć od dostępnych środków finansowych. Tymczasem nadal brakuje kompleksowego podejścia do oceny i wspierania szkół i uczniów osiągających słabe wyniki. Wprowadzenie takiego podejścia mogłoby ułatwić poprawę efektywności i zapewnić większą równość w sektorze kształcenia. Podjęto wysiłki zmierzające do tego, aby sektor kształcenia w większym stopniu sprzyjał integracji, ale mimo przyjęcia przez rząd kompleksowej strategii w zakresie kształcenia postępy w tym zakresie są ograniczone. Dane wskazują, że młodzi ludzie z grup o niższym statusie społeczno-ekonomicznym, w tym Romowie, gorzej sobie radzą w systemie kształcenia i na rynku pracy.
- (14) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Republiki Czeskiej i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Republiki Czeskiej w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej w Republice Czeskiej, ale także ich zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–4.
- (15) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program konwergencji, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1,

NINIEJSZY ZALECA Republice Czeskiej podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Osiągnięcie w 2016 r. korekty budżetowej w wysokości 0,5 % PKB. Dalszą poprawę efektywności kosztowej sektora opieki zdrowotnej i zarządzania nim.

⁽¹⁾ Na podstawie art. 9 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

2. Zwalczanie uchylania się od opodatkowania, uproszczenie systemu podatkowego i wdrożenie planu zwalczania korupcji. Podjęcie środków służących zwiększeniu przejrzystości i efektywności procedur udzielania zamówień publicznych, szczególnie poprzez utworzenie centralnego rejestru zamówień publicznych i zapewnienie lepszych wytycznych i wzmocnienie nadzoru.
3. Obniżenie wysokiego poziomu opodatkowania osób o niskich dochodach poprzez przesunięcie ciężaru opodatkowania na inne obszary. Zwiększenie dostępności przystępnej cenowo opieki nad dziećmi.
4. Przyjęcie reformy szkolnictwa wyższego. Zapewnienie nauczycielom odpowiedniego doskonalenia zawodowego, wspieranie szkół osiągających słabe wyniki oraz podjęcie środków zmierzających do zwiększenia dostępu do kształcenia dzieci znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, w tym dzieci romskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Danii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Danię programu konwergencji na 2015 r.**

(2015/C 272/10)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽²⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽³⁾ w sprawie krajowego programu reform Danii na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Danię zaktualizowanego programu konwergencji na 2014 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 ⁽⁴⁾ Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazano Danii jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Danii na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Danię programu konwergencji na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 17).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Danii. W sprawozdaniu tym zawarto ocenę postępów Danii w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r.
- (7) W dniu 27 marca 2015 r. Dania przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r. oraz swój program konwergencji na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Dania jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. W swoim programie konwergencji z 2015 r. rząd planuje rozszerzenie deficytu nominalnego z poziomu 1,6 % PKB w 2015 r. (kiedy to było uzasadnione przez znaczny nieoczekiwany zysk) – do poziomu 2,6 % PKB w roku 2016. Następnie rząd zamierza również obniżyć deficyt, tak aby osiągnąć równowagę budżetową w 2020 roku. Zgodnie z programem konwergencji rząd planuje spełniać cel średniookresowy – deficyt strukturalny na poziomie 0,5 % PKB – od 2016 r. W programie konwergencji przewiduje się, że wskaźnik zadłużenia sektora instytucji rządowych i samorządowych ma się stopniowo obniżać, z 39,8 % w 2015 r. do 36,7 % w 2020 r. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe, jest wykonalny. W oparciu o prognozy Komisji z wiosny 2015 r. oczekuje się, że saldo strukturalne będzie w 2015 r. zgodne z celem średniookresowym. Jednak z tych prognoz wynika, że istnieje ryzyko pewnego odchylenia od celu średniookresowego w 2016 r., co oznacza, że wzrost wydatków netto przekracza o 0,3 % PKB poziom referencyjny. Odchylenie to ma charakter tymczasowy, ponieważ wzrost wydatków netto w 2016 r. uzależniony jest od stopniowego wycofywania środków jednorazowych związanych z opodatkowaniem oszczędności emerytalnych, jednak na rok 2016 potrzebne mogą być dalsze środki. W opinii Rady, opierającej się na ocenie programu konwergencji i biorącej pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., można oczekiwać, że Dania zasadniczo spełni warunki paktu stabilności i wzrostu.
- (9) Długoterminowa podaż odpowiednio wykwalifikowanej siły roboczej jest warunkiem wstępnym zrównoważonego wzrostu gospodarczego w Danii. W ramach rozpoczętej w 2014 r. reformy aktywnej polityki rynku pracy Dania poczyniła postępy na drodze do poprawy zdolności do zatrudnienia osób pozostających na marginesie rynku pracy. Reforma jest na wczesnym etapie realizacji i jej wyniki muszą być monitorowane. W dalszym ciągu potrzebne są dodatkowe środki przeznaczone dla osób najbardziej wykluczonych z rynku pracy, zgodnie z zaleceniami grupy ekspertów Carsten-Koch II. Pod tym względem kluczowymi czynnikami wydają się być: niski poziom wykształcenia, ograniczone doświadczenie zawodowe, młody wiek i pochodzenie migracyjne. Na ogół niedostatecznie wykorzystywane są nadal możliwości zawodowe osób wywodzących się ze środowisk migracyjnych. Pomimo wysokich nakładów na edukację w Danii wyniki nauczania są zaledwie średnie, zwłaszcza w przypadku uczniów ze środowisk migracyjnych. Reforma systemu szkolnictwa podstawowego i średniego I stopnia oraz systemu kształcenia i szkolenia zawodowego ma na celu zaradzenie tym problemom. Aby poprawić wyniki nauczania, konieczne jest pełne wdrożenie tych reform.
- (10) Poprawa konkurencyjności jest niezbędna dla wzmocnienia ożywienia gospodarczego w Danii. Wzrost wydajności, który ma tu decydujące znaczenie, był na ogół słaby przez ostatnie dwa dziesięciolecia i ulegał wpływowi barier wejścia i obciążeń regulacyjnych w sektorach usług nastawionych na rynek krajowy. Komisja ds. wydajności wskazała sektory budowlany i detaliczny jako obszary, w których możliwa byłaby poprawa wydajności. Przepisy regulujące zakładanie działalności w zakresie handlu detalicznego są bardzo surowe i nie podjęto żadnych działań, aby je złagodzić. Sektor budowlany charakteryzują wymagające przepisy budowlane i duża liczba systemów certyfikacji. W listopadzie 2014 r. rząd przedstawił strategię w dziedzinie budownictwa. Zakłada ona pozytywne zmiany, takie jak uproszczenie przepisów, usprawnienie technicznych elementów wniosków o pozwolenie na budowę, wprowadzenie norm międzynarodowych, harmonizację norm krajowych oraz skrócenie czasu oczekiwania na wydanie pozwolenia na budowę. Najpierw trzeba jednak przedłożyć całą strategię na konkretne środki. Nadal istnieją nakładające się na siebie systemy wydawania zezwoleń i certyfikacji, które w pewnych przypadkach mają również zastosowanie do czasowego świadczenia usług transgranicznych. Ponadto zezwolenia i certyfikaty wydane w innych państwach członkowskich nie zawsze są uwzględniane, gdy usługodawcy chcą założyć działalność w Danii.
- (11) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Danii i opublikowała jej wyniki w sprawozdaniu krajowym za rok 2015. Ponadto dokonała oceny programu konwergencji i krajowego programu reform oraz działań następczych podjętych w związku z zaleceniami skierowanymi do Danii w latach poprzednich. Wzięła ona pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej w Danii, ale także ich zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–2.

- (12) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program konwergencji, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1,

NINIEJSZYM ZALECA Danii podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

- (1) Unikanie odchyłeń od średniookresowego celu budżetowego w 2016 r.
- (2) Zwiększenie wydajności, zwłaszcza w sektorach usług nastawionych na rynek krajowy, w tym w sektorach detalicznym i budowlanym. Złagodzenie ograniczeń w zakładaniu działalności w zakresie handlu detalicznego i przedsięwzięcie dalszych środków w celu usunięcia pozostałych barier wynikających z systemów wydawania zezwoleń i certyfikacji w sektorze budowlanym.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

⁽¹⁾ Na podstawie art. 9 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Estonii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Estonię programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/11)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta jest skupiona na najważniejszych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽²⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽³⁾ w sprawie krajowego programu reform Estonii na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Estonię zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ⁽⁴⁾, Komisja przedstawiła swoją opinię na temat projektu planu budżetowego Estonii na 2015 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 ⁽⁵⁾ Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazano Estonii jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Estonii na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Estonię programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 25).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Estonii. W sprawozdaniu tym zawarto ocenę postępów Estonii w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r.
- (7) Estonia nie przedłożyła w terminie krajowego programu reform.
- (8) Estonia jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. Przyszły rząd nie przedłożył w terminie programu stabilności. Biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., przewiduje się, że nadwyżka nominalna odnotowana w 2014 r. zmieni się w deficyt w wysokości 0,2 % PKB w 2015 r. i 0,1 % PKB w 2016 r. Przewiduje się stopniowy spadek wskaźnika długu sektora instytucji rządowych i samorządowych z poziomu 10,6 % PKB w 2014 r. do poniżej 10 % PKB w 2016 r. Biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., istnieje ryzyko pewnego odchylenia od średniookresowego celu budżetowego w 2015 r. z uwagi na przewidywane odchylenie salda strukturalnego od średniookresowego celu budżetowego o 0,4 % PKB. Odchylenie będzie najprawdopodobniej znaczące w 2016 r., kiedy to wymagana będzie poprawa o 0,4 % PKB, ale przewidywania dotyczące salda strukturalnego mówią o pogorszeniu o 0,3 % PKB. W 2015 i 2016 r. konieczne będą zatem dalsze środki. Opierając się na ocenie Komisji i biorąc pod uwagę jej prognozę z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, iż Estonia nie spełni warunków paktu stabilności i wzrostu.
- (9) W trzecim kwartale 2014 r. wskaźnik zatrudnienia w Estonii osiągnął poziom 74,5 % ludności w wieku produkcyjnym, a stopa bezrobocia spadła do 7,6 %, co stanowi najniższy poziom od 2009 r. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych jest znacznie niższy niż średnia UE. Kurczenie się zasobów siły roboczej w połączeniu z niską wydajnością pracy zaczyna być jednak problemem w perspektywie średnio- i długoterminowej. Realizacja ambitnej reformy w zakresie zdolności do pracy dopiero się rozpoczęła. Przyjęto szereg środków podatkowych na rzecz poprawy współczynnika aktywności zawodowej, nie są one jednak skierowane konkretnie do osób o niskich dochodach. Poziom zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć jest jednym z najwyższych w Unii. Brak placówek opieki nad dziećmi utrudnia młodym rodzicom, szczególnie matkom, powrót na rynek pracy. Odsetek uczniów korzystających z praktyk zawodowych jest również niski. Występuje niedobór absolwentów kierunków technicznych i nauk ścisłych. Jakość usług socjalnych świadczonych przez władze lokalne jest nierówna.
- (10) Na początku 2014 r. rząd przyjął strategię dotyczącą uczenia się przez całe życie, a w marcu 2015 r. przedstawiono programy mające na celu jej wdrożenie. Trwa reforma programów nauczania w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego. Rośnie liczba osób korzystających z możliwości uczenia się przez całe życie. Na początku 2015 r. parlament przyjął ustawę o kształceniu dorosłych i ustawę o wolnych zawodach. Atrakcyjność kształcenia i szkolenia zawodowego oraz programów przyuczania do zawodu jest nadal niewielka. Nastąpiła poprawa w zakresie systemów badań naukowych i innowacji oraz współpracy między przedsiębiorstwami, instytucjami szkolnictwa wyższego i ośrodkami badawczymi. Wydaje się jednak, że brak jest koordynacji publicznego wsparcia w ramach strategii dotyczącej badań, rozwoju i innowacji oraz strategii rozwoju przedsiębiorczości i należy je skoncentrować na ograniczonej liczbie obszarów inteligentnej specjalizacji. Nadal potrzebne jest lepsze dostosowanie systemu szkolnictwa wyższego, szczególnie w obszarze nauk ścisłych i technicznych, do potrzeb biznesu i placówek naukowych. Poziom inwestycji we własność intelektualną jest niski; niewiele przedsiębiorstw współpracuje z placówkami naukowymi.
- (11) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Estonii, którą opublikowała w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Estonii w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej w Estonii, ale także ich zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–3 poniżej.
- (12) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu 1 poniżej.
- (13) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako kraj, którego walutą jest euro, Estonia powinna zagwarantować pełne i terminowe wdrożenie również tych zaleceń,

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

NINIEJSZYM ZALECA Estonii podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Uniknięcie odchylenia od budżetowego celu średniookresowego w latach 2015 i 2016.
2. Poprawę współczynnika aktywności zawodowej, w tym przez wdrożenie reformy w zakresie zdolności do pracy. Poprawę zachęt do pracy w formie środków skierowanych do osób o niskich dochodach. Podjęcie działań na rzecz zmniejszenia zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć. Zapewnienie wysokiej jakości usług socjalnych i dostępności usług opieki nad dziećmi na poziomie lokalnym.
3. Zwiększenie udziału w kształceniu i szkoleniu zawodowym i dopasowania systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do rynku pracy, szczególnie poprzez zwiększenie dostępności programów przyuczania do zawodu. Skoncentrowanie publicznego wsparcia badań i innowacji na skoordynowanym wdrożeniu ograniczonej liczby obszarów inteligentnej specjalizacji.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Irlandii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Irlandię programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/12)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej ⁽²⁾ i ich korygowania, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Irlandii na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Irlandię zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ⁽⁵⁾, Komisja przedstawiła swoją opinię na temat projektu planu budżetowego Irlandii na 2015 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Irlandii na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Irlandię programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 29).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazano Irlandię jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Irlandii. Zawarto w nim ocenę postępów Irlandii w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Irlandii występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają zdecydowanych działań politycznych i odrębnego monitorowania. W szczególności Irlandia zakończyła program pomocy finansowej UE i MFW w 2013 r. i jest obecnie objęta nadzorem po zakończeniu programu i nadzorem w ramach europejskiego semestru. Mimo znacznej poprawy prognoz gospodarczych pewne czynniki ryzyka nadal wymagają szczególnej uwagi: wysokie poziomy zadłużenia w sektorze prywatnym i publicznym; pozostałe wyzwania w sektorze finansowym, w szczególności w odniesieniu do rentowności banków; oraz dostosowanie rynku pracy charakteryzującego się wysokim bezrobociem strukturalnym.
- (7) W dniu 29 kwietnia 2015 r. Irlandia przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r., a w dniu 30 kwietnia 2015 r. – program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Irlandia jest obecnie objęta funkcją naprawczą paktu stabilności i wzrostu. W swoim programie stabilności na 2015 r. rząd Irlandii planuje skorygowanie nadmiernego deficytu do 2015 r., czyli w terminie wyznaczonym przez Radę. Następnie planuje osiągnięcie średniookresowego celu budżetowego, jakim jest zrównoważenie budżetu pod względem strukturalnym, do 2019 r. Rząd planuje ograniczyć deficyt nominalny do 2,3 % PKB w 2015 r. i przejść od deficytu do nadwyżki, która w 2019 r. miałaby wynieść 0,7 % PKB. Zgodnie z programem stabilności przewiduje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB zmniejszy się ze 109,7 % w 2014 r. do 105,0 % PKB w 2015 r. i że będzie się stopniowo zmniejszać, by w 2019 r. osiągnąć 89,4 % PKB. Scenariusz makroekonomiczny stanowiący podstawę tych prognoz budżetowych odzwierciedla korzystne założenia w 2015 r., a w odniesieniu do 2016 r. jest wiarygodny. Opierając się na prognozie Komisji z wiosny 2015 r., przewiduje się terminową i trwałą korektę nadmiernego deficytu do 2015 r. Szacuje się, że wysiłek fiskalny przewidziany na lata 2011–2015 jest niższy od zalecanego poziomu, ale skala działań dyskrecjonalnych podejmowanych w ramach programu i po jego zakończeniu jest zgodna z wymaganiami. Przy założeniu, że terminowa i trwała korekta nadmiernego deficytu nastąpi zgodnie z planem, Irlandia zostanie objęta funkcją zapobiegawczą paktu począwszy od 2016 r. Środki mające służyć osiągnięciu docelowego poziomu deficytu oraz postępu w kierunku osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego począwszy od 2016 r. nie zostały dostatecznie sprecyzowane. W związku z tym w świetle prognozy Komisji z wiosny 2015 r. wydaje się, że w 2016 r. istnieje ryzyko znacznego odchylenia od wymaganej korekty prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego i że w tymże roku konieczne będą dalsze działania strukturalne. Opierając się na ocenie programu stabilności i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, iż Irlandia nie spełni warunków paktu stabilności i wzrostu.
- (9) Reformy podatkowe przyczyniły się do korekty budżetowej, wciąż jednak możliwe jest dalsze ograniczenie zakłóceń i zwiększenie efektywności systemu podatkowego oraz jego pro wzrostowego i proekologicznego charakteru. Podatek od nieruchomości przekształcono w podatek pobierany okresowo, ale baza podatkowa jest nadal stosunkowo wąska, ponieważ niektóre rodzaje nieruchomości niemieszkalnych pozostają nieobjęte opodatkowaniem. Opodatkowanie pracy jest skomplikowane ze względu na złożony system składek na ubezpieczenie społeczne. Bazy podatkowe w przypadku podatków od konsumpcji i podatków środowiskowych są ograniczone z uwagi na obniżone stawki i zwolnienia. Zerowa stawka podatku od wartości dodanej i obniżone stawki tego podatku obniżają jego efektywność w stosunku do średniej UE, a ponadto wydaje się, że nie prowadzi się systematycznych analiz takich wydatków podatkowych. Istnieją możliwości podjęcia dalszych działań w celu poprawy efektywności instrumentów podatków środowiskowych oraz likwidacji dotacji o skutkach szkodliwych dla środowiska. Ostatnie zmiany w przepisach dotyczących rezydencji podatkowej przyjmuje się z zadowoleniem, mimo że ich skutki będzie można ocenić dopiero za jakiś czas. W ostatnich latach podjęto ważne reformy ram budżetowych. Nowe przepisy i procedury, szczególnie średniookresowe ramy wydatków, mają kluczowe znaczenie dla stabilności budżetowej i oczekuje się, że będą one stanowić zabezpieczenie przed procykliczną polityką fiskalną. Obecne przepisy pozostawiają jednak rządowi znaczny margines swobody w kwestii zmiany pułapów wydatków poza określone z góry marginesy na nieprzewidziany wzrost wydatków, co osłabia średniookresowe plany budżetowe.
- (10) Wydatki publiczne na opiekę zdrowotną są stosunkowo wysokie, mimo że wskaźniki stanu zdrowia ludności nie są zasadniczo lepsze niż w pozostałych częściach UE. W ostatnich latach osiągnięto przyrost wydajności. System opieki zdrowotnej wymaga jednak głębszych reform strukturalnych, aby powstrzymać spodziewany wzrost kosztów i utrzymać korzystne wyniki w opiece zdrowotnej w obliczu starzenia się społeczeństwa. Irlandia zamierza wprowadzić jednolity system powszechny ubezpieczenia zdrowotnego w perspektywie średniookresowej

i wprowadza reformy w ramach strategii na rzecz zdrowia w przyszłości (ang. Future Health Strategy). Podejmuje się pośrednie kroki w celu wprowadzenia powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, aby rozwiązać niektóre z naglących problemów oraz poprawić efektywność kosztową. Do poprawy tej efektywności mogą znacząco przyczynić się takie działania, jak: skutecznie wprowadzenie narzędzi e-zdrowia, finansowanie zadaniowe oraz lepsze praktyki w zakresie przepisywania leków. Jednocześnie nadal istnieją możliwości obniżenia wydatków publicznych na produkty lecznicze, szczególnie leki opatentowane, które znacznie przekraczają średnią UE.

- (11) Irlandia ma jeden z najwyższych w Unii odsetków osób żyjących w gospodarstwach domowych o małej intensywności pracy. Powoduje to poważne problemy społeczne i zwiększa ryzyko ubóstwa dzieci. Z uwagi na to, że zjawisko małej intensywności pracy szczególnie dotyka gospodarstwa domowe osób samotnie wychowujących dzieci, odsetek dzieci żyjących w gospodarstwach domowych o małej intensywności pracy jest niemal trzy razy wyższy od średniej UE. Poczyniono pewne postępy w likwidowaniu pułapek braku aktywności zawodowej poprzez zmianę systemu wypłat niektórych świadczeń socjalnych. Dostęp do całodziennego opieki nad dziećmi pozostaje jednak ograniczony i kosztowny, co stanowi przeszkodę utrudniającą kobietom i rodzicom samotnie wychowującym dzieci uczestnictwo w rynku pracy.
- (12) W obliczu lepszej sytuacji makroekonomicznej ogólna sytuacja MŚP uległa poprawie, ale ich sytuacja finansowa jest bardzo niejednolita; stosunkowo niewielka część MŚP nadal odczuwa następstwa problemów z przeszłości; na te MŚP przypada też duża część zapotrzebowania sektora na dalsze zmniejszanie zadłużenia. Popyt na kredyty wykazuje pewne oznaki ożywienia. W zakresie inwestycji MŚP w dalszym ciągu w dużym stopniu uzależnione są od finansowania bankowego, a niebankowe źródła finansowania są stosunkowo mało rozwinięte. W miarę jak poprawa koniunktury nabiera tempa i ożywia się popyt wewnętrzny, ograniczenia w podaży mogą się zaostrzać, jeżeli kanały dostępu do kredytu nie będą odpowiednio udrażniane i nie nastąpi dywersyfikacja źródeł finansowania; jest to niezwykle istotne dla inwestycji i perspektyw wzrostu. Podjęto znaczące inicjatywy polityczne, aby ułatwić MŚP dostęp do finansowania i zapewnić ofertę nowych produktów o dłuższych terminach. Zalicza się do nich utworzenie Strategicznej Korporacji Bankowej Irlandii (SBCI), Irlandzkiego Funduszu Inwestycji Strategicznych (ISIF) oraz innych programów. Jednak z uwagi na wczesny etap w jakim znajdują się te inicjatywy, poziom wykorzystania niektórych z tych programów był dotychczas niski, a skuteczność i wpływ SBCI i ISIF będzie można ocenić dopiero w świetle doświadczeń.
- (13) Irlandia poczyniła znaczne postępy w restrukturyzacji, ograniczaniu wielkości i dokapitalizowywaniu swoich banków krajowych. Bankowe profile finansowania przywrócono do normy, a rentowność banków ulega stałej poprawie. Wyzwania związane z następstwami problemów z przeszłości pozostają jednak kluczową kwestią. Duża liczba zagrożonych kredytów zmniejsza się powoli i wpływa w dalszym ciągu na zdolność banków do wspierania ożywienia gospodarczego. W czwartym kwartale 2014 r. takie kredyty stanowiły 23,2 % kredytów ogółem w trzech głównych bankach krajowych i jest to jeden z najwyższych odsetków w UE. Banki wprawdzie nadal działają na rzecz osiągnięcia celów w zakresie rozwiązywania problemów zaległości w spłacie kredytów hipotecznych, ale najdłuższe zaległości w spłacie (wynoszące ponad 720 dni) narastają w dalszym ciągu, wskutek czego w czwartym kwartale 2014 r. udział kredytów z takimi zaległościami w stosunku do salda kredytów ogółem wzrósł do 9,8 %. Obserwuje się postępy we wdrażaniu trwałych rozwiązań restrukturyzacyjnych; w kwietniu Bank Centralny Irlandii zobowiązał banki do wprowadzenia rozwiązań dla zdecydowanej większości kredytobiorców do końca 2015 r. Banki polegają jednak w dużej mierze raczej na standardowych technikach samoograniczenia, obejmujących zmianę terminarza spłat kwoty głównej lub odsetek, niż na obniżaniu rat odsetkowych i kapitałowych. Banki także w dalszym ciągu często korzystają z postępowania sądowego jako sposobu przekonania klientów zalegających ze spłatą do przyjęcia na siebie zobowiązania do spłaty. Działania związane z planowanym wprowadzeniem centralnego rejestru kredytów postępują jednak powoli, mimo że ma to zasadnicze znaczenie dla ulepszenia nadzoru, procedur zawierania umów kredytowych i zarządzania ryzykiem.
- (14) Od 2013 r. sytuacja na rynku pracy uległa polepszeniu, które polega na tym, że w sektorze prywatnym znów tworzy się miejsca pracy, a stopa bezrobocia ciągle się obniża. Jest ona jednak nadal wysoka, a bezrobocie długotrwałe budzi poważne zaniepokojenie. Istnieje ryzyko, że bezrobocie cykliczne może częściowo przekształcić się w bezrobocie strukturalne z uwagi na to, że równoważenie gospodarki ujawniło niedopasowanie umiejętności. Bezrobocie młodzieży jest nadal znacznie wyższe niż w okresie przed kryzysem. W ostatnich latach osiągnięto znaczne postępy w reformach mających na celu aktywizację, ale utrzymują się pewne obawy dotyczące skuteczności obecnych polityk w dziedzinie aktywizacji i programów szkoleń oraz zdolności służb zatrudnienia do wywiązania się ze swoich zadań w wymaganym zakresie. Wprowadzona ostatnio inicjatywa JobPath jest korzystną zmianą; jej skuteczność będzie trzeba jednak sprawdzić. W przeszłości system dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego był nieskuteczny i nie zapewniał kwalifikacji potrzebnych w gospodarce o przywróconej równowadze, a reformy rozpoczęły się dopiero niedawno.
- (15) Koszty usług prawniczych utrzymują się na wysokim poziomie, który należy dostosować do poziomu kosztów innych usług świadczonych w ramach wolnych zawodów. Dostosowanie jest istotną kwestią, ponieważ z usług prawniczych korzysta się we wszystkich sektorach gospodarki, a ich koszt ma wpływ na konkurencyjność Irlandii. Reforma ram regulacyjnych dotyczących usług prawniczych, która ma na celu zwiększenie konkurencyjności i ograniczenie kosztów, jest przedsięwzięciem długofalowym, do którego realizacji władze się zobowiązały. Projekt ustawy o usługach prawniczych opublikowany w 2011 r. nie został przyjęty. Ponadto rzeczywiste obniżenie kosztów będzie można uzyskać tylko wtedy, gdy przepisy zwiększające konkurencję i

obniżające koszty przewidziane w planowanych ramach regulacyjnych zostaną zachowane i włączone do regulacji, które ma wydać powstający organ regulacyjny ds. usług prawniczych. W związku z tym Komisja będzie w dalszym ciągu monitorować postępy w tej dziedzinie w ramach europejskiego semestru.

- (16) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Irlandii i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Irlandii w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej w Irlandii, ale także zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–4.
- (17) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniach 1–2 poniżej.
- (18) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program stabilności. Zalecenia Rady na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1 i 4 poniżej.
- (19) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako kraj, którego walutą jest euro, Irlandia powinna zapewnić pełne i terminowe wdrożenie również tych zaleceń,

NINIEJSZYM ZALECA Irlandii podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Zapewnienie trwałej korekty nadmiernego deficytu w 2015 r. Osiągnięcie korekty budżetowej w wysokości 0,6 % PKB w dążeniu do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2016 r. Wykorzystanie nieoczekiwanych zysków z lepszych niż przewidywano warunków gospodarczych i finansowych do przyspieszenia redukcji deficytu i redukcji długu. Ograniczenie istniejącej swobody decyzyjnej w kwestii zmiany pułapów wydatków poza określone z góry marginesy na nieprzewidziany wzrost wydatków. Poszerzenie bazy podatkowej oraz przegląd wydatków podatkowych, w tym m.in. w zakresie podatku od wartości dodanej.
2. Podjęcie działań zmierzających do zwiększenia efektywności kosztowej systemu opieki zdrowotnej, m.in. poprzez ograniczenie wydatków na leki opatentowane i stopniowe wprowadzanie odpowiednich praktyk w zakresie przepisywania leków. Wprowadzenie finansowania zadaniowego w całym systemie szpitali publicznych.
3. Podjęcie działań zmierzających do zwiększenia intensywności pracy w gospodarstwach domowych oraz zmniejszenie zagrożenia ubóstwem dzieci przez stopniowe wycofywanie świadczeń i dodatków po powrocie do pracy i zapewnienie lepszego dostępu do przystępnej cenowo całodziennej opieki nad dziećmi.
4. Ostateczne przygotowanie do końca 2015 r. trwałych rozwiązań restrukturyzacyjnych dla zdecydowanej większości niespłacanych kredytów hipotecznych oraz wzmocnienie systemu monitorowania ze strony Banku Centralnego Irlandii. Zapewnienie trwałości rozwiązań restrukturyzacyjnych dotyczących kredytów dla MŚP w trudnej sytuacji oraz kredytów z odroczonym terminem płatności na nieruchomości komercyjne poprzez dalszą ocenę wyników banków w stosunku do ich własnych celów. Podjęcie niezbędnych kroków zmierzających do zapewnienia zdolności operacyjnej centralnego rejestru kredytów do 2016 r.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Hiszpanii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Hiszpanię programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/13)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Hiszpanii na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Hiszpanię zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem (UE) Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ⁽⁵⁾, Komisja przedstawiła swoją opinię na temat projektu planu budżetowego Hiszpanii na 2015 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Hiszpanii na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Hiszpanię programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 35).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazano Hiszpanię jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Hiszpanii. Zawarto w nim ocenę postępów Hiszpanii w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Hiszpanii występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają zdecydowanych działań politycznych i odrębnego monitorowania. W szczególności, pomimo pewnej poprawy salda na rachunku obrotów bieżących i znacznych wysiłków w ostatnich latach na rzecz zmniejszenia zadłużenia, zagrożenia związane z wysokim poziomem zadłużenia w sektorze prywatnym i publicznym oraz zdecydowanie ujemna międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w dalszym ciągu zasługują na szczególną uwagę w kontekście bardzo wysokiego bezrobocia. Istotną wagę ma podjęcie koniecznych działań, które pozwolą ograniczyć ryzyko negatywnych konsekwencji dla hiszpańskiej gospodarki i, zważywszy na jej rozmiary, szkodliwych skutków ubocznych dla unii gospodarczej i walutowej.
- (7) W dniu 30 kwietnia 2015 r. Hiszpania przedłożyła krajowy program reform na 2015 r. oraz program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Hiszpania jest obecnie objęta funkcją naprawczą paktu stabilności i wzrostu. W programie stabilności na 2015 r. rząd planuje osiągnięcie docelowych deficytów nominalnych wyznaczonych w ramach procedury nadmiernego deficytu wynoszących 4,2 % PKB w 2015 r., i 2,8 % PKB w 2016 r. Rząd planuje osiągnięcie średniookresowego celu budżetowego – stanu równowagi budżetowej w kategoriach strukturalnych – w 2019 r. Zgodnie z programem stabilności rząd przewiduje, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB osiągnie w 2015 r. wartość szczytową 98,9 %, a następnie stopniowo spadnie do 93,2 % w 2018 r. Scenariusz makroekonomiczny stanowiący podstawę tych prognoz budżetowych jest wiarygodny w 2015 r., a w dalszej przyszłości odzwierciedla korzystne założenia. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2015 r. przewiduje się, że w 2015 r. deficyt wyniesie 4,5 % PKB, a w 2016 r. – 3,5 % PKB. Istnieje zatem ryzyko, że cele dotyczące deficytu nominalnego na lata 2015 i 2016 mogą nie zostać osiągnięte. Ponadto oczekuje się, że zakładany wysiłek fiskalny Hiszpanii w latach 2013–2016 będzie poniżej zalecanego poziomu, a w latach 2015 i 2016 potrzebne będą dalsze działania strukturalne. Opierając się na ocenie programu stabilności i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, iż Hiszpania nie spełni warunków paktu stabilności i wzrostu. Hiszpania poczyniła pewne postępy w zakresie eliminowania zaległości w zobowiązaniach cywilnoprawnych sektora publicznego. W 2014 r. Hiszpania poczyniła pewne postępy w odniesieniu do przygotowania wniosków służących racjonalizacji wydatków na opiekę zdrowotną, edukację i cele socjalne na szczeblu regionalnym, jednak nie zostały one ostatecznie przyjęte. Ustawa przewidująca wprowadzenie zasady wydatkowania środków w odniesieniu do regionalnych wydatków na leki i opiekę zdrowotną została jednak przyjęta 28 maja 2015 r.
- (9) Wdrażanie środków zapobiegawczych, naprawczych i wykonawczych określonych w ustawie o stabilności budżetowej i finansowej odbywa się powoli. Efektywność kosztowa w sektorze opieki zdrowotnej poprawiła się, jednak kwestią podstawową pozostaje utrzymanie pod kontrolą wzrostu wydatków na leki oraz, w szczególności, monitorowanie wydatków na leki w szpitalach. Deficyt w branży energetycznej został skutecznie zlikwidowany w 2014 r., zajęto się również problemem niewypłacalności płatnych autostrad, obniżając w ten sposób koszty ponoszone przez państwo. Hiszpania nie wprowadziła jednak systemu niezależnego oceniania przyszłych dużych projektów w zakresie infrastruktury. Ponadto, mimo że dostępność danych o wykonaniu budżetu znacznie się zwiększyła, wciąż możliwa jest poprawa na szczeblu regionalnym, poprzez zapewnienie przestrzegania zasad ustawy o stabilności dotyczących przejrzystości i wieloroczności, spójności zasad rachunkowości publicznej i właściwego stosowania rachunków pozabudżetowych.
- (10) Pewne postępy poczyniono w obszarze opodatkowania, tj. rozpoczęto realizację kompleksowej reformy podatkowej w celu uproszczenia systemu podatkowego i spowodowania, by bardziej sprzyjał on wzrostowi gospodarczemu i tworzeniu miejsc pracy. Reformę podatkową przyjęto w dniu 20 listopada 2014 r. Weszła ona w życie w styczniu 2015 r. i obejmuje podatek dochodowy od osób fizycznych i od przedsiębiorstw. Pewne postępy odnotowano również w dziedzinie walki z uchylaniem się od opodatkowania, natomiast postępy w obszarze podatków środowiskowych są ograniczone. Restrukturyzacja hiszpańskiego sektora bankowego, a w szczególności banków, które otrzymały pomoc państwa, przebiega właściwie. Równocześnie ostatnie działania na rzecz promowania dostępu do finansowania niebankowego poprawiły, przynajmniej w pewnym stopniu, dostęp do finansowania dla firm, szczególnie w świetle wysokiego stopnia zależności hiszpańskich przedsiębiorstw od kredytów udzielanych przez banki. Pełne wdrożenie tych reform jest kluczowe dla ułatwienia realokacji zasobów

i wspierania bieżących korekt. Poczyniono pewne postępy w zakresie usuwania pozostałych ograniczeń w systemie obsługi niewypłacalności przedsiębiorstw. W dniu 27 lutego 2015 r. przyjęto królewski dekret-ustawę w sprawie niewypłacalności osób fizycznych. Niezbędne jest jednak dalsze zwiększenie zdolności administracji i systemu sądownictwa do zajmowania się sprawami dotyczącymi niewypłacalności.

- (11) Długotrwałe bezrobocie i segmentacja rynku pracy w dalszym ciągu utrudniają wzrost wydajności i mają szkodliwy wpływ na warunki pracy w Hiszpanii. W tym kontekście i biorąc pod uwagę bardzo wysoką stopę bezrobocia, wynagrodzenia w niektórych sektorach i przedsiębiorstwach w perspektywie krótkoterminowej będą być może musiały rosnąć wolniej niż wydajność, by możliwe było tworzenie miejsc pracy i dalsze zwiększanie konkurencyjności. Partnerzy społeczni wypracowali wstępne kompleksowe porozumienie międzybranżowe na lata 2015–2017. W tym wstępnym porozumieniu podkreślono znaczenie ustanowienia, w drodze negocjacji sektorowych i w ramach przedsiębiorstw, zasady, że wynagrodzenia powinny odzwierciedlać zróżnicowanie wydajności między przedsiębiorstwami. Pomimo reform ram regulacyjnych odsetek pracowników zatrudnionych tymczasowo pozostał wysoki, co w szczególności dotyka osoby młode i nisko wykwalifikowane. Ponadto wydaje się, że możliwości, jakie dają wprowadzone nowe typy umów w przypadku zatrudnionych przez MŚP i zachęty dla pracodawców, by zatrudniali nowych pracowników na czas nieokreślony, nie są jeszcze w pełni wykorzystywane. Władze hiszpańskie ogłosiły, że ocena subsydiów oferowanych pracodawcom za zatrudnianie nowego personelu zostanie przeprowadzona do maja 2016 r.

Działalność publicznych służb zatrudnienia oraz agencji zewnętrznych, którym zlecono realizację zadań tych służb, mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia skuteczności i właściwego ukierunkowania aktywnej polityki rynku pracy i aktywizacji, w tym skutecznego przekwalifikowywania, umożliwiającego podejmowanie pracy w innych branżach, w których tworzone jest więcej miejsc pracy. Hiszpania poczyniła niewielkie postępy w zakresie przyspieszenia modernizacji publicznych służb zatrudnienia oraz niwelowania różnic na poziomie regionalnym.

- (12) Bezrobocie młodzieży w Hiszpanii jest wciąż bardzo wysokie (ponad 50 %), a odsetek osób wcześniej kończących naukę jest jednym z najwyższych w Unii. Hiszpania wdraża nowe programy edukacyjne wprowadzone ustawą nr 8/2013 w sprawie jakości nauczania, opracowane w celu zwiększenia jakości edukacji podstawowej i średniej. Poczyniono niewielkie postępy w zwiększaniu dostosowania kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, a działania na rzecz poprawy współpracy między instytucjami szkolnictwa wyższego a pracodawcami są opóźnione w stosunku do przyjętego harmonogramu. Istnieją plany wydłużenia programu dwutorowego szkolenia zawodowego w 2015 r., jednak wciąż odnotowywane są znaczące różnice w stopniu jego realizacji w poszczególnych regionach. Utworzono specjalny komitet, mający za zadanie zbadanie dostosowania programów nauczania i szkoleń do potrzeb rynku pracy.
- (13) Hiszpania osiągnęła niewielkie postępy w poprawie skuteczności swojego systemu zabezpieczenia społecznego. Ustanowiła nowy program aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych, łączący program wsparcia dochodów i pomoc w poszukiwaniu pracy. Niewystarczająca koordynacja między służbami zatrudnienia a służbami socjalnymi oraz niekompatybilność różnych programów płacy minimalnej zmniejszyły jednak skuteczność programów pomocy społecznej. Borykając się z wysokim poziomem ubóstwa, szczególnie w rodzinach o niskich dochodach wychowujących dzieci, Hiszpania osiągnęła niewielkie postępy w zakresie poprawy ukierunkowania programów pomocy dla rodzin oraz usług opieki.
- (14) Reformy strukturalne muszą uwzględniać usuwanie przeszkód uniemożliwiających rozwój przedsiębiorstw, pomaganie MŚP w rozszerzaniu działalności na nowe rynki i promowaniu innowacji, zwiększanie zdolności eksportowych, stymulowanie tworzenia miejsc pracy oraz pomaganie przedsiębiorstwom w skutecznym konkurowaniu na rynku – w tym na rynkach wewnętrznych – oraz zwiększaniu ogólnej wydajności. Hiszpania rozpoczęła badanie przyczyn leżących u podstaw dużego udziału w jej gospodarce małych przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw. Zbadanie dającego przedsiębiorstwa wciąż funkcjonują na małą skalę pozwoli rządowi usunąć przeszkody regulacyjne uniemożliwiające firmom ich rozwój. Mimo że osiągnięto pewne postępy w zakresie wprowadzania w życie zapisów ustawy nr 20/2013 w sprawie jedności rynku, na poziomie samorządów regionalnych wciąż występują w tej kwestii opóźnienia. Ustawa w sprawie regulacji zezwoleń środowiskowych nie została jeszcze wdrożona we wszystkich regionach. Nie poczyniono żadnych postępów w odniesieniu do procesu przyjęcia reformy dotyczącej wolnych zawodów i stowarzyszeń zawodowych. Strukturalne słabości systemu badań i innowacji w dalszym ciągu ograniczają potencjał wzrostu Hiszpanii. Kwestią podstawową jest zatem określenie nowych źródeł finansowania, zapewnienie skutecznego i wydajnego wykorzystywania zasobów, utworzenie nowej agencji badawczej oraz promowanie działań, dzięki którym otoczenie biznesu będzie bardziej przyjazne innowacjom.

- (15) Pewne postępy odnotowano w związku z siecią kolejową, gdzie podejmowane są działania w celu zapewnienia skutecznej konkurencji w dziedzinie usług kolejowego transportu pasażerskiego i towarowego. W dniu 4 lipca 2014 r. Rada Ministrów przyjęła królewski dekret-ustawę nr 8/2014, tworzącą fundusz na rzecz poprawy lądowego dostępu do portów morskich.
- (16) Hiszpania poczyniła postępy w odniesieniu do wdrożenia zaleceń komitetu ds. reformy administracji publicznej na wszystkich szczeblach administracji. Podjęto istotne działania w celu zwiększenia przejrzystości decyzji administracyjnych, jednak nie odnotowano postępów w zakresie wzmocnienia systemów nadzoru, w szczególności w przypadku zamówień publicznych na szczeblu regionalnym i lokalnym. Nie przedsięwzięto środków w celu rozszerzenia uprawnień nadzorczych w dziedzinie zamówień publicznych i planowania przestrzennego. Odnotowano ograniczone postępy w zakresie przyjęcia reform systemu sądownictwa służących poprawie skuteczności tego systemu: projekty ustaw w sprawie systemu sądownictwa i postępowania cywilnego, wprowadzających pewne reformy, zostały przedłożone parlamentowi w dniu 27 lutego 2015 r.; projekty ustaw w sprawie pomocy prawnej i postępowania nieprocesowego są przedmiotem procedury parlamentarnej. Pewne postępy poczyniono we wdrażaniu reform, które zostały przyjęte, w tym *Oficina Judicial*, reformy wprowadzającej cyfryzację systemu sprawiedliwości i zwiększającej interoperacyjność regionalnych elektronicznych systemów zarządzania sprawami. Konieczne jest podejmowanie dalszych wysiłków w tej dziedzinie.
- (17) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Hiszpanii i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Hiszpanii w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej w Hiszpanii, ale także ich zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–4.
- (18) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1.
- (19) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program stabilności. Zalecenia na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–4 poniżej.
- (20) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Ponieważ Hiszpania jest jednym z takich państw, powinna zapewnić pełne i terminowe wdrożenie również tych zaleceń,

NINIEJSZY ZALECA Hiszpanii podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Zapewnienie do 2016 r. trwałej korekty nadmiernego deficytu poprzez podjęcie w latach 2015 i 2016 niezbędnych działań strukturalnych i przeznaczenie nieoczekiwanych zysków na przyspieszenie redukcji deficytu i zadłużenia. Zwiększenie przejrzystości i rozliczalności regionalnych finansów publicznych. Poprawę efektywności kosztowej sektora opieki zdrowotnej oraz zrationalizowanie wydatków na zakup produktów farmaceutycznych w szpitalach.
2. Zakończenie reformy sektora banków oszczędnościowych, w tym poprzez środki legislacyjne, oraz zakończenie restrukturyzacji i prywatyzacji państwowych banków oszczędnościowych.
3. Promowanie uzależnienia wysokości wynagrodzeń od wydajności, w porozumieniu z partnerami społecznymi i zgodnie z krajowymi praktykami, z uwzględnieniem różnic w zakresie kwalifikacji oraz warunków lokalnych rynków pracy, a także zróżnicowania wyników gospodarczych pomiędzy regionami, sektorami i przedsiębiorstwami. Podjęcie działań w celu podniesienia jakości i zwiększenia efektywności pomocy w poszukiwaniu pracy oraz doradztwa w tym zakresie, w tym w ramach działań służących walce z bezrobociem młodzieży. Usprawnienie systemów minimalnego dochodu i programów pomocy dla rodzin oraz wspieranie mobilności regionalnej.

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

4. Usunięcie barier uniemożliwiających wzrost przedsiębiorstw, w tym barier wynikających z regulacji zależnych od wielkości przedsiębiorstwa; przyjęcie planowanych reform w dziedzinie usług świadczonych w ramach wolnych zawodów; przyspieszenie wdrażania ustawy w sprawie jednności rynku.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Francji na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Francję programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/14)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”. Państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia w swojej krajowej polityce gospodarczej i polityce zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Francji na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Francję zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem (UE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 473/2013 ⁽⁵⁾, Komisja przedstawiła swoją opinię na temat projektu planu budżetowego Francji na 2015 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Francji na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Francję programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 42).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

ostrzegania, w którym wskazano Francję jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.

- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Francji. Zawarto w nim ocenę postępów Francji w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że we Francji występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają zdecydowanych działań politycznych i odrębnego monitorowania. W kontekście słabego wzrostu i niskiej inflacji w połączeniu z niską rentownością przedsiębiorstw i zważywszy na niewystarczające jak dotąd działania polityczne, zagrożenia wynikające z konkurencyjności kosztowej i pozakosztowej oraz z wysokiego i rosnącego zadłużenia, w szczególności długu publicznego, znacznie wzrosły. Szczególnie ważne jest podjęcie działań, które pozwolą ograniczyć ryzyko niekorzystnych skutków dla francuskiej gospodarki oraz – zważywszy na rozmiary tej gospodarki – dla unii gospodarczej i walutowej w szerszym ujęciu.
- (7) W dniu 30 kwietnia 2015 r. Francja przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r. oraz swój program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Francja jest obecnie objęta częścią naprawczą paktu stabilności i wzrostu. W swoim programie stabilności na 2015 r. rząd planuje, zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 10 marca 2015 r., skorygować nadmierny deficyt do 2017 r. oraz osiągnąć średniookresowy cel budżetowy (deficyt strukturalny w wysokości 0,4 % PKB do 2018 r.)⁽¹⁾. Chociaż rząd planuje utrzymać cele dotyczące deficytu nominalnego ustanowione przez Radę, to wysiłek fiskalny⁽²⁾ planowany w latach 2015–2017 jest poniżej zalecanego poziomu. W swoim programie stabilności na 2015 r. rząd przewiduje, że relacja długu publicznego do PKB osiągnie szczytowy poziom 97 % w 2016 r., a następnie spadnie do 95,5 % w 2018 r. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe, jest wykonalny. W dniu 10 czerwca 2015 r. Francja przedłożyła sprawozdanie z podjętych działań zawierające szczegółowe informacje dotyczące środków planowanych na lata 2015–2017. Po przeanalizowaniu sprawozdania Komisja wydała w dniu 1 lipca 2015 r. komunikat, w którym uznała, że procedura nadmiernego deficytu powinna zostać zawieszona. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2015 r., która została zaktualizowana w celu uwzględnienia przekazanego przez Francję sprawozdania z podjętych działań, na 2015 r. przewiduje się deficyt nominalny w wysokości 3,8 % PKB, czyli nieprzekraczający poziomu docelowego 4 % PKB wyznaczonego przez Radę w ramach procedury nadmiernego deficytu. Wysiłek fiskalny przewidywany w tym roku będzie jednak niższy od zalecanego przez Radę. Odnośnie do 2016 r., przy uwzględnieniu dodatkowych informacji zawartych w sprawozdaniu Francji z podjętych działań, Komisja w zaktualizowanej prognozie przewiduje, że deficyt nominalny osiągnie 3,4 % PKB, zgodnie z zalecanym celem. Zgodnie z przewidywaniami jednak wysiłek fiskalny zalecany przez Radę nie zostanie zrealizowany. W zaleceniu Rady z dnia 10 marca 2015 r. wezwano do oceny kluczowych środków planowanych na lata 2016 i 2017, która nie została zawarta w sprawozdaniu z podjętych działań.

Ponadto ustawa o planowaniu finansów publicznych (*loi de programmation des finances publiques*) nie została zaktualizowana zgodnie z zaleceniem Rady. Ogólnie strategia konsolidacyjna realizowana przez Francję polega przede wszystkim na poprawie warunków koniunkturalnych i utrzymaniu otoczenia z niskimi stopami procentowymi, i dlatego jest obciążona ryzykiem. Opierając się na ocenie programu stabilności i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r. oraz komunikat Komisji z dnia 1 lipca 2015 r., Rada jest zdania, że Francja zasadniczo spełnia warunki paktu stabilności i wzrostu. Jednakże w celu zapewnienia trwałej korekty nadmiernego deficytu w wyznaczonym terminie strategia budżetowa musiałaby zostać wzmocniona i wsparta przez przeprowadzenie kompleksowych i ambitnych reform strukturalnych.

- (9) W celu osiągnięcia spodziewanych wyników kluczowe znaczenie będzie miało zintensyfikowanie przeglądów wydatków i zidentyfikowanie istotnych obszarów, w których można przeprowadzić cięcia wydatków. Francja powinna zapewnić, że w celach dotyczących redukcji wydatków zostanie uwzględniony wskaźnik inflacji bliski zeru. Jednocześnie oszczędności wynikłe z niższych, niż zakładano, kosztów długu publicznego spowodowanych niższymi stopami procentowymi należy wykorzystać do zmniejszenia deficytu. Znaczących krótkoterminowych oszczędności nie można poza tym osiągnąć bez znacznego ograniczenia wzrostu wydatków na ubezpieczenia społeczne, które stanowiły 26 % PKB w 2014 r., czyli blisko połowę wszystkich wydatków sektora publicznego. W latach 2015–2017 planuje się oszczędności w wydatkach na opiekę zdrowotną w wysokości 11 mld EUR,

⁽¹⁾ W stosunku do poprzedniego programu stabilności rząd dokonał zmiany średniookresowego celu budżetowego (z deficytu strukturalnego w wysokości 0,25 % PKB do 0,4 %). Zakłada się, że cel ten zostanie osiągnięty rok później, niż przewidziano to w zeszłorocznym programie stabilności.

⁽²⁾ Saldo strukturalne ponownie przeliczone przez Komisję na podstawie informacji zawartych w programie stabilności przy użyciu wspólnie uzgodnionej metodyki.

choć potrzebne są dalsze działania, aby ograniczyć wzrost wydatków w tym obszarze. W szczególności istnieje możliwość wdrażania kolejnych polityk ograniczania kosztów w obszarze cen leków i kosztów hospitalizacji. Do 2020 r. system emerytalny nadal się będzie borykać z deficytem, a poprzednie reformy emerytalne nie wystarczą do zlikwidowania tego deficytu. Na ogólny deficyt systemu emerytalnego nadal wpływają w szczególności programy emerytalne dla urzędników państwowych i pracowników spółek kontrolowanych przez państwo. Również sytuacja makroekonomiczna ma duży wpływ na trwałość systemu emerytalnego, zwłaszcza sytuacja uzupełniających programów emerytalnych. Należy podjąć zdecydowane działania, aby przywrócić stabilność finansową uzupełniającego programu emerytalnego.

- (10) W celu zwiększenia skuteczności tego programu Francja rozpoczęła reformę administracji lokalnej. Należy również kontynuować wdrażanie planowanej redukcji dotacji wypłacanych przez instytucje rządowe na szczeblu centralnym i wzmocnić kontrolę wydatków instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym poprzez określenie rocznego górnego limitu wzrostu dochodów podatkowych instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym, z uwzględnieniem obowiązujących pułapów dotyczących szeregu podatków lokalnych. Należy również podjąć działania, aby zatrzymać wzrost kosztów administracyjnych władz lokalnych.
- (11) Podjęto działania dotyczące polityki, aby ograniczyć koszty pracy i poprawić marżę zysku przedsiębiorstw dzięki uldze podatkowej w wysokości 20 mld EUR na konkurencyjność i zatrudnienie oraz dodatkowym cięciem w wysokości 10 mld EUR w składkach na ubezpieczenia społeczne płaconych przez pracodawcę, planowanym w ramach paktu odpowiedzialności i solidarności. Te dwa środki odpowiadają 1,5 % PKB i powinny przyczynić się do zredukowania różnicy pomiędzy Francją a średnią dla strefy euro pod względem klina podatkowego dotyczącego kosztów pracy. Realizacja tych środków powinna trwać nadal w 2016 r., ale biorąc pod uwagę ich wysoki koszt dla budżetu publicznego, ważne jest, aby ocenić ich skuteczność na poziomie przedsiębiorstw. W ocenie tej powinno się przede wszystkim uwzględnić bariery na rynku pracy i produktów, zwłaszcza te mające wpływ na płace. Koszt pracy przy płacy minimalnej jest nadal wysoki w porównaniu z innymi państwami członkowskimi. Płaca minimalna powinna ewoluować w sposób bardziej wspierający konkurencyjność i tworzenie nowych miejsc pracy. Ponadto w kontekście niskiej inflacji jej automatyczna indeksacja może prowadzić do wzrostu płac ponad poziom konieczny do zachowania siły nabywczej.
- (12) Francja powinna podjąć zdecydowane działania w celu usunięcia progów regulacyjnych w prawie pracy i przepisach o rachunkowości, które ograniczają wzrost francuskich firm, zwłaszcza MŚP. Ogólnie rzecz biorąc, możliwe jest zwiększenie konkurencyjności w sektorze usług, zwłaszcza usług świadczonych w ramach wolnych zawodów, sprzedaży detalicznej i sektorów sieciowych. Wiele regulacji i stawek w zawodach regulowanych stanowi przeszkodę dla działalności gospodarczej. W drodze niedawnej ustawy dotyczącej wzrostu, działalności gospodarczej i równych szans przyjęto nowe środki służące poprawie konkurencji w odniesieniu do zawodów prawniczych, a ich realizacja będzie miała kluczowe znaczenie dla zapewnienia faktycznego usunięcia barier. Francja powinna również podjąć działania zmierzające do usunięcia przeszkód w innych sektorach, w szczególności w sektorze opieki zdrowotnej. Zasada *numerus clausus*, ograniczająca dostęp do zawodów sektora opieki zdrowotnej wciąż utrudnia dostęp do usług; można by ją poddać rewizji bez zagrożenia dla jakości i bezpieczeństwa.
- (13) W 2014 r. wskaźnik dochodów podatkowych w stosunku do PKB wynosił 45,8 % i był jednym z najwyższych w Unii. Stawki podatku od przedsiębiorstw są wysokie i negatywnie odbijają się na inwestycjach francuskich przedsiębiorstw. Efektywna stawka podatkowa płacona przez przedsiębiorstwo wynosi średnio 38,3 %, i jest jedną z najwyższych w Unii. Oprócz bieżącego wycofywania dodatkowego podatku solidarnościowego nałożonego na przedsiębiorstwa oraz obniżenia stawki ustawowej do 28 % w 2020 r., Francja powinna w perspektywie krótkoterminowej dołożyć większych starań, aby podatki od przedsiębiorstw sprzyjały wzrostowi i inwestycjom. Konieczne są wysiłki, aby uprościć system podatkowy poprzez usunięcie nieskutecznych podatków. Ponad 100 podatków zidentyfikowano jako przynoszące niewielkie przychody lub nieprzynoszące ich wcale. Ich usunięcie mogłoby uprościć procedury dla przedsiębiorstw i gospodarstw domowych.
- (14) W 2014 r. stopa bezrobocia we Francji utrzymywała się na wysokim poziomie, zaś poziom bezrobocia długotrwałego pogorszył się, odzwierciedlając słaby wzrost gospodarczy. Ogólny poziom bezrobocia wyniósł 10,2 % w porównaniu z 10,3 % w 2013 r. i 7,5 % w 2008 r., dotykając przede wszystkim młodych ludzi, starszych pracowników i pracowników nisko wykwalifikowanych. Problemem Francji jest segmentacja rynku pracy, zaś umowy o pracę na czas określony stanowią coraz większy odsetek wśród zatrudnianych pracowników. Nie udało się odwrócić tej tendencji poprzez ukierunkowane działania mające zredukować poziom segmentacji, zwłaszcza poprzez wyższe składki na ubezpieczenia społeczne w przypadku umów zawieranych na bardzo krótkie okresy. Przegląd ram prawnych dotyczących umów o pracę mógłby pomóc w ograniczeniu segmentacji. Ostatnio przeprowadzone reformy umożliwiły pracodawcom jedynie w ograniczony sposób odstąpienie od umów branżowych na rzecz umów na szczeblu przedsiębiorstw. Ogranicza to przedsiębiorstwom możliwość modulowania siły roboczej według ich potrzeb. Sektory i przedsiębiorstwa mają elastyczność w określaniu, w zależności od przypadku oraz wyników negocjacji z partnerami społecznymi, na jakich warunkach czas pracy

powinien odchodzić od zasady 35 godzin tygodniowo, ale wiąże się to z istotnymi kosztami. Ustawa dotycząca umów o utrzymaniu zatrudnienia (*accords de maintien de l'emploi*) nie przyniosła oczekiwanych rezultatów. Bardzo niewiele przedsiębiorstw skorzystało z nowej możliwości zawierania umów na szczeblu przedsiębiorstw w celu zwiększenia elastyczności warunków pracy. Należy zmienić ten model, aby umożliwić przedsiębiorstwom większą elastyczność w dostosowywaniu płac i czasu pracy do ich sytuacji ekonomicznej.

- (15) Utrzymująca się od dawna zła sytuacja na rynku pracy wpłynęła na system świadczeń dla bezrobotnych, podważając stabilność tego modelu. Nowa konwencja dotycząca systemu świadczeń dla bezrobotnych, która weszła w życie w dniu 1 lipca 2014 r., nie wystarcza, aby zredukować deficyt. W wyniku realizacji różnych działań oczekuje się 0,3 mld EUR oszczędności w 2014 r. i kolejne 0,8 mld EUR w 2015 r. Przewiduje się mimo to, że deficyt systemu wzrośnie z 3,9 mld EUR w 2014 r. do 4,4 mld EUR w 2015 r., w efekcie czego zadłużenie systemu wzrośnie do 25,9 mld EUR. Konieczne jest podjęcie działań strukturalnych, aby zapewnić wiarygodność systemu. W szczególności partnerzy społeczni zajmujący się zarządzaniem tym systemem powinni dokonać przeglądu pewnych jego elementów, takich jak warunki kwalifikowalności, degresywność świadczeń i stopa kompensacji dochodów w przypadku pracowników o najwyższym wynagrodzeniu.
- (16) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Francji i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Francji w poprzednich latach. Wzięła ona pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej we Francji, ale także zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–6.
- (17) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1.
- (18) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program stabilności. Zalecenia Rady na podstawie art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–6.
- (19) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako kraj, którego walutą jest euro, Francja powinna również zapewnić pełne i terminowe wykonanie tych zaleceń,

NINIEJSZYM ZALECA Francji podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Zapewnienie skutecznych działań w ramach procedury nadmiernego deficytu oraz trwałej korekty nadmiernego deficytu do 2017 r. poprzez wzmocnienie strategii budżetowej, przy podjęciu koniecznych środków na te lata i przeznaczeniu wszystkich nieoczekiwanych zysków na obniżenie deficytu i redukcję długu. Określenie planowanych na te lata cięć wydatków i dostarczenie niezależnej oceny wpływu kluczowych działań.
2. Zintensyfikowanie wysiłków na rzecz skutecznego przeglądu wydatków, dalsze oceny polityki publicznej i określenie możliwości uzyskania oszczędności we wszystkich podsektorach instytucji rządowych i samorządowych, w tym oszczędności w zakresie ubezpieczeń społecznych i instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym. Podjęcie działań w celu ograniczenia wzrostu wydatków administracyjnych samorządów terytorialnych. Podjęcie dodatkowych środków, aby doprowadzić do równowagi system emerytalny, zwłaszcza zapewniając do marca 2016 r., aby sytuacja finansowa uzupełniających programów emerytalnych była stabilna w perspektywie długoterminowej.

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

3. Dopilnowanie, aby utrzymane zostało ograniczenie kosztów pracy wynikające z ulgi podatkowej na konkurencyjność i zatrudnienie oraz z paktu odpowiedzialności i solidarności, zwłaszcza poprzez wdrożenie tych środków, jak planowano, w 2016 r. Ocenę skuteczności tych programów w świetle barier istniejących na rynku pracy i produktów. Reformę systemu ustalania płac, w porozumieniu z partnerami społecznymi oraz zgodnie z praktykami krajowymi, aby zapewnić dostosowanie płac do wydajności. Dopilnowanie, aby dostosowywanie płac minimalnych było spójne z celami promowania zatrudnienia i konkurencyjności.
4. Zmniejszenie do końca 2015 r. przeszkód regulacyjnych hamujących rozwój przedsiębiorstw, w szczególności przez dokonanie przeglądu kryteriów regulacyjnych związanych z wielkością w celu uniknięcia efektu progowego. Usunięcie od 2015 r. ograniczeń w dostępie do zawodów regulowanych, oprócz zawodów prawniczych, i ograniczeń dotyczących ich wykonywania, zwłaszcza jeśli chodzi o zawody w zakresie opieki zdrowotnej.
5. Uproszczenie i poprawę skuteczności systemu podatkowego, zwłaszcza poprzez usunięcie nieskutecznych wydatków podatkowych. W celu promowania inwestycji, podjęcie działań zmierzających do obniżenia podatków związanych z produkcją oraz stawek ustawowych podatku od osób prawnych, przy jednoczesnym rozszerzeniu podstawy opodatkowania podatku konsumpcyjnego. Począwszy od 2015 r., podjęcie środków mających na celu usunięcie nieskutecznych podatków, które przynoszą niewielkie dochody lub nie przynoszą ich wcale.
6. Zreformowanie prawa pracy, aby zapewnić pracodawcom więcej zachęt do zatrudniania na umowy na czas nieokreślony. Ułatwienie wykorzystywania derogacji od podstawowych przepisów prawnych na poziomie przedsiębiorstw i branży, zwłaszcza odnośnie do organizacji czasu pracy. Reformę ustawy dotyczącej umów o utrzymanie zatrudnienia (*accords de maintien de l'emploi*) do końca 2015 r. w celu zwiększenia ich wykorzystania przez przedsiębiorstwa. Podjęcie działań, w porozumieniu z partnerami społecznymi oraz zgodnie z praktykami krajowymi, w celu zreformowania systemu świadczeń dla bezrobotnych, tak aby przywrócić stabilność budżetową systemu i zapewnić więcej zachęt do powrotu do pracy.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Chorwacji na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Chorwację programu konwergencji na 2015 r.**

(2015/C 272/15)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Chorwacji na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Chorwację zaktualizowanego programu konwergencji na 2014 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazano Chorwację jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Chorwacji na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Chorwację programu konwergencji na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 50).

- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Chorwacji. Zawarto w nim ocenę postępów Chorwacji w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Chorwacji występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają zdecydowanych działań politycznych i odrębnego monitorowania. W szczególności w kontekście spowolnionego wzrostu, opóźnień w restrukturyzacji przedsiębiorstw oraz fatalnego stanu rynku pracy znacznie wzrosły zagrożenia wynikające z niskiej konkurencyjności, poważnych zobowiązań zagranicznych i rosnącego długu publicznego połączonego ze słabością zarządzania w sektorze publicznym.
- (7) W marcu 2015 r., po opublikowaniu sprawozdania krajowego, władze Chorwacji rozpoczęły dialog ze służbami Komisji w sprawie najpotrzebniejszych reform mających na celu rozwiązanie kwestii nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej. Podchodząc do tego dialogu w sposób konstruktywny, władze ogłosiły szereg istotnych środków, w tym zmniejszenie opłat parafiskalnych w 2016 r. i 2017 r., racjonalizację systemu agencji państwowych i jednostek regionalnych centralnej administracji państwowej, zachęcanie do dobrowolnych połączeń jednostek samorządów lokalnych, ograniczenie braku pewności prawa oraz wzmocnienie Państwowego Urzędu Kontroli. Plany reform w kilku innych obszarach, takie jak zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw oraz poprawa zarządzania przedsiębiorstwami państwowymi, zostały przedstawione bardziej szczegółowo. W przypadku niektórych dziedzin plany te są jednak mniej ambitne, niż oczekiwano, w szczególności jeśli chodzi o zaostrzenie przepisów dotyczących wcześniejszego przechodzenia na emeryturę oraz publikowanie i wdrażanie ustaleń przeglądu wydatków, mimo że zaprezentowano pewne dodatkowe środki służące częściowemu zrekompensovaniu tej różnicy.
- (8) Chorwacja jest obecnie objęta funkcją naprawczą paktu stabilności i wzrostu. W swoim programie konwergencji na 2015 r. rząd planuje skorygowanie nadmiernego deficytu do 2017 r., co jest niezgodne z terminem zalecanym przez Radę (2016 r.). Rząd planuje, iż deficyt nominalny stopniowo zmniejszy się do poziomu 5,0 % PKB w 2015 r., a następnie 3,9 % w 2016 r. i 2,7 % PKB w 2017 r. Zgodnie z programem konwergencji oczekuje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB osiągnie najwyższą wartość 92,5 % w 2017 r., a w 2018 r. zasadniczo ustabilizuje się na poziomie 92,4 % PKB. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto te prognozy budżetowe, wydaje się odzwierciedlać dość korzystne założenia, gdyż powiązane działania konsolidacyjne w ramach programu konwergencji są większej skali niż w prognozie Komisji, natomiast poziom wzrostu jest porównywalny. Środki służące osiągnięciu planowanych deficytów docelowych na okres od 2015 r. sprecyzowano jedynie częściowo. Według prognozy Komisji z wiosny 2015 r. nie należy oczekiwać terminowej i trwałej korekty nadmiernego deficytu do 2016 r. Na podstawie ilości podjętych działań dyskrecyjnych wysiłek fiskalny w 2014 r. był zgodny z zaleceniem Rady. Dotyczyło to również sytuacji w ujęciu łącznym w ciągu 2014 r. i 2015 r. pomimo przewidywanego na 2015 r. zmniejszenia tego wysiłku. Jednak (skorygowana) zmiana salda strukturalnego w latach 2014–2015 jest niższa od wartości zalecanej. Wysiłek fiskalny w 2016 r. jest niższy od zalecanego przez Radę. Będą zatem konieczne dalsze działania strukturalne. Opierając się na ocenie programu konwergencji i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, iż Chorwacja nie spełni warunków paktu stabilności i wzrostu.
- (9) W dniu 23 kwietnia 2015 r. Chorwacja przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r., a w dniu 30 kwietnia 2015 r. – program konwergencji na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (10) Chorwacja dokonuje obecnie przeglądu swoich wydatków w celu osiągnięcia przyrostu wydajności, w szczególności w zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń, ubezpieczeń społecznych i subsydiów, oraz w celu uwolnienia odpowiednich środków budżetowych na finansowanie priorytetowych wydatków wspierających wzrost i inwestycje. Dochody Chorwacji z pobieranych okresowo podatków od nieruchomości mierzone jako odsetek PKB należą do najniższych w całej Unii. W ciągu ostatniego roku przyjęto środki, by poprawić przestrzeganie przepisów prawa podatkowego, w tym środki mające zapobiegać oszustwom związanym z VAT, a teraz konieczna jest realizacja tych środków. Dzięki niedawnym reformom wzmocniono ramy budżetowe, jednak Chorwacja nadal stoi w obliczu istotnych wyzwań w tym obszarze. Trudności w skutecznym kontrolowaniu wydatków i spójnym stosowaniu ograniczeń budżetowych mają negatywny wpływ na prowadzenie polityki budżetowej i wyniki audytu. Szybko rosnący dług publiczny wymaga zastosowania dużo aktywniejszego podejścia w zarządzaniu długiem publicznym.
- (11) System emerytalny boryka się z problemami wysokiej liczby osób przechodzących na wcześniejszą emeryturę, zbyt hojnego systemu wcześniejszych emerytur dla niektórych zawodów oraz licznych specjalnych programów emerytalnych. Stosunkowo niewielkie obniżenie wysokości emerytur, lub jego całkowity brak dla niektórych pracowników, ułatwiają wczesne opuszczanie rynku pracy. Różnica pomiędzy minimalnym wiekiem wcześniejszego przejścia na emeryturę a ustawowym wiekiem emerytalnym jest także wysoka w porównaniu z unijną średnią wynoszącą mniej niż trzy lata. Ponadto system jest w dużym stopniu rozdrobniony, co utrudnia finansowanie zwykłych emerytur. W wyniku tego stosunek korzyści w systemie emerytalnym jest niższy niż w większości państw członkowskich pomimo wydatków utrzymujących się na podobnym poziomie. Jeżeli chodzi o sektor ochrony zdrowia, powracające zaległe płatności nadal stanowią zagrożenie dla budżetu. Zapoczątkowano

działania w celu racjonalizacji finansowania szpitali, ale ich realizacja jest zagrożona. Zwiększenie budżetu o 10 % pokrywa jedynie część potrzeb finansowych; konieczne będą dalsze oszczędności w zakresie wydajności, aby zagwarantować pełne zlikwidowanie zaległych płatności do 2017 r.

- (12) Ograniczone dostosowywanie płac w okresie po kryzysie pogłębiło negatywne tendencje w obrębie zatrudnienia. W ramach kompleksowej analizy praktyk stosowanych podczas określania i ustalania wynagrodzeń zakończonej w 2014 r. stwierdzono, że system nie jest na tyle elastyczny, by dostosować się do zmian zachodzących w otoczeniu makroekonomicznym. Szczególne niedociągnięcia zauważono w odniesieniu do istotnych różnic pomiędzy sektorem prywatnym i publicznym, w tym jeśli chodzi o przedsiębiorstwa państwowe, rozszerzanie układów zbiorowych na strony niebędące ich sygnatariuszami oraz problemy związane z rozwiązywaniem nieaktualnych umów. Po analizie muszą nastąpić konkretne działania z zakresu polityki. Ważne jest również monitorowanie wyników reformy rynku pracy z lat 2013–2014.
- (13) Szybko starzejące się społeczeństwo oraz niski współczynnik aktywności zawodowej, zwłaszcza wśród osób młodych i pracowników w wieku powyżej 50 lat, wpływają niekorzystnie na potencjał siły roboczej. Pomimo zwiększonego zakresu aktywnych polityk rynku pracy i wyższych nakładów na nie ich zasięg pozostaje niewystarczający w przypadku osób długotrwale bezrobotnych, starszych pracowników oraz młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nie szkolącej się. Odsetek osób uzyskujących wyższe wykształcenie jest jednym z najniższych w Unii. Niedopasowanie umiejętności oraz niedoskonałości w systemie kształcenia i szkolenia działają jako czynniki zniechęcające do zdobywania wyższego wykształcenia. Rozmiary gospodarki nieformalnej są stałym wyzwaniem i skutkują częstymi przypadkami pracy nierejestrowanej. Środki, które określiła Komisja pod koniec 2014 r., aby zwalczać pracę nierejestrowaną, należy obecnie wdrażać. Obecnie istnieje ponad 80 rodzajów świadczeń i programów społecznych. Rozpoczęto konsolidację świadczeń, ale w 2015 r. konieczne są dalsze działania na rzecz reform, aby poprawić zasięg świadczeń i ich adekwatność.
- (14) Podział kompetencji pomiędzy organami na szczeblu krajowym i lokalnym jest skomplikowany i rozdrobniony, co utrudnia zarządzanie finansami publicznymi oraz efektywne wydatkowanie środków publicznych. Obecny podział funkcji politycznych i niedoskonałości administracyjne na poziomie władz lokalnych wywierają bezpośredni wpływ na szereg obszarów, np. pobór podatków, zapewnianie świadczeń społecznych, zarządzanie europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, udzielanie zamówień publicznych oraz świadczenie usług publicznych. Władze planują środek krótkoterminowy polegający na stworzeniu mechanizmów, które zachęcą do dobrowolnych połączeń lub koordynacji jednostek samorządów lokalnych. Na poziomie centralnych instytucji rządowych przyspieszono reformę i racjonalizację systemu agencji państwowych w oparciu o analizę zakończoną w 2014 r.
- (15) Wyraźne braki instytucjonalne, w tym niestabilność regulacyjna, słaba kontrola jakości legislacyjnej, wysokie koszty przestrzegania przepisów, praktyki dyskryminacyjne i nadmierne ograniczenia dla usługodawców, wysokie obciążenia administracyjne, liczne opłaty parafiskalne, niski stopień przejrzystości i przewidywalności w działaniach organów administracyjnych, zwłaszcza na poziomie lokalnym, nierówno rozwinięte kanały komunikacji elektronicznej oraz długotrwale postępowania sądowe, w szczególności w sądach handlowych, gdzie konieczne jest usprawnienie zarządzania sprawami, mają niekorzystny wpływ na otoczenie biznesowe w Chorwacji. Nowej strategii antykorupcyjnej brakuje konkretnego ukierunkowania i nie jest ona wystarczająco szczegółowa; kwestie te należy rozwiązać w planie działania w sprawie wdrożenia strategii.
- (16) Nadzór nad przedsiębiorstwami publicznymi nie obejmuje nadzoru nad przedsiębiorstwami utworzonymi na szczeblu lokalnym oraz jednostkami zależnymi głównych przedsiębiorstw publicznych. Władze planują ograniczyć liczbę przedsiębiorstw „strategicznych” i zintensyfikować plan prywatyzacji. Niezbędne są dalsze postępy w zakresie jakości zarządzania, w tym w odniesieniu do wzmacniania i ujednoczenia nadzoru nad różnymi przedsiębiorstwami będącymi własnością państwa. Członkowie rad i zarządów są nominowani w sposób nieprzejrzysty, a wymogi dotyczące kompetencji są względnie niskie, co utrudnia prawidłowe zarządzanie własnością publiczną.
- (17) Wdrożenie skutecznych i przejrzystych przepisów dotyczących ratowania przedsiębiorstw na wczesnym etapie i przepisów dotyczących upadłości stanowi kluczowy warunek wstępny dla złagodzenia wyraźnej presji związanej ze zmniejszaniem zadłużenia, wobec której stają chorwackie przedsiębiorstwa, i krzewienia kultury przeprowadzania restrukturyzacji na wczesnym etapie, a także udzielania „drugiej szansy”. Ocena prawodawstwa przedupadłościowego wskazuje, że wydajność *ex ante* obecnych ram prawnych jest jedną z najniższych w Unii. Zapoczątkowano reformę przepisów upadłościowych, a ich przyjęcie przez parlament planuje się na pierwszą połowę 2015 r. Chorwacki Bank Odbudowy i Rozwoju mógłby odegrać istotną rolę w poprawie sytuacji w Chorwacji. Jest bezpośrednio narażony na ryzyko kredytowe, co może wpłynąć na finanse publiczne. Ważne jest, aby

sprawować nad nim nadzór ostrożnościowy i zapewnić w nim silnie ugruntowany ład korporacyjny. Możliwe jest także usprawnienie struktury i przejrzystości ustaleń dotyczących odpowiedzialności jego zarządu. W następstwie pojawienia się walut i walutowego ryzyka kredytowego konieczne jest wprowadzenie długoterminowego, proporcjonalnego i sprawiedliwego rozwiązania o solidnej podstawie prawnej, ukierunkowanego na pomoc kredytobiorcom w najtrudniejszej sytuacji.

- (18) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Chorwacji i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program konwergencji i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Chorwacji w poprzednich latach. Wzięła ona pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej w Chorwacji, ale także zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–6.
- (19) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program konwergencji, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1.
- (20) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program konwergencji. Jej zalecenia na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–6,

NINIEJSZY ZALECA Chorwacji podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Zapewnienie do 2016 r. trwałej korekty nadmiernego deficytu dzięki podjęciu niezbędnych działań w 2015 r. oraz wzmocnieniu strategii budżetowej na 2016 r. Opublikowanie i realizację ustaleń przeglądu wydatków. Usprawnienie kontroli nad wydatkami na szczeblu centralnym i lokalnym, zwłaszcza poprzez stworzenie mechanizmu sankcji dla jednostek nieprzeznaczających ograniczeń budżetowych. Przyjęcie ustawy o odpowiedzialności budżetowej oraz zwiększenie mandatu i wzmocnienie roli Państwowego Urzędu Kontroli. Wprowadzenie pobieranego okresowo podatku od majątku i poprawę przestrzegania przepisów dotyczących podatku VAT. Wzmocnienie zarządzania długiem publicznym, zwłaszcza dzięki corocznemu publikowaniu strategii zarządzania długiem oraz zapewnieniu odpowiednich środków.
2. Zniechęcanie do przechodzenia na wcześniejszą emeryturę przez podniesienie sankcji za wczesne odchodzenie z rynku pracy. Poprawę adekwatności i skuteczności wydatków na emerytury dzięki zawężeniu definicji trudnych i ryzykownych zawodów. Przewyciężenie zagrożeń budżetowych związanych z opieką zdrowotną.
3. Zlikwidowanie niedociągnięć w przepisach dotyczących ustalania wynagrodzeń – w porozumieniu z partnerami społecznymi i zgodnie z praktyką krajową – aby wspierać dostosowywanie wynagrodzeń do produktywności i sytuacji makroekonomicznej. Zwiększanie zachęt dla bezrobotnych i osób biernych zawodowo, by podejmowały one pracę za wynagrodzeniem. W oparciu o przegląd z 2014 r., przeprowadzenie reformy systemu zabezpieczenia społecznego oraz dalszą konsolidację świadczeń społecznych dzięki ich lepszemu ukierunkowaniu oraz wyeliminowaniu nakładania się świadczeń.
4. Ograniczenie stopnia fragmentacji i nakładania się kompetencji pomiędzy instytucjami rządowymi na szczeblu centralnym i lokalnym za pomocą nowego modelu funkcjonalnego podziału kompetencji i racjonalizacji systemu agencji państwowych. Zwiększenie przejrzystości i rozliczalności w sektorze przedsiębiorstw publicznych, zwłaszcza w odniesieniu do mianowania kadry kierowniczej oraz wymogów dotyczących kompetencji. Osiągnięcie postępów w prywatyzacji i we wprowadzaniu na rynek regulowany mniejszościowych pakietów udziałów w spółkach publicznych.
5. Znaczne ograniczenie opłat parafiskalnych i usunięcie nadmiernych ograniczeń dla usługodawców. Zidentyfikowanie działań mających na celu zwiększenie skuteczności i poprawę jakości systemu sądownictwa, zwłaszcza sądów handlowych, i ich realizację.

⁽¹⁾ Na podstawie art. 9 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

6. Ulepszenie prawodawstwa przedupadłościowego i przepisów dotyczących upadłości dla przedsiębiorstw, aby ułatwić restrukturyzację zadłużenia i wprowadzić procedurę niewypłacalności osób fizycznych. Wzmocnienie zdolności sektora finansowego do wspierania ożywienia gospodarczego w perspektywie wyzwań związanych z wysokimi korporacyjnymi kredytami zagrożonymi i kredytami hipotecznymi w walucie zagranicznej, a także w perspektywie złych praktyk zarządzania w niektórych instytucjach.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady

P. GRAMEGNA

Przewodniczący

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Włoch na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Włochy programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/16)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Włoch na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Włochy zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ⁽⁵⁾, Komisja przedstawiła opinię na temat projektu planu budżetowego Włoch na 2015 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Włoch na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Włochy programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 57).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazano Włochy jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała sprawozdanie krajowe na 2015 r. dotyczące Włoch. Zawarto w nim ocenę postępów Włoch w realizacji zaleceń dla tego kraju, które przyjęto w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że we Włoszech występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają zdecydowanych działań politycznych i odrębnego monitorowania. W szczególności konieczne jest zajęcie się podstawowymi przyczynami utrzymującej się niskiej wydajności pracy i słabej konkurencyjności oraz nadanie długowi publicznemu kierunku spadkowego. Szczególnie ważne jest podjęcie działań, które pozwolą ograniczyć ryzyko niekorzystnych skutków dla włoskiej gospodarki oraz – zważywszy na rozmiary tej gospodarki – dla unii gospodarczej i walutowej w szerszym ujęciu.
- (7) W dniu 28 kwietnia 2015 r. Włochy przedłożyły krajowy program reform na 2015 r. oraz program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Włochy są obecnie objęte funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu i podlegają przejściowym ustaleniom odnoszącym się do zgodności z regułą dotyczącą zadłużenia w latach 2013–2015. W dniu 27 lutego 2015 r. Komisja wydała sprawozdanie na podstawie art. 126 ust. 3 TFUE, ponieważ przewidywano, że Włochy nie poczynią wystarczających postępów na drodze do osiągnięcia zgodności z regułą dotyczącą zadłużenia w latach 2014–2015. Po przeprowadzeniu analizy stwierdzono, że kryterium zadłużenia należało uznać wówczas za spełnione.
- (9) W dniu 30 kwietnia 2015 r., czyli po dacie granicznej przyjętej dla wiosennej prognozy gospodarczej, włoski Trybunał Konstytucyjny orzekł, że tymczasowe wstrzymanie indeksacji wyższych emerytur w latach 2012–2013 jest niezgodne z konstytucją. W dniu 18 maja 2015 r. rząd przyjął dekret stanowiący odpowiedź na to orzeczenie i potwierdził cele budżetowe zapisane w programie stabilności. W świetle tych informacji wnioski przedstawione w sprawozdaniu z lutego przygotowanym na mocy art. 126 ust. 3 TFUE można nadal uważać za zasadniczo aktualne na tym etapie. Dokładny wpływ tego orzeczenia na budżet będzie zależał od tego, w jaki sposób rząd je wykona, co pozostaje kwestią do wyjaśnienia. Z uwagi na tę nową informację na późniejszym etapie może zostać uznane za uzasadnione wydanie sprawozdania na podstawie art. 126 ust. 3 TFUE. Przy braku tego nowego elementu oraz w oczekiwaniu na dalsze wyjaśnienie kwestii z nim związanych wnioski przedstawione w sprawozdaniu z lutego można na obecnym etapie nadal uważać za zasadniczo aktualne.
- (10) W swoim programie stabilności na 2015 r. Włochy wystąpiły o dopuszczenie tymczasowego odstępstwa o 0,4 punktu procentowego PKB od wymaganej ścieżki korekty prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2016 r., aby uwzględnić znaczące reformy strukturalne o korzystnych skutkach dla długoterminowej stabilności finansów publicznych. Szczegółowe założenia tych reform określono w krajowym programie reform Włoch na 2015 r. W programie tym do obszarów reform mających wpływ na stabilność finansów publicznych zaliczono: (i) administrację publiczną i uproszczenie; (ii) rynki produktów i usług; (iii) rynek pracy; (iv) wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych; (v) edukację; (vi) przeniesienie ciężaru opodatkowania oraz (vii) przegląd wydatków jako środek finansowania. Władze szacują wpływ reform na realny PKB na 1,8 punktu procentowego do 2020 r., co wydaje się wiarygodne. Jeżeli reformy zostaną wdrożone w pełni i w sposób terminowy, będą miały pozytywny wpływ na stabilność finansów publicznych. Pod warunkiem że rząd podejmie w 2015 r. niezbędne działania, aby odpowiednio skompensować trwały wpływ wspomnianego wyżej orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, i że działania te zagwarantują, iż: (i) Włochy pozostaną objęte funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu; (ii) zostanie zachowany odpowiedni margines bezpieczeństwa zapewniający przestrzeganie wartości odniesienia określonej w Traktacie; oraz (iii) średniookresowy cel budżetowy zostanie osiągnięty w czteroletnim okresie, jaki obejmuje program stabilności, można obecnie uznać, że Włochy kwalifikują się do dopuszczenia tymczasowego odstępstwa w 2016 r., o które wystąpiły, o ile prawidłowo wprowadzą uzgodnione reformy, co będzie monitorowane w ramach europejskiego semestru.
- (11) W programie stabilności na 2015 r. planuje się stopniową redukcję deficytu nominalnego do 2,6 % PKB w 2015 r., a następnie do 1,8 % PKB w 2016 r. Zgodnie z tym programem, rząd planuje osiągnięcie średniookresowego celu budżetowego – stanu równowagi budżetowej w kategoriach strukturalnych – do 2017 r. Ponowne przeliczenie salda strukturalnego ⁽¹⁾ wskazuje jednak, że osiągnięcie średniookresowego celu budżetowego nastąpi w 2018 r. Osiągnięcie średniookresowego celu budżetowego do 2017 r. wydaje się właściwe, zważywszy na wniosek o zastosowanie klauzuli dotyczącej reform strukturalnych oraz zobowiązania zapisane w programie stabilności na 2015 r.

(1) Saldo strukturalne ponownie przeliczone przez Komisję na podstawie informacji zawartych w programie stabilności przy użyciu wspólnie uzgodnionej metodyki.

- (12) Przewiduje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB osiągnie w 2015 r. wartość szczytową na poziomie 132,5 % i będzie się stopniowo obniżać, osiągając w 2019 r. poziom 120,0 %. Scenariusz makroekonomiczny stanowiący podstawę prognoz budżetowych jest wiarygodny. Rząd musi jeszcze określić dodatkowe cięcia wydatków, które pozwolą mu uniknąć wprowadzenia uchwalonej już podwyżki VAT w 2016 r.
- (13) Włochy powinny poprawić swoje saldo strukturalne o 0,25 % PKB w 2015 r. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2015 r. przewidywana korekta strukturalna w 2015 r. w wysokości 0,3 % PKB prowadząca do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego jest zgodna ze zobowiązaniami Włoch w ramach funkcji zapobiegawczej paktu stabilności i wzrostu. W 2016 r. Włochy powinny poprawić swoje saldo strukturalne o co najmniej 0,1 % PKB, biorąc pod uwagę dopuszczone odstępstwo na podstawie klauzuli dotyczącej reform strukturalnych. Prognoza Komisji wskazuje jednak, że przy założeniu kontynuacji dotychczasowej polityki nastąpi jego pogorszenie o 0,2 % PKB, w efekcie czego istnieje ryzyko pewnego odstępstwa. Dlatego też konieczne będzie podjęcie dodatkowych działań. Opierając się na ocenie programu stabilności i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, iż Włochy nie spełnią warunków paktu stabilności i wzrostu.
- (14) W 2014 r. doszło do pewnych opóźnień we wdrażaniu ambitnego programu prywatyzacji przedstawionego przez władze włoskie, mimo że miał on stanowić część starań na rzecz redukcji zadłużenia, co jest głównym wyzwaniem dla Włoch; w efekcie wpływu z prywatyzacji w 2014 r. wyniosły 0,2 % PKB, czyli mniej niż zakładane 0,7 % rocznie.
- (15) W ubiegłym roku Włochy podjęły znaczące działania w celu zmniejszenia obciążenia podatkowego pracy, które mimo to pozostaje wysokie. Liczba wydatków podatkowych, szczególnie obniżonych stawek VAT, jest nadal zbyt wysoka, a ich zakres zbyt obszerny. W kwestii opodatkowania nieruchomości osiągnięto jedynie niewielkie postępy w reformie kadastralnej, zgodnie z którą szczególnie potrzebna jest zmiana nieaktualnych wartości kadastralnych. Ponadto nie podjęto działań w celu wprowadzenia zmian w podatkach środowiskowych i wyeliminowania dotacji mających szkodliwe skutki dla środowiska naturalnego. We Włoszech ustanowiono Komisję ds. Podatków Środowiskowych. Te różne aspekty wchodzą w zakres ustawy wykonawczej dotyczącej reformy podatkowej, której wprowadzenie w życie jest jednak opóźnione ze względu na brak odpowiednich dekrétów ustawodawczych. Efektywność systemu podatkowego we Włoszech, mimo pewnych działań w tej dziedzinie, jest osłabiona także ze względu na uporczywie niski poziom przestrzegania przepisów podatkowych i wysokie koszty związane z ich przestrzeganiem oraz duże rozmiary zjawiska uchylania się od opodatkowania (szacowanego przez rząd na 91 mld EUR rocznie, czyli 5,6 % PKB). Rząd zaproponował działania mające zapewnić prawidłowość deklaracji podatkowych i teraz należy je w pełni wprowadzić w życie.
- (16) Na drodze do trwałej poprawy efektywności i jakości wydatków publicznych na wszystkich szczeblach administracji rządowej osiągnięto jedynie ograniczone postępy. Uchwalone oszczędności budżetowe, w tym także na poziomie regionalnym i lokalnym, są mniejsze od przewidzianych w krajowym programie reform na 2014 r. Fakt, że przegląd wydatków nie stanowi jeszcze integralnej części procesu budżetowego, odbija się na jego ogólnej długoterminowej efektywności. Poważne niedociągnięcia mają w dalszym ciągu wpływ na zarządzanie środkami unijnymi, szczególnie w regionach południowych. W przygotowaniu jest krajowy plan strategiczny dotyczący portów i logistyki, ale podjęto jedynie częściowe działania, aby udoskonalić zarządzanie portami i ich połączenia z obszarami w głębi lądu.
- (17) Administrację publiczną Włoch w dalszym ciągu cechuje znacząca nieefektywność, która wpływa niekorzystnie na otoczenie biznesu i zdolność kraju do skutecznego wdrażania reform. Podjęto wysiłki na rzecz poprawy ram instytucjonalnych oraz ogólnej jakości administracji publicznej; wysiłki te są kontynuowane. Pod koniec 2015 r. spodziewana jest ambitna reforma konstytucji, która ma na celu doprecyzowanie podziału obowiązków między poszczególnymi szczeblami administracji rządowej. Oczekuje się na wprowadzenie kompleksowej reformy administracji publicznej, która odnosiłaby się między innymi do takich kwestii, jak: rotacja personelu, mobilność i wynagrodzenie. Podjęto już pewne działania mające na celu propagowanie przejrzystości i przekazanie odpowiednich uprawnień krajowemu urzędowi antykorupcyjnemu, ale nadal nie zmieniono przepisów o przedawnieniu – co jest postrzegane także przez inne organizacje międzynarodowe za jeden z podstawowych elementów walki z korupcją we Włoszech. W ostatnich latach podjęto ważne działania zmierzające do poprawy dostępu do sądów poprzez rewizję zakresu właściwości miejscowej sądów i utworzenie sądów wyspecjalizowanych, a także do ograniczenia napływu spraw do sądów poprzez propagowanie pozasądowego rozstrzygnięcia sporów. Długość postępowań pozostaje poważnym problemem, a podjęte reformy jeszcze nie przyniosły efektów.
- (18) Od końca 2008 r. wskaźnik kredytów zagrożonych włoskiego sektora bankowego gwałtownie wzrósł; dotyczy to głównie ekspozycji banków wobec przedsiębiorstw. Jak dotąd odsetek zlikwidowanych aktywów o obniżonej jakości jest zbyt niski i nadal tylko w ograniczonym stopniu wykorzystuje się metodę ich likwidacji poprzez zbycie. Wynika to częściowo ze słabo rozwiniętego we Włoszech prywatnego rynku zagrożonego długu. Ostatnio przyjęto przepisy ustawowe, które mają wyeliminować słabości systemu ładu korporacyjnego w największych bankach spółdzielczych (*banche popolari*); ponadto w kwietniu 2015 r. fundacje i włoskie władze

osiągnęły porozumienie m. in. co do ograniczenia wpływów fundacji na sposób zarządzania bankami. Małe banki spółdzielcze (*banche di credito cooperative*) przygotowują obecnie reformę ładu korporacyjnego mającą niewiążący charakter, która następnie ma zostać wdrożona na mocy ustawy. Wskazana jest dalsza restrukturyzacja i konsolidacja włoskiego sektora bankowego, aby poprawić efektywność pośrednictwa finansowego i wspierać ożywienie gospodarcze.

- (19) W grudniu 2014 r. przyjęto szeroko zakrojoną ustawę wykonawczą zwaną ustawą o zatrudnieniu, która ma umożliwić reformę rynku pracy i która utrzymuje kierunek dotychczasowych reform. Umożliwia ona w szczególności zmiany przepisów dotyczących ochrony zatrudnienia, systemu zasiłków dla bezrobotnych, zarządzania aktywną i pasywną polityką rynku pracy i jej funkcjonowania oraz równowagi między życiem rodzinnym a zawodowym. Skuteczne wprowadzenie w życie tej ustawy będzie zależało zasadniczo od przyjęcia niezbędnych ustawodawczych dekretoów wykonawczych. Odnoszą się one do wykorzystania programów dopłat do wynagrodzenia, zmiany warunków umów, równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz wzmocnienia aktywnej polityki rynku pracy. Negocjacje drugiego stopnia, które mogłyby pomóc w dostosowaniu wynagrodzeń, tak by lepiej odzwierciedlały one wydajność, oraz zachęcać do wprowadzania innowacyjnych rozwiązań w przedsiębiorstwach, nadal obowiązują tylko w niewielkiej części przedsiębiorstw. Porozumienie ze stycznia 2014 r., które określa procedury pomiaru reprezentatywności związków zawodowych w sektorze wytwórczym, mogłoby pomóc w propagowaniu negocjacji drugiego stopnia, ale jeszcze nie weszło ono w pełni w życie. Współczynnik aktywności zawodowej kobiet wprawdzie rośnie, ale pozostaje na jednym z najniższych poziomów w Unii. Ponadto w trzecim kwartale 2014 r. bezrobocie wśród młodzieży sięgnęło niemal 43 %, a odsetek młodych osób w wieku 15–24 lat niepracujących, niekształcących się ani nieszkolących się jest najwyższy w Unii. Część przyczyn tkwi w systemie kształcenia, który nadal odznacza się tym, że wyniki w nauce osiągnięte przez uczniów są niższe od średniej unijnej, a odsetek osób przedwcześnie kończących naukę jest stosunkowo wysoki. Jedynie 54,6 % spośród osób w wieku 15–34 lat, które ukończyły pierwszy i drugi stopień kształcenia wyższego w ciągu ostatnich trzech lat, miało zatrudnienie, podczas gdy średnia unijna wynosi 78,6 %. We Włoszech zaobserwowano jeden z największych wzrostów wskaźników ubóstwa i wykluczenia społecznego w Unii, co szczególnie dotyka dzieci. Programy pomocy społecznej pozostają rozdrobnione i nieskuteczne, jeżeli chodzi o rozwiązywanie tego problemu, a efektem jest znaczna nieefektywność kosztowa.
- (20) Szereg ograniczeń konkurencji nadal utrudnia prawidłowe funkcjonowanie rynków produktów i usług. W parlamencie złożono projekt ustawy, która ma usunąć niektóre bariery w wybranych sektorach. Znaczące bariery utrzymują się w niektórych sektorach regulowanych przez państwo (usługi prawnicze i apteki), a także w innych sektorach, takich jak lokalne usługi publiczne, lotniska i porty, bankowość i opieka zdrowotna. W systemie zamówień publicznych nadal występują znaczne niedoskonałości, mimo że powszechniej stosuje się zamówienia scentralizowane. Lokalne usługi publiczne, w przypadku których wyraźnie dostrzega się oznaki braku efektywności, są chronione przed konkurencją, co ma także niekorzystny wpływ na finanse publiczne. Procedury otwarte stosuje się w przypadku niewielkiej części udzielanych zamówień, natomiast większość zamówień udziela się wewnętrznie lub przy zastosowaniu podobnych procedur.
- (21) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Włoch i opublikowała jej wyniki w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Włoch w poprzednich latach. Wzięła ona pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej we Włoszech, ale także zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–6.
- (22) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1.
- (23) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program stabilności. Zalecenia Rady na podstawie art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–6.
- (24) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako jedno z państw członkowskich, których walutą jest euro, Włochy powinny zapewnić pełne i terminowe wdrożenie również tych zaleceń,

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

NINIEJSZYM ZALECA Włochom podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Osiągnięcie korekty budżetowej w wysokości co najmniej 0,25 % PKB prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2015 r. i 0,1 % PKB w 2016 r. poprzez podjęcie niezbędnych działań strukturalnych zarówno w 2015, jak i w 2016 r., biorąc pod uwagę dopuszczone odstępstwo, które ma umożliwić wdrożenie znaczących reform strukturalnych. Zapewnienie, by przegląd wydatków stanowił integralną część procesu budżetowego. Szybkie i dokładne wdrożenie programu prywatyzacji oraz wykorzystanie nieoczekiwanych zysków, aby poczynić dalsze postępy w zapewnianiu odpowiedniej tendencji spadkowej wskaźnika długu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Wprowadzenie w życie ustawy wykonawczej dotyczącej reformy podatkowej do września 2015 r., w szczególności dokonanie zmiany wydatków podatkowych i wartości kadastralnych oraz podjęcie działań mających zwiększyć stopień przestrzegania przepisów podatkowych.
2. Przyjęcie przewidzianego krajowego planu strategicznego dotyczącego portów i logistyki, w szczególności aby wesprzeć propagowanie transportu intermodalnego dzięki lepszym połączeniom. Zapewnienia pełnej zdolności operacyjnej Agencji ds. Spójności Terytorialnej, aby znacząco poprawić zarządzanie środkami unijnymi.
3. Przyjęcie i wdrożenie projektów ustaw mających udoskonalić ramy instytucjonalne i przyczynić się do modernizacji administracji publicznej. Przeprowadzenie zmiany przepisów o przedawnieniu do połowy 2015 r. Skrócenie czasu postępowania dzięki reformom przyjętym w celu usprawnienia funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych.
4. Wprowadzenie do końca 2015 r. wiążących środków w celu wyeliminowania pozostałych słabości systemu ładu korporacyjnego banków, wdrożenie uzgodnionej reformy dotyczącej fundacji oraz podjęcie działań w celu przyspieszenia szeroko zakrojonego ograniczenia kredytów zagrożonych.
5. Przyjęcie dekretów ustawodawczych dotyczących opracowania i wykorzystania systemów dopłat do wynagrodzenia, zmiany warunków umów, równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz wzmocnienia aktywnej polityki rynku pracy. Propagowanie, w porozumieniu z partnerami społecznymi i zgodnie z praktyką krajową, skutecznych ram umożliwiających negocjacje zbiorowe drugiego stopnia. Przyjęcie i wdrożenie w ramach działań na rzecz zwalczania bezrobocia wśród osób młodych planowanej reformy szkolnictwa oraz rozszerzenie szkolnictwa wyższego ukierunkowanego na naukę zawodu.
6. Wdrożenie programu uproszczeń na lata 2015–2017 w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych i regulacyjnych. Przyjęcie środków zwiększających konkurencję we wszystkich sektorach objętych zakresem prawa konkurencji oraz podjęcie zdecydowanych działań zmierzających do usunięcia pozostałych barier. Zadbanie o to, aby umowy o świadczenie lokalnych usług publicznych, które są niezgodne z wymogami dotyczącymi zamówień wewnętrznych, zostały skorygowane najpóźniej do końca 2015 r.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Łotwy na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Łotwę programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/17)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽²⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽³⁾ w sprawie krajowego programu reform Łotwy na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Łotwę zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 ⁽⁴⁾ Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazano Łotwy jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Łotwy na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Łotwę programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 63).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Łotwy. Zawarto w nim ocenę postępów Łotwy w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r.
- (7) W dniu 15 kwietnia 2015 r. Łotwa przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r. oraz swój program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Łotwa jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu i korzysta z klauzuli dotyczącej wdrożenia systemowej reformy emerytalnej, co potwierdza Eurostat. W swoim programie stabilności na 2015 r. Łotwa zwróciła się o tymczasowe odchylenie od wymaganej ścieżki korekty zmierzającej do osiągnięcia celu średniookresowego z uwagi na kontynuowane wdrażanie ważnej reformy strukturalnej w sektorze opieki zdrowotnej. Koszty budżetowe reformy sektora opieki zdrowotnej wyniosą w 2016 r. 0,2 % PKB. Przewiduje się, że do 2023 r. reforma spowoduje wzrost zatrudnienia o 0,6 % oraz wzrost PKB o 2,2 %. Ocenia się, że możliwy jest pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy i długookresową stabilność finansów publicznych. Jednak biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., przewidywany deficyt strukturalny w wysokości 2,2 % PKB w 2016 r. przekracza odpowiedni margines bezpieczeństwa w odniesieniu do wartości referencyjnej określonej w Traktacie w wysokości 3 % PKB, której należy przestrzegać, aby kwalifikować się do objęcia klauzulą dotyczącą reformy strukturalnej. W związku z tym Rada – mimo że uznaje zasadność przeprowadzanej reformy sektora opieki zdrowotnej – uważa, że Łotwa nie spełnia kryteriów, które pozwoliłyby jej skorzystać z tymczasowego odchylenia w 2016 r.
- (9) W programie stabilności na 2015 r. rząd planuje zasadniczo stabilny deficyt nominalny na poziomie 1,4 % PKB w 2016 r. i 1,3 % w 2017 r., rosnący do poziomu 1,7 % w 2018 r. Aby osiągnąć te cele, rząd planuje deficyt strukturalny na poziomie 1,8 % PKB w 2016 r. i 1,4 % PKB od 2017 r. Ścieżka korekty przewidziana w programie stabilności obejmuje odchylenie oparte na klauzuli dotyczącej reformy strukturalnej, do objęcia którą Łotwa wydaje się nie kwalifikować; klasyfikuje ona również planowane dodatkowe wydatki na obronę w okresie 2016–2019 jako operacje jednorazowe. Zgodnie z programem stabilności przewiduje się spadek relacji długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB z 37 % PKB w 2015 r. do 34 % PKB w 2018 r., z pewnymi rocznymi wahaniami w międzyczasie w wyniku nagromadzenia aktywów płynnych do celów zarządzania długiem. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe, jest wiarygodny. Środki za 2015 r. zostały w większości wdrożone zgodnie z budżetem. Działania, które mają wesprzeć zakładane cele związane z deficytem, począwszy od 2016 r., nie zostały jednak jeszcze dostatecznie sprecyzowane. Jeżeli przyjąć za punkt wyjścia prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Łotwa spełnia wymagania w 2015 r., z uwzględnieniem zastosowania klauzuli dotyczącej systemowej reformy emerytalnej. Istnieje ryzyko dużego odchylenia w 2016 r. Konieczna jest poprawa salda strukturalnego o 0,3 % PKB, biorąc pod uwagę korektę związaną z systemową reformą emerytalną. W oparciu o prognozę Komisji saldo to ulega pogorszeniu o 0,3 % PKB, co jest również związane z tym, że wydatków na obronę nie można klasyfikować jako operacji jednorazowych. Opierając się na ocenie programu stabilności i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, iż Łotwa nie spełni warunków paktu stabilności i wzrostu.
- (10) W obszarze łotewskiego szkolnictwa wyższego trwa powoływanie niezależnej krajowej agencji akredytacyjnej oraz opracowywanie nowego modelu finansowania nagradzającego jakość. Mimo pewnych postępów w zakresie reformowania systemów badań i innowacji zgodnie z zasadami inteligentnej specjalizacji, nieadekwatne finansowanie publiczne rozdrobnionego systemu badań i innowacji prowadzi do słabych wyników badań naukowych. W 2013 r. Łotwa zainwestowała tylko ok. 0,6 % PKB w działalność badawczo-rozwojową, co stanowi trzeci najniższy wynik w Unii. Intensywność wydatków publicznych na badania i rozwój na Łotwie w 2013 r. wyniosła zaledwie 0,43 % PKB. Brak innowacji i inwestycji prywatnych w sektory o wyższej wartości dodanej i wymagających specjalistycznej wiedzy hamuje konkurencyjność.
- (11) Pomimo postępów w zakresie walki z bezrobociem konieczne są dalsze wysiłki na rzecz przeciwdziałania bezrobociu młodzieży i jego negatywnym długookresowym skutkom, uwzględniając kurczenie się siły roboczej. Łotwa poczyniła pewne postępy w zakresie reformy kształcenia i szkolenia zawodowego oraz programów przyuczania do zawodu, jednak z uwagi na ograniczone zaangażowanie się MŚP nie rozwiązano problemu braku atrakcyjności tych programów.
- (12) Pomimo znacznych działań obejmujących analizy i planowanie, reformy w zakresie pomocy społecznej nie posunęły się i nie są poparte wystarczającymi planami budżetowymi. Wąski zakres i niewystarczająca adekwatność świadczeń z tytułu bezrobocia i pomocy społecznej uniemożliwiają skuteczne działania na rzecz ograniczenia ubóstwa, wykluczenia społecznego i dużych nierówności społecznych. W takich warunkach wydatki socjalne mają niewielki wpływ na zmniejszanie ubóstwa. W 2014 r. ok. 32,7 % ludności Łotwy było zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Nierówności w dochodach są nadal jednymi z najwyższych w Unii. Finansowanie i zakres aktywnych polityk dotyczących rynku pracy są nadal niskie w porównaniu z innymi państwami członkowskimi. Duży klin podatkowy dla osób o niskich dochodach nadal zniechęca do formalnego zatrudnienia i ogranicza popyt na pracowników o niskich kwalifikacjach, przy tym nie wykorzystuje się dużego potencjału drzemącego w podatkach związanych z ochroną środowiska i skutecznym opodatkowaniem nieruchomości. Słabe finansowanie publicznej opieki zdrowotnej i duży udział kosztów, które muszą ponosić

sami pacjenci, niedostateczne poświęcenie uwagi kwestii bodźców do osiągnięcia wyników i skuteczności działania, brak koordynacji opieki zdrowotnej – wszystko to skutkuje ograniczeniem dostępu do systemu opieki zdrowotnej dla dużej części ludności. Konieczne jest kontynuowanie działań na rzecz poprawy dostępności, efektywności kosztowej i jakości systemu opieki zdrowotnej oraz powiązanie finansowania szpitali z wynikami ich działania.

- (13) Łotwa poczyniła znaczne postępy w zakresie reformy systemu sądownictwa. Wskaźnik rozstrzygnięcia w sprawach cywilnych i handlowych jest jednak nadal niski, co powoduje dodatkowe obciążenia dla firm. Należy zwiększyć rolę Rady Sądowniczej i prezesów sądów we wdrażaniu reform sądowniczych. Zwalczanie uchylania się od opodatkowania oraz odpowiedni pobór podatków są niewystarczające; również unikanie opodatkowania nadal utrzymuje się na wysokim poziomie. Przyjęto ustawę dotyczącą niewypłacalności, jednak nadal istnieją problemy w zakresie właściwej polityki upadłościowej oraz skutecznego systemu nadzoru syndyków masy upadłościowej. Podjęcie bardziej zdecydowanych środków przeciwdziałania konfliktom interesów i korupcji poprawiłyby klimat biznesowy i jakość usług publicznych, szczególnie w tak narażonych sektorach, jak zamówienia publiczne, roboty budowlane i opieka zdrowotna. Nie odnotowano żadnych postępów w zakresie proponowanych przez Radę ds. Konkurencji zmian w prawie o konkurencji mających na celu zapewnienie jej większej niezależności instytucjonalnej i finansowej, tak aby mogła podejmować skuteczne interwencje wobec organów państwowych. Parlament Łotwy nie przyjął ustawy o służbie publicznej. Ważne będzie włączenie samorządów lokalnych.
- (14) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Łotwy i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Łotwy w poprzednich latach. Wzięła ona pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej na Łotwie, ale także zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w pkt 1–4 poniżej.
- (15) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1.
- (16) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako kraj, którego walutą jest euro, Łotwa powinna również zapewnić pełne i terminowe wykonanie tych zaleceń,

NINIEJSZY ZALECA Łotwie podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Zapewnienie, by odchylenie od średniookresowego celu budżetowego w 2015 i 2016 r. było ograniczone do korekty związanej z systemową reformą emerytalną.
2. Poprawienie kształcenia i szkolenia zawodowego, przyspieszenie reformy programów nauczania i rozszerzenie oferty programów uczenia się poprzez praktykę w miejscu pracy. Zapewnienie, by nowy model finansowania systemu szkolnictwa wyższego nagradzał jakość. Skuteczniejsze wykorzystanie środków finansowych w obszarze prac badawczych i zachęcanie do prywatnych inwestycji w innowacje w oparciu o zasady inteligentnej specjalizacji.
3. Podejmowanie konkretnych działań w zakresie pomocy socjalnej, zapewnienie adekwatności świadczeń oraz podjęcie kroków na rzecz zwiększenia szans na zatrudnienie. Zmniejszenie dużego klina podatkowego dla osób o niskich dochodach przez przesunięcie obciążenia podatkowego na inne źródła, mniej szkodliwe dla wzrostu gospodarczego. Podjęcie działań na rzecz poprawy dostępności, efektywności kosztowej i jakości systemu opieki zdrowotnej oraz powiązania finansowania szpitali z wynikami ich działania.

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

4. Poprawienie wydajności systemu sądownictwa przez zwiększenie rozliczalności wszystkich stron (w tym syndyków masy upadłościowej), udostępnienie odpowiednich środków na zwalczanie uchylania się od opodatkowania oraz zwiększenie roli Rady Sądowniczej. Poprawienie projektowanej ustawy o służbie publicznej w celu wzmocnienia przepisów dotyczących konfliktu interesów i powiązania wynagrodzeń z zakresem obowiązków.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Litwy na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Litwę programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/18)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽²⁾, które to dokumenty stanowią razem „zintegrowane wytyczne”. Państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia w swojej krajowej polityce gospodarczej i polityce zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽³⁾ w sprawie krajowego programu reform Litwy na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Litwę zaktualizowanego programu konwergencji na 2014 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 ⁽⁴⁾ Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazano Litwy jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Litwy na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Litwę programu konwergencji na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 67).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Litwy. W sprawozdaniu tym zawarto ocenę postępów Litwy w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r.
- (7) W dniu 13 kwietnia 2015 r. Litwa przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r., a w dniu 30 kwietnia 2015 r. – program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Litwa jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. W swoim programie stabilności na 2015 r. Litwa zwróciła się o zastosowanie klauzuli dotyczącej reformy emerytalnej. Litwa ocenia, że koszty budżetowe reformy emerytalnej wyniosą w 2016 r. 0,1 % PKB. Z zastrzeżeniem potwierdzenia przez Eurostat, że reforma emerytalna spełnia konieczne warunki oraz uwzględniając zachowanie odpowiedniego marginesu bezpieczeństwa w odniesieniu do wartości referencyjnej deficytu, Rada jest zdania, że w 2016 r. Litwa mogłaby skorzystać z możliwości wnioskowanego tymczasowego odchylenia od wymaganej ścieżki korekty zmierzającej do osiągnięcia celu średniookresowego. W swoim programie stabilności rząd planuje osiągnąć deficyt nominalny na poziomie 1,2 % PKB w 2015 r. i przejść od deficytu do nadwyżki, która w 2018 r. miałaby wynieść 0,7 % PKB. Podczas całego okresu trwania programu rząd planuje pozostać przy średniookresowym celu budżetowym (deficyt strukturalny w wysokości 1 % PKB). Zgodnie z programem stabilności rząd przewiduje, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB osiągnie w 2015 r. wartość szczytową 42,2 %, a następnie spadnie do 32,9 % w 2018 r. Scenariusz makroekonomiczny stanowiący podstawę tych prognoz budżetowych jest wiarygodny. Środki konieczne do osiągnięcia zakładanych docelowych wartości deficytu począwszy od 2016 r. nie zostały jednak wystarczająco określone. Biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., istnieje ryzyko odchylenia od wymaganej ścieżki korekty zmierzającej do osiągnięcia celu średniookresowego w 2015 r. z uwagi na nadwyżkę wzrostu wydatków netto w wysokości 0,3 % PKB względem wartości odniesienia. W latach 2015–2016 występuje znaczne odchylenie od wymaganej ścieżki korekty zarówno salda strukturalnego, jak i wzrostu wydatków, co wskazuje na ryzyko poważnego odchylenia w 2016 r. W obu tych latach konieczne będą zatem dalsze środki. Opierając się na ocenie programu stabilności i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, iż Litwa nie spełni warunków paktu stabilności i wzrostu. Ponadto pomimo ostatnich postępów należy kontynuować poprawianie obowiązujących ram budżetowych, wzmacniając ich wiążący charakter i zapewniając pełną spójność z przepisami budżetowymi UE. Dochody podatkowe Litwy opierają się w dużym stopniu na podatku pośrednim i opodatkowaniu pracy, natomiast dochody z podatków związanych z ochroną środowiska i opodatkowaniem majątku są nadal niskie. Litwa wciąż zmagą się z problemami w zakresie przestrzegania przepisów prawa podatkowego, przede wszystkim w odniesieniu do VAT-u.
- (9) Litwa stoi przed problemem znacznego spadku liczby ludności w wieku produkcyjnym, którego przyczyną są zmiany demograficzne, migracja i słabe wyniki systemu opieki zdrowotnej. Nieustająco niska liczba osób uczących się przez całe życie nie sprzyja wzmocnieniu kapitału ludzkiego, poprawie szans na zatrudnienie ani zwiększeniu wydajności. Wskaźnik osób osiągających słabe wyniki w nauce w zakresie umiejętności podstawowych jest powyżej średniej, co dowodzi potrzeby unowocześnienia systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli i promowania ustawicznego kształcenia zawodowego. Dostępna oferta kształcenia i szkolenia nie zawsze odpowiada potrzebom rynku pracy. Odsetek uczniów korzystających z programów kształcenia i szkolenia zawodowego w systemie kształcenia średniego jest niski. Litwa podejmuje działania na rzecz poprawy i rozszerzenia oferty programów przyuczania do zawodu i praktyk w miejscu pracy, ale liczba i jakość takich programów jest wciąż niewystarczająca. Liczba łóżek szpitalnych na osobę jest nadal wysoka w porównaniu z innymi krajami Unii, co wskazuje na możliwy brak równowagi w zakresie świadczenia usług opieki zdrowotnej. Jednocześnie całkowity poziom inwestycji publicznych w sektorze opieki zdrowotnej pozostaje niski. Powszechność nieformalnych opłat za usługi opieki zdrowotnej oraz obawy dotyczące korupcji w postępowaniach o udzielanie zamówień na wyroby medyczne świadczą o konieczności poprawy zarządzania w systemie opieki zdrowotnej.
- (10) Kroki podjęte w kontekście reformy systemu emerytalnego nie są wystarczające do rozwiązania problemu średniookresowej stabilności systemu emerytalnego. Trwa stopniowe podwyższanie ustawowego wieku emerytalnego w okresie do 2026 r., ale system emerytalny nie uwzględnia wskaźników średniego trwania życia. Niejasne są też zasady indeksacji emerytur. Negatywnym skutkiem niskiego udziału w dobrowolnych systemach ubezpieczeń emerytalnych oraz braku pracowniczych programów emerytalnych może być nieadekwatność przyszłych świadczeń emerytalnych. Rząd zamierza przeprowadzić kompleksową reformę systemu emerytalnego jako część szerszego „nowego modelu socjalnego”. Strategia ta nie została jednak jeszcze sfinalizowana i przyjęta; w pierwszej kolejności należy zakończyć konsultacje z partnerami społecznymi. Litwa wprowadza środki pomocy finansowej dla osób starszych i zachęty finansowe na rzecz zatrudniania starszych pracowników. Nadal jednak brakuje kompleksowej strategii w zakresie aktywnego starzenia się.
- (11) Ponad 30 % ludności Litwy jest zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Reforma świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w połączeniu z efektem lepszej sytuacji gospodarczej doprowadziła do znacznego zmniejszenia wydatków i liczby beneficjentów pomocy społecznej. Aktywne instrumenty rynku pracy i inne usługi mające na celu pomoc beneficjentom są jednak nadal ograniczone.

- (12) Litwa poczyniła znaczące postępy w zakresie reformy zakładów państwowych i wprowadziła przepisy zapewniające długotrwały efekt tych reform. Rząd sfinalizował proces oddzielania działalności komercyjnej od niekomercyjnej, które są obecnie ujmowane osobno w rocznych sprawozdaniach. Pozostałe przedsiębiorstwa państwowe muszą do końca września 2015 r. powołać niezależnych członków zarządów.
- (13) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Litwy i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Litwy w poprzednich latach. Wzięła ona pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej na Litwie, ale także zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–3 poniżej.
- (14) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1.
- (15) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako kraj, którego walutą jest euro, Litwa powinna zagwarantować pełne i terminowe wdrożenie również tych zaleceń,

NINIEJSZYM ZALECA Litwie podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Uniknięcie odchylenia od średniookresowego celu budżetowego w 2015 i zapewnienie, by odchylenie w 2016 r. było ograniczone do korekty związanej z systemową reformą emerytalną. Rozszerzenie podstawy opodatkowania i poprawienie przestrzegania przepisów prawa podatkowego.
2. Rozwiązanie problemu zmniejszania się liczby ludności w wieku produkcyjnym poprzez lepsze dopasowanie systemów kształcenia do rynku pracy, poprawienie nabywania podstawowych umiejętności oraz poprawienie działania systemu opieki zdrowotnej; zmniejszenie dużego klina podatkowego dla osób o niskich dochodach, poprzez przesunięcie obciążeń podatkowych na inne źródła, mniej szkodliwe dla wzrostu gospodarczego.
3. Przyjęcie kompleksowej reformy systemu emerytalnego obejmującej również kwestię osiągnięcia adekwatności świadczeń emerytalnych. Poprawę zakresu oraz adekwatności zasiłków dla bezrobotnych i świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz poprawę szans na zatrudnienie osób szukających pracy.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.
⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Luksemburga na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Luksemburg programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/19)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia skupia się na najważniejszych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽²⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽³⁾ w sprawie krajowego programu reform Luksemburga na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Luksemburg zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ⁽⁴⁾, Komisja przedstawiła opinię na temat projektu planu budżetowego Luksemburga na 2015 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 ⁽⁵⁾ Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazano Luksemburga jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Luksemburga na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Luksemburg programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 72).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Luksemburga. Zawarto w nim ocenę postępów Luksemburga w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r.
- (7) W dniu 30 kwietnia 2015 r. Luksemburg przedłożył krajowy program reform na 2015 r. oraz program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je ocenie równoległe.
- (8) Luksemburg jest obecnie objęty funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. W programie stabilności na 2015 r. rząd planuje obniżenie nadwyżki nominalnej z poziomu 0,6 % PKB w 2014 r., do 0,1 % PKB w 2015 r. Następnie planuje ponowne jej podniesienie do 0,9 % PKB w 2018 r. Podczas całego okresu trwania programu rząd planuje pozostać przy średniookresowym celu budżetowym (deficyt strukturalny w wysokości 0,5 % PKB). Zgodnie z programem stabilności rząd planuje utrzymanie relacji długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB znacznie poniżej określonej w Traktacie wartości referencyjnej wynoszącej 60 %. Zgodnie z przewidywaniami wskaźnik zadłużenia ma oscylować wokół 24 % podczas całego okresu objętego programem, przy czym w 2016 r. podniesie się i nieznacznie przekroczy 24 %, a do 2019 r. spadnie do poziomu poniżej 24 % PKB. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe, odzwierciedla korzystne założenia w 2015 r. i jest wiarygodny w kolejnych latach. Począwszy od 2016 r., dostrzegalne jest jednak ryzyko związane z wdrażaniem środków budżetowych. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2015 r. przewiduje się, że w 2015 i 2016 r. saldo strukturalne będzie utrzymywać się na poziomie średniookresowego celu budżetowego. Opierając się na ocenie programu stabilności i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że – zgodnie z przewidywaniami – Luksemburg spełni warunki paktu stabilności i wzrostu. Ramy budżetowe Luksemburga uległy znacznemu wzmocnieniu dzięki przyjęciu średniookresowych ram budżetowych oraz utworzeniu rady budżetowej. Należy jednak zająć się kwestią istotnych uchybień dotyczących regularności publikacji śródrocznych statystyk budżetowych, które są niezbędnym elementem monitorowania zmian budżetowych w czasie rzeczywistym.
- (9) Przewidywany spadek przychodów z tytułu podatku konsumpcyjnego, wynikający ze zmiany przepisów dotyczących handlu elektronicznego, unaocznia kruchość przynajmniej jednego składnika dochodów budżetowych. Istnieją możliwości dalszego poszerzenia bazy podatkowej i harmonizacji opodatkowania, które pomogłyby zapewnić większą przewidywalność dochodów budżetowych. Możliwości te obejmują w szczególności zmiany obecnego systemu niskiego opodatkowania nieruchomości mieszkalnych i większe wykorzystanie alternatywnych źródeł, w tym podatków środowiskowych. Rozpoczęto prace nad przygotowaniem kompleksowej reformy podatkowej (która ma wejść w życie w 2017 r.).
- (10) Mimo niedawnej reformy systemem zagrożeniem dla długoterminowej stabilności finansów publicznych jest wzrost wydatków na świadczenia emerytalne oraz stały wzrost wydatków na opiekę długoterminową. Przewiduje się, że w 2015 r. ⁽¹⁾ wystąpi deficyt w funduszu ubezpieczeń na wypadek opieki długoterminowej, a jego rezerwy będą się stopniowo zmniejszać, po czym już w 2017 r. spadną poniżej poziomu 10 % wydatków, który stanowi minimum wymagane przepisami. W budżecie na 2015 r. przyjęto pewne środki mogące prowadzić do oszczędności ⁽²⁾. Nie przyjęto jeszcze przepisów ustawowych w celu wprowadzenia w życie planowanej reformy ubezpieczenia na wypadek opieki długoterminowej, które ma zapewnić osobom wymagającym takiej opieki odpowiedni poziom usług i zabezpieczyć odpowiednie środki finansowe. Reforma systemu emerytalnego z 2012 r. nie była wystarczająco ambitna, ponieważ podjęto wówczas tylko częściowe działania, aby zmniejszyć różnicę pomiędzy rzeczywistym wiekiem przechodzenia na emeryturę a ustawowym wiekiem emerytalnym. Nadal istnieje kilka możliwości wcześniejszego przejścia na emeryturę. W porównaniu z innymi państwami członkowskimi udział starszych pracowników w rynku pracy pozostaje bardzo niski. Przygotowano projekt ustawy związanej z reformą emerytalną i zmieniającą Kodeks pracy (Pakt w sprawie wieku). Obejmuje on pakiet środków mających podtrzymać aktywność zawodową starszych pracowników.
- (11) Gospodarka Luksemburga charakteryzuje się znacznymi różnicami w wydajności pracy w poszczególnych sektorach gospodarki. Np. w sektorze finansowym jest ona dwa razy wyższa niż w sektorach niefinansowych. Oznacza to, że większe zróżnicowanie płac realnych w poszczególnych sektorach, odzwierciedlające wydajność pracy w danym sektorze, mogłoby sprzyjać realokacji siły roboczej do nowo powstających konkurencyjnych sektorów lub sektorów dotkniętych problemem utraty konkurencyjności kosztowej. Utrzymują się bariery utrudniające niezbędne dostosowania wynagrodzeń w poszczególnych sektorach w perspektywie długoterminowej.
- (12) Mimo ogólnego dobrego funkcjonowania rynków pracy i wysokiego odsetka osób z wyższym wykształceniem wskaźniki zatrudnienia są stosunkowo niskie w przypadku starszych pracowników, kobiet i młodych ludzi o niskich kwalifikacjach. Skuteczną realizację polityki aktywizacji nadal utrudniają przeszkody instytucjonalne. W publicznych służbach zatrudnienia wprowadza się ważną reformę, która ma prowadzić do zapewnienia osobom poszukującym pracy indywidualnego doradztwa; rząd zamierza zrealizować tę reformę do końca 2015 r. Nie przyjęto projektu reformy kształcenia i szkolenia zawodowego ani reformy szkolnictwa na poziomie

⁽¹⁾ CNS, *Budget de l'Assurance Dépendance*, exercice 2015, dostępny pod adresem http://cns.lu/files/publications/Budget_AD_2015.pdf.

⁽²⁾ Środki 255 i 256 w budżecie na 2015 r., dostępnym pod adresem <http://www.budget.public.lu/>.

ponadpodstawowym mającej poprawić wyniki kształcenia, szczególnie w przypadku osób wywodzących się ze środowisk w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej. Można spodziewać się, że zapowiadane środki w zakresie zasiłków macierzyńskich i dodatków edukacyjnych oraz planowana reforma urlopów rodzicielskich przyczynią się do zwiększenia udziału kobiet w rynku pracy. Czynniki zniechęcające drugich żywicieli rodzin do pracy wynikają z systemu „wspólnego opodatkowania” i z konstrukcji systemu świadczeń społecznych. Mimo wysokiego odsetka osób z wyższym wykształceniem wyniki kształcenia pozostają niezadowolające, a poprawa sytuacji osób ze środowisk migracyjnych i ludzi młodych o niskich kwalifikacjach nadal stanowi trudne zadanie. Na rynku pracy utrzymują się wyzwania po stronie podaży związane z czynnikami instytucjonalnymi i konstrukcją systemu świadczeń społecznych i są one źródłem problemów na rynku pracy.

- (13) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Luksemburga i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Luksemburga w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej w Luksemburgu, ale także ich zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–3 poniżej.
- (14) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności i jest zdania ⁽¹⁾, że Luksemburg spełnia warunki paktu stabilności i wzrostu.
- (15) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako jedno z państw członkowskich, których walutą jest euro, Luksemburg powinien zapewnić pełne i terminowe wdrożenie również tych zaleceń,

NINIEJSZYM ZALECA Luksemburgowi podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Poszerzenie bazy podatkowej, szczególnie w obszarze konsumpcji, pobieranych okresowo podatków od nieruchomości oraz podatków środowiskowych.
2. Zmniejszenie różnicy pomiędzy rzeczywistym wiekiem przechodzenia na emeryturę a ustawowym wiekiem emerytalnym poprzez ograniczenie możliwości wcześniejszego przechodzenia na emeryturę i powiązanie ustawowego wieku emerytalnego ze średnim trwaniem życia.
3. Przeprowadzenie, w konsultacji z partnerami społecznymi i zgodnie z krajową praktyką, reformy systemu ustalania wynagrodzeń w celu zapewnienia, aby zmiany wynagrodzeń postępowały wraz ze zmianami wydajności, w szczególności na poziomie sektorowym.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Węgier na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Węgry programu konwergencji na 2015 r.**

(2015/C 272/20)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Węgier na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Węgry zaktualizowanego programu konwergencji na 2014 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Węgier na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Węgry programu konwergencji na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 77).

- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazano Węgry jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Węgier. Zawarto w nim ocenę postępów Węgier w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że na Węgrzech występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają zdecydowanych działań politycznych i monitorowania. Szczególną uwagę należy zwrócić na utrudniające zmniejszenie zadłużenia: zagrożenia wynikające z międzynarodowej pozycji netto (która pomimo pewnych postępów w zakresie równoważenia bilansu płatniczego jest wciąż znacząco ujemna), wysoki poziom długu publicznego, istotne obciążenie regulacyjne sektora finansowego oraz wysoki poziom kredytów zagrożonych.
- (7) W dniu 30 kwietnia 2015 r. Węgry przedłożyły swój krajowy program reform na 2015 r. oraz program konwergencji na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Węgry są obecnie objęte funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu oraz podlegają przejściowym ustaleniom odnoszącym się do zgodności z regułą dotyczącą zadłużenia na lata 2013–2015. W programie konwergencji na 2015 r. rząd planuje stopniową poprawę deficytu nominalnego do poziomu 2,4 % PKB w 2015 r., a następnie do poziomu 1,6 % w 2018 r., oraz – zgodnie z przeliczeniem salda strukturalnego ⁽¹⁾ – osiągnięcie do 2017 r. średniookresowego celu budżetowego zakładającego deficyt strukturalny w wysokości 1,7 % PKB. Zgodnie z programem konwergencji rząd planuje stopniowe ograniczenie relacji długu do PKB do poziomu 74,9 % w 2015 r. i 68,9 % w 2018 r. Scenariusz makroekonomiczny stanowiący podstawę tych prognoz budżetowych jest w dużej mierze wiarygodny w okresie do 2016 r., a w dalszej przyszłości odzwierciedla korzystne założenia. Środki wspomagające realizację planowanych deficytów docelowych na okres począwszy od 2016 r. nie zostały dostatecznie sprecyzowane, w szczególności po 2016 r. Według prognozy Komisji z wiosny 2015 r. zarówno saldo strukturalne, jak i wzrost wydatków netto wskazują na ryzyko znacznego odchylenia od wymaganej ścieżki dostosowania prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2015 i 2016 r. Dlatego w latach 2015 i 2016 potrzebne będą dalsze środki. Jednocześnie przewiduje się, że w 2015 r. Węgry spełnią warunki przejściowych ustaleń dotyczących zgodności z regułą dotyczącą zadłużenia, a po zakończeniu okresu przejściowego osiągną wartość odniesienia dotyczącą redukcji długu w 2016 r. Opierając się na ocenie programu konwergencji i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, iż Węgry nie spełnią warunków paktu stabilności i wzrostu. Węgierski system zarządzania budżetem zyskałby na ścisłym stosowaniu już uchwalonych średniookresowych ram budżetowych oraz na nadaniu bardziej znaczącej analitycznej roli radzie budżetowej.
- (9) Główne wyzwania związane z sektorem bankowym pozostały aktualne w ostatnich 12 miesiącach, w szczególności wyzwania dotyczące przywrócenia rynkowych warunków kredytowania przez poprawę zdolności gromadzenia kapitału oraz efektywniejsze czyszczenie portfela. Od połowy 2013 r. kredyty bankowe, w tym około 40 % kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw, opierają się głównie na programach dotowanych. Znaczące obciążenia podatkowe i regulacyjne w połączeniu z wysokim udziałem kredytów zagrożonych nie zapewniają bankom niezbędnych bodźców zachęcających je do zwiększenia normalnej niedotowanej działalności kredytowej. Narażenie zewnętrzne Węgier i powiązane z nim zagrożenia dla stabilności finansowej zmniejszyły się znacząco z powodu niedawnego przewalutowania kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych na walutę krajową. Jednocześnie zadłużenie gospodarstw domowych w walutach obcych jest wciąż głównym powodem wysokiego udziału kredytów zagrożonych. Nie licząc systemu pomocy krajowej agencji zarządzania aktywami w sektorze gospodarstw domowych, większość wprowadzonych do tej pory systemów pomocy dla kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyty w walutach obcych, nie była skierowana do kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji, a więc problem kredytów zagrożonych najprawdopodobniej nie zostanie w ten sposób rozwiązany. Efektywne czyszczenie portfela utrudniają między innymi brak egzekucji z nieruchomości oraz niewydolność postępowań sądowych i procedur pozasądowego rozstrzygnięcia sporów. Umowa zawarta niedawno z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju obejmuje szereg zobowiązań podjętych przez rząd w celu sprostania wyzwaniom w sektorze finansowym, w tym między innymi przez stopniowe ograniczanie podatku bankowego oraz poszanowanie zasady uprzednich konsultacji. Ścisłe wdrożenie tych

⁽¹⁾ Saldo strukturalne ponownie przeliczone przez Komisję na podstawie informacji zawartych w programie konwergencji przy użyciu wspólnie uzgodnionej metodyki.

środków sprzyjałoby przywróceniu zdrowych i przewidywalnych ram polityki finansowej. W ubiegłym roku Węgry wielokrotnie rozszerzały swoją bezpośrednią własność w sektorze bankowym. Interwencja państwa w sektorze bankowym, realizowana za pomocą zwiększonej bezpośredniej własności, może się wiązać ze znacznymi zagrożeniami dla budżetu, nawet jeśli jest ona tylko tymczasowa.

- (10) Ostatnie zmiany w obszarze opodatkowania (wprowadzenie nowych podatków i podwyżki istniejących podatków) świadczą o powrocie do wcześniejszej tendencji zwiększania obciążenia w zakresie podatków sektorowych od przedsiębiorstw. Zarówno nieprzewidywalność, jak i wybiórczość tych zmian prowadzą do zakłóceń inwestycji w różnych sektorach. Mimo że wprowadzono szereg nowych środków, obciążenie podatkowe niektórych grup osób o niskich dochodach w dalszym ciągu należy do najwyższych w Unii, przy czym szczególnie dotknięte są osoby samotne. Wydaje się, że istnieją możliwości dalszego przesunięcia obciążenia podatkowego w kierunku źródeł dochodu bardziej przyjaznych dla wzrostu. Różne środki wprowadzone w ciągu ubiegłego roku pomagają zaostrzyć systemy zwalczania oszustw podatkowych. Po udanym zakończeniu programu, w którym kasy punktów sprzedaży detalicznej zostały połączone z systemem internetowym, teraz planuje się rozszerzenie tego programu na większą liczbę usług rynkowych w 2015 r. Obniżono próg, powyżej którego obowiązkowe jest składanie deklaracji VAT z wyszczególnieniem towarów/usług. W 2015 r. wprowadzono system elektronicznej inspekcji ładunków w transporcie drogowym, którego głównym celem jest ograniczenie oszustw karuzelowych w zakresie podatku VAT. W dalszym ciągu jednak istnieją znaczne możliwości, aby poprawić administracyjną skuteczność poboru podatków i ograniczyć koszty przestrzegania przepisów prawa podatkowego, zwłaszcza dla małych i średnich przedsiębiorstw.
- (11) Ogólnie sytuacja na węgierskim rynku pracy poprawiła się w 2014 r. i dzięki ożywieniu gospodarczemu wzrosło zatrudnienie w sektorze prywatnym. Pozostały jednak istotne wyzwania związane z programem robót publicznych, który od 2011 r. został znacznie rozszerzony. Program ten wydaje się być niewydajnym i nieskutecznym narzędziem aktywnej polityki rynku pracy, stwarzającym ryzyko zakłócenia prawidłowego funkcjonowania rynku pracy. Te same zasoby, gdyby zostały wydatkowane w inny sposób, mogłyby być potencjalnie korzystniejsze dla węgierskiej gospodarki. Koszty budżetowe tego programu wzrosły czterokrotnie w ciągu ostatnich czterech lat, osiągając poziom 0,8 % PKB, a oczekuje się, że w latach 2015–2018 jeszcze się podwoją; uniemożliwia to przeznaczenie zasobów na istotne usprawnienia szkoleń i usług niezbędnych dla ułatwienia uczestnictwa w otwartym rynku pracy. Istnieje ryzyko, że roboty publiczne o takiej skali wywołają znaczący efekt *lock-in* i na stałe zastąpią system świadczeń socjalnych dla osób o niskich kwalifikacjach. Program ten nie jest odpowiednio skoordynowany z innymi aktywnymi instrumentami polityki rynku pracy i nie promuje w wystarczającym stopniu reintegracji jego uczestników na otwartym rynku pracy. Odsetek osób, którym udało się znaleźć zatrudnienie po ukończeniu programu robót publicznych, wyniósł zaledwie 13,8 % w pierwszej połowie 2014 r., co sugeruje, że program ten nie wspiera dostatecznie reintegracji zawodowej jego uczestników. Mimo że program kierowany jest do osób długotrwale bezrobotnych i osób o niskich kwalifikacjach (oraz osób bezrobotnych żyjących na obszarach defaworyzowanych), w 2013 r. 47 % jego uczestników miało wykształcenie średnie lub wyższe. Okres uprawnienia do świadczeń dla bezrobotnych (trzy miesiące) nie został wydłużony, a zatem nie odpowiada średniemu czasowi potrzebnemu na znalezienie pracy (okres ponad jednego roku). Wprowadzono szereg programów mających na celu poprawę integracji Romów na rynku pracy i stworzono system monitorowania. Należy opracować usprawnione, skoordynowane środki z zakresu polityki, mogące znacznie ograniczyć poziom ubóstwa. Wskaźniki ubóstwa, choć wskazują na umiarkowaną poprawę, wciąż jeszcze wykazują alarmująco wysoki poziom ubóstwa, zwłaszcza wśród Romów i dzieci. Nadal występują braki zarówno pod względem adekwatności, jak i zasięgu pomocy społecznej.
- (12) Wprowadzone w ostatnich latach bariery wejścia na rynek w sektorze usług nie zostały usunięte; przeciwnie, w 2014 r. stworzono nowe bariery utrudniające efektywną alokację zasobów gospodarczych, zwiększające niepewność dla inwestorów i ograniczające konkurencję. Do tych nowych barier zalicza się na przykład wymóg, aby średnie i duże przedsiębiorstwa handlu detalicznego uzyskiwały zezwolenia w procedurze scentralizowanej. W dalszym ciągu niepokój budzą korupcja i brak przejrzystości, którymi dotknięte są administracja publiczna, proces decyzyjny i zamówienia publiczne. Niski poziom konkurencji przy udzielaniu zamówień publicznych oraz korzystanie w znacznym stopniu z bezpośredniego udzielania zamówień to zjawiska, które utrzymywały się wciąż w 2014 r. W 2014 r. rozpoczęto reorganizację administracji odpowiedzialnej za zamówienia publiczne; wyniki reorganizacji należy ściśle monitorować. W listopadzie 2014 r. Węgry przedłożyły plan działania dotyczący transpozycji do prawa krajowego nowych dyrektyw w sprawie zamówień publicznych oraz wspierania konkurencji i przejrzystości. Zapowiedziano również szereg środków służących usprawnieniu ram zwalczania korupcji.
- (13) Choć wprowadzono pewne środki wspierające edukację romskich dzieci, nie wypracowano jeszcze systematycznego podejścia promującego powszechną edukację sprzyjającą włączeniu społecznemu. W dalszym ciągu wysoki jest odsetek romskich dzieci uczęszczających do szkół lub klas, w których większość uczniów stanowią Romowie, a poziom wykształcenia romskich uczniów jest niższy od średniej krajowej. Nauczyciele nie są szkoleni do tego, by zapewniać wystarczające wsparcie grupom defaworyzowanym. Należy dołożyć więcej starań, aby usprawnić przechodzenie między różnymi formami i etapami edukacji oraz przejście od edukacji do zatrudnienia. Planowane zmiany dotyczące przyznawania miejsc finansowanych ze środków państwowych w szkołach średnich i coraz trudniejsze warunki przyjęć na studia wyższe mogą jeszcze bardziej ograniczyć możliwości przechodzenia między różnymi formami edukacji, zwłaszcza w przypadku grup defaworyzowanych. Na Węgrzech notuje się bardzo wysoki odsetek osób przerywających naukę w trakcie studiów wyższych. W grudniu 2014 r. rząd ogłosił przyjęcie narodowej strategii szkolnictwa wyższego. Strategia ta zakładała

podniesienie krajowego celu dotyczącego odsetka osób z wyższym wykształceniem do poziomu 34 %. Ogólnie rzecz biorąc, wprowadzone w ostatnim czasie środki nie poprawiły uczestnictwa grup defaworyzowanych w szkolnictwie wyższym ani nie zaradziły problemowi przerywania nauki przed jej ukończeniem. Obecny system finansowania nie wspiera w sposób wystarczający równego dostępu do edukacji.

- (14) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Węgier i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program konwergencji i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Węgier w poprzednich latach. Wzięła ona pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej na Węgrzech, ale także zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–5.
- (15) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program konwergencji, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1.
- (16) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program konwergencji. Zalecenia Rady na podstawie art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–3,

NINIEJSZYM ZALECA Węgrom podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Osiągnięcie korekty budżetowej w wysokości 0,5 % PKB prowadzącej do realizacji średniookresowego celu budżetowego w 2015 r. oraz korekty budżetowej w wysokości 0,6 % PKB w 2016 r.
2. Podjęcie działań w celu przywrócenia normalnych warunków kredytowania gospodarki realnej i usunięcie barier utrudniających rynkowe czyszczenie portfela; wyraźne ograniczenie ryzyka zobowiązań warunkowych związanych ze zwiększonym udziałem własności państwa w sektorze bankowym.
3. Ograniczenie zakłócających równowagę podatków sektorowych od przedsiębiorstw; usunięcie nieuzasadnionych barier wejścia w sektorze usług, w tym w sektorze detalicznym; ograniczenie klina podatkowego dla osób o niskich dochodach, w tym przez przeniesienie ciężaru opodatkowania do obszarów, które w mniejszym stopniu zakłócają wzrost gospodarczy; kontynuowanie walki z oszustwami podatkowymi, ograniczenie kosztów przestrzegania przepisów i poprawę skuteczności poboru podatków. Wzmocnienie struktur w zakresie udzielania zamówień publicznych, które to struktury wspierają konkurencję i przejrzystość, oraz dalsze usprawnianie ram zwalczania korupcji.
4. Przekierowanie środków budżetowych przeznaczonych na program robót publicznych do aktywnych instrumentów rynku pracy, aby wspierać integrację na pierwotnym rynku pracy; poprawę adekwatności i zasięgu pomocy społecznej i świadczeń dla bezrobotnych.
5. Zwiększenie uczestnictwa grup defaworyzowanych, a zwłaszcza Romów, w powszechnej edukacji sprzyjającej włączeniu społecznemu oraz usprawnienie wsparcia oferowanego tym grupom przez ukierunkowane szkolenie nauczycieli; wzmocnienie środków ułatwiających przechodzenie między różnymi etapami edukacji oraz przejście od edukacji do zatrudnienia, a także poprawę nauczania kompetencji kluczowych.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

⁽¹⁾ Na podstawie art. 9 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Malty na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Maltę programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/21)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta jest skupiona na najważniejszych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽²⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽³⁾ w sprawie krajowego programu reform Malty na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Maltę zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ⁽⁴⁾, Komisja przedstawiła swoją opinię na temat projektu planu budżetowego Malty na 2015 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Malty na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Maltę programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 83).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011⁽¹⁾ Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazano Malty jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Malty. W sprawozdaniu tym zawarto ocenę postępów Malty w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r.
- (7) W dniu 17 kwietnia 2015 r. Malta przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r., a w dniu 30 kwietnia 2015 r. – program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Malta jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu po uchyleniu procedury nadmiernego deficytu w czerwcu 2015 r.⁽²⁾ W programie stabilności na 2015 r. rząd planuje stopniową poprawę deficytu nominalnego do poziomu 1,6 % PKB w 2015 r. i dalszą poprawę do 0,2 % w 2018 r. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2015 r. można uznać, że nadmierny deficyt skorygowano w 2014 r. Zgodnie z programem stabilności rząd planuje osiągnąć średniookresowy cel budżetowy w postaci zrównoważonej sytuacji budżetowej w kategoriach strukturalnych w 2019 r., rok po okresie objętym programem. Zgodnie z programem stabilności przewiduje się, iż relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB będzie stopniowo zmniejszać się do 61,2 % w 2018 r. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto wspomniane prognozy budżetowe, jest wykonalny. Wydaje się istnieć pewne ryzyko odchylenia od wymaganego poziomu korekty na poziomie 0,6 % PKB w stosunku do celu średniookresowego zarówno w 2015 r., jak i 2016 r. Przewiduje się, że w 2015 r. poprawa salda strukturalnego wyniesie 0,1 % PKB poniżej wymagań. Przewidywany na 2016 r. poziom korekty jest wprawdzie zgodny z wymogiem, istnieje jednak ryzyko pewnego odchylenia w latach 2015 i 2016 w ujęciu łącznym. Nie określono wystarczająco dokładnie środków koniecznych do realizacji planowanych deficytów docelowych począwszy od 2016 r. Dlatego też w 2015 i 2016 r. konieczne będzie podjęcie dalszych działań. Na podstawie własnej oceny programu stabilności oraz biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że oczekuje się, że Malta spełni w dużej mierze warunki paktu stabilności i wzrostu.
- (9) Długoterminowa stabilność finansów publicznych Malty jest zagrożona w szczególności ze względu na prognozowany wzrost wydatków związanych ze starzeniem się społeczeństwa. W kwestii systemu emerytalnego uchwalone podniesienie ustawowego wieku emerytalnego następuje bardzo powoli i nie ma żadnego konkretnego powiązania między ustawowym wiekiem emerytalnym a średnim dalszym trwaniem życia. Na wyzwania wynikające z systemu emerytalnego Malta odpowiedziała środkami rynku pracy i wprowadzeniem trzyfilarowego systemu emerytalnego, w krajowym programie reform zapowiedziała też dalsze strategie polityczne, nadal jednak należy zapowiedzieć i wdrożyć środki ukierunkowane na znaczną poprawę stabilności i adekwatności systemu. Rozpoczęto wdrażanie strategii krajowych systemów opieki zdrowotnej z 2014 r., której celem jest maksymalne zwiększenie efektywności systemu opieki zdrowotnej przy jednoczesnym zachowaniu stabilności finansowej. Działania te należy monitorować.
- (10) Malta wprowadziła środki mające pomóc społeczeństwu w zarządzaniu równowagą między życiem zawodowym a rodzinnym, polegające zwłaszcza na zachętach podatkowych, stałym zapewnianiu bezpłatnych placówek opieki nad dziećmi i wprowadzeniu elastycznych form organizacji czasu pracy. Jednocześnie duże zapotrzebowanie na nieformalną opiekę długoterminową oraz brak odpowiednich umiejętności mogą być przeszkodą dla kobiet w starszym wieku do szukania zatrudnienia na rynku pracy. W czerwcu 2014 r. opublikowano krajową strategię na rzecz umiejętności pisania i czytania oraz strategię na rzecz przeciwdziałania wczesnemu kończeniu nauki. W toku są także prace nad dostosowaniem wyników kształcenia do potrzeb rynku, choć na konkretne efekty trzeba jeszcze poczekać.
- (11) Poczyniono wysiłki na rzecz stworzenia ram stosowania funduszy *venture capital* i ułatwienia dostępu do rynków kapitałowych, w szczególności poprzez dokonanie przeglądu programu dla nowo zakładanych przedsiębiorstw „Malta Enterprise” oraz zapowiedziany program dotyczący inwestycji załączkowych. Trwają także prace nad utworzeniem banku rozwoju. Działania te należy monitorować.

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

(2) Decyzja Rady (UE) 2015/1025 z dnia 19 czerwca 2015 r. uchylająca decyzję 2013/319/UE w sprawie występowania nadmiernego deficytu na Malcie (Dz.U. L 163 z 30.6.2015, s. 35).

- (12) W dobrym kierunku skierowane są wysiłki Malty na rzecz zwalczania oszustw podatkowych i zachęcania do przestrzegania przepisów prawa podatkowego poprzez usprawnione ramy poboru dochodów. W trakcie prac konieczne jest podjęcie konkretnych środków w celu szybszego wprowadzenia płatności elektronicznych.
- (13) Znacznie skrócono czas trwania postępowań o udzielanie zamówień publicznych dzięki wprowadzeniu obowiązkowych elektronicznych zamówień publicznych i wzmocnieniu odpowiednich działów administracji rządowej. Będzie on jeszcze krótszy dzięki wdrożeniu zapowiedzianych środków, w szczególności poprzez rekrutację dodatkowego personelu i wprowadzenie systemu identyfikacji. Znaczną rolę w gospodarce Malty odgrywają koszty transportu. Niedawno rozpoczęto reformę systemu transportu, jednak rząd nie przedstawił jeszcze kompleksowej strategii transportowej.
- (14) Oprócz środków określonych w sprawozdaniu krajowym, środki mające na celu zreformowanie systemu sprawiedliwości wskazano też w krajowym programie reform. Malta osiągnęła w wyniku tego pewien postęp w zakresie realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów z 2014 r. dotyczącego podniesienia efektywności systemu sądowego. Ponadto na ukończeniu jest projekt ustawy. Kiedy zostanie ona uchwalona i wdrożona, ma przyczynić się do dalszego zwiększenia efektywności systemu sądowego, w szczególności poprzez digitalizację postępowań sądowych i promowanie alternatywnych mechanizmów rozwiązywania sporów.
- (15) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Malty i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Malty w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej na Malcie, ale także ich zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–4.
- (16) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1.
- (17) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako jedno z państw członkowskich, których walutą jest euro, Malta powinna zapewnić pełne i terminowe wdrożenie również tych zaleceń,

NINIEJSZYM ZALECA Malcie podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. W związku ze skorygowaniem nadmiernego deficytu, osiągnięcie korekty budżetowej na poziomie 0,6 % PKB w stosunku do średniookresowego celu budżetowego w 2015 r. i 2016 r.
2. Podjęcie środków w celu poprawy podstawowych umiejętności i dalsze ograniczenie rozmiarów zjawiska wczesnego kończenia nauki poprzez wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli.
3. Aby zapewnić długoterminową stabilność finansów publicznych, kontynuowanie obecnej reformy emerytur, na przykład przez przyspieszenie już uchwalonego podniesienia ustawowego wieku emerytalnego, a następnie poprzez powiązanie go ze zmianami w zakresie średniego dalszego trwania życia.
4. Poprawienie dostępu do finansowania dla małych przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw, w szczególności za pomocą instrumentów pozabankowych.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Niderlandów na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Niderlandy programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/22)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Niderlandów na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Niderlandy zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ⁽⁵⁾, Komisja przedstawiła swoją opinię na temat projektu planu budżetowego Niderlandów na 2015 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Niderlandów na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Niderlandy programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 88).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazała Niderlandy jako jedno z państw członkowskich wymagających przeprowadzenia szczegółowej oceny sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Niderlandów. Zawarto w nim ocenę postępów Niderlandów w realizacji zaleceń dla tego kraju przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Niderlandach występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają działań politycznych i monitorowania. Utrzymujące się zagrożenie związane z wysokim poziomem zadłużenia sektora prywatnego zasługuje na baczność uwagi, choć niedawno podjęte działania wspierają ożywienie na rynku nieruchomości mieszkaniowych oraz ograniczają wzrost kredytów hipotecznych. Choć duża nadwyżka na rachunku obrotów bieżących odzwierciedla po części strukturalne cechy gospodarki, struktura systemu emerytalnego i systemu podatkowego może potencjalnie stać się źródłem nieefektywnej alokacji kapitału.
- (7) W dniu 30 kwietnia 2015 r. Niderlandy przedłożyły swój krajowy program reform na 2015 r., a także swój program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Niderlandy są obecnie objęte funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu i podlegają przejściowym ustaleniom dotyczącym zgodności z regułą dotyczącą zadłużenia. W programie stabilności na 2015 r. rząd planuje stopniową poprawę deficytu nominalnego do poziomu 1,8 % PKB w 2015 r., a w 2018 r. dalszą poprawę do poziomu 0,7 %. Rząd planuje realizować średniookresowy cel budżetowy (deficyt strukturalny w wysokości 0,5 % PKB) podczas całego okresu objętego programem stabilności. Zgodnie z programem stabilności oczekuje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB osiągnie wartość szczytową na poziomie 68,8 % w 2015 r., po czym będzie stopniowo spadać, osiągając w 2018 r. poziom 66,1 %. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe, jest wiarygodny. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2015 r. przewiduje się, że w 2015 r. saldo strukturalne utrzyma się na poziomie średniookresowego celu budżetowego w wysokości -0,3 % PKB, a w 2016 r. – w wysokości -0,4 % PKB. Opierając się na ocenie programu stabilności i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że należy się spodziewać, że Niderlandy spełnią warunki paktu stabilności i wzrostu. Wydatki publiczne na badania i rozwój, wynoszące w 2013 r. 0,84 % PKB, są niskie, biorąc pod uwagę poziom wykształcenia mieszkańców oraz wyniki nauczania i poziom rozwoju gospodarczego. Wydatki publiczne w tej dziedzinie spadają od 2014 r., a prywatne wydatki na badania i rozwój pozostają na niskim poziomie. Przesunięcie wydatków publicznych w stronę innowacji i badań, w szczególności badań podstawowych, oraz wdrażanie polityk ramowych mających odblokować prywatne inwestycje w badania i rozwój przyczyniłoby się do poprawy długoterminowego potencjału wzrostu niderlandzkiej gospodarki.
- (9) Głównym wyzwaniem jest sytuacja na rynku mieszkaniowym, gdzie na przestrzeni dziesięcioleci wykształciły się sztywne zasady oraz prowadzące do zakłóceń zachęty, które wywierają wpływ na modele finansowania nieruchomości mieszkaniowych oraz sektorowe wzorce oszczędzania. Tendencja panująca wśród gospodarstw domowych polegająca na zwiększaniu długu hipotecznego brutto w oparciu o zgromadzony majątek nieruchomy na cele mieszkaniowe w dużym stopniu odzwierciedla istniejące od dłuższego czasu zachęty podatkowe, a zwłaszcza możliwość pełnego odliczenia od podatku odsetek od kredytu hipotecznego. Od 2012 r. wprowadzono szereg środków, które częściowo rozwiązały kwestię wspomnianych zachęt. Niektóre z nich polegają na zmianie sposobu ujmowania finansowania mieszkań do celów podatkowych. Stopniowe dążenie do ograniczenia możliwości odliczania od podatku odsetek od kredytu hipotecznego oraz do wzmocnienia zachęty do amortyzacji jest uzasadnione. Wprowadzanie tego środka mogłoby jednak odbywać się szybciej, dzięki czemu bardziej wpłynąłby on na podejście do amortyzacji. Będzie się utrzymywała silna zachęta podatkowa do inwestowania w nieproduktywne aktywa. Wskaźnik określający stosunek wartości kredytu do wartości zabezpieczenia, który miałby wynieść 100 % w 2018 r., jest nadal wysoki. Rynek najmu ograniczają przepisy oraz obecność bardzo rozbudowanego sektora lokali socjalnych, w którym występuje również problem długich list osób oczekujących. Wprowadzenie większego zróżnicowania stawek czynszu w tym sektorze na podstawie dochodów to krok we właściwym kierunku, lecz wpływ tego działania jest ograniczony. Zgodnie z nowymi przepisami spółdzielnie mieszkaniowe będą musiały oddzielić działalność prowadzoną w ogólnym interesie gospodarczym (tj. lokale socjalne) od innej działalności. Przyszłość pokaże, czy doprowadzi to do zamierzonej większej dostępności lokali socjalnych dla osób potrzebujących i zapewni dostępność takich lokali osobom będącym w niekorzystnym położeniu, które nie są w stanie uzyskać mieszkania na warunkach rynkowych.
- (10) Poprawiła się długoterminowa stabilność systemu emerytalnego. Oprócz stopniowego podnoszenia ustawowego wieku emerytalnego w ramach pierwszego filaru z 65 lat w 2012 r. do 67 lat w 2021 r. oraz powiązania wieku emerytalnego ze średnim dalszym trwaniem życia, Niderlandy podjęły szeroko zakrojone reformy finansowanego prywatnie filara systemu emerytalnego oraz systemu opieki długoterminowej. Usprawniono nadzór finansowy nad funduszami emerytalnymi i podniesiono odporność systemu na wstrząsy finansowe. Działania te

uzupełniono udanymi reformami zachęcającymi pracowników w starszym wieku do pozostania dłużej na rynku pracy. Reformy systemu opieki długoterminowej skutkowały przeniesieniem odpowiedzialności na gminy i jednoczesną redukcją wydatków ogólnych oraz skupieniem się na wzroście wydajności. Należy monitorować jakość i dostępność opieki długoterminowej.

- (11) Do rozwiązania pozostaje wciąż kwestia odpowiedniego wewnątrzpokoleniowego i międzypokoleniowego podziału kosztów i ryzyka poza przyjętymi przepisami w zakresie indeksacji i buforów finansowych (ramami oceny finansowej), zwłaszcza przez obniżenie składek osobom w pierwszych latach na rynku pracy. Większa sprawiedliwość aktuarialna składek na drugi filar systemu emerytalnego pomogłaby gospodarstwu domowemu w alokacji ich środków finansowych w sposób bardziej sprzyjający wzrostowi gospodarczemu.
- (12) Wprowadzenie w 2014 r. kompleksowej reformy przepisów dotyczących ochrony zatrudnienia miało na celu zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej oraz mobilności pracowników. Ograniczono czynniki fiskalne zniechęcające do podejmowania pracy. Przepisami przyjętymi przez parlament wprowadzono możliwość wprowadzenia kwoty, w przypadku gdy pracodawcom – wbrew wcześniejszym zobowiązaniom – nie uda się stworzyć dodatkowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. Wpływ tych środków można będzie w pełni ocenić dopiero po ich wdrożeniu. Konieczne są dodatkowe środki, aby poprawić integrację osób znajdujących się na marginesie rynku pracy, w tym osób ze środowisk migracyjnych.
- (13) Biorąc pod uwagę obowiązkowe pozapodatkowe obciążenia dochodów, klin podatkowy w Niderlandach jest znacznie wyższy od średniej w UE; istnieje możliwość przesunięcia opodatkowania na czynniki, które są mniej szkodliwe dla wzrostu. Planowana reforma podatkowa przyczyniłaby się do zwiększenia współczynnika aktywności zawodowej. Po jej przyjęciu należy ściśle monitorować jej wpływ.
- (14) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Niderlandów i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Niderlandów w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej w Niderlandach, ale także ich zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–3.
- (15) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności i jest zdania ⁽¹⁾, że Niderlandy spełniają warunki paktu stabilności i wzrostu.
- (16) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program stabilności. Zalecenia Rady na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–3.
- (17) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako kraj, którego walutą jest euro, Niderlandy powinny zapewnić pełne i terminowe wdrożenie również tych zaleceń,

NINIEJSZYM ZALECA Niderlandom podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Przesunięcie wydatków publicznych w stronę wspierania inwestycji w badania i rozwój oraz poprawę warunków ramowych na rzecz zwiększenia wydatków prywatnych na badania i rozwój, aby przeciwdziałać tendencji spadkowej w wydatkach publicznych na badania i rozwój oraz zwiększyć potencjał wzrostu gospodarczego.
2. Z uwagi na umacniające się ożywienie gospodarcze – szybsze ograniczenie możliwości odliczania od podatku odsetek od kredytów hipotecznych, tak aby ograniczyć zachęty podatkowe do inwestowania w nieproduktywne aktywa. Zapewnienie mechanizmów ustalania cen na rynku wynajmu ściślej według kryteriów rynkowych, a także ściślej powiązanie stawek czynszu w sektorze lokali socjalnych z dochodami gospodarstw domowych.

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

3. Ograniczenie poziomu składek na drugi filar systemu emerytalnego dla osób w pierwszych latach na rynku pracy.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Austrii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Austrię programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/23)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zatytułowanej „Europa 2020” i opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽²⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽³⁾ w sprawie krajowego programu reform Austrii na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez to państwo zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ⁽⁴⁾, Komisja przedstawiła opinię na temat projektu planu budżetowego Austrii na 2015 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 ⁽⁵⁾ Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazano Austrii jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Austrii na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Austrię programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 92).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Austrii. W sprawozdaniu tym zawarto ocenę postępów Austrii w realizacji zaleceń dla tego kraju przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r.
- (7) W dniu 21 kwietnia 2015 r. Austria przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r. oraz swój program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Austria jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu oraz podlega przejściowym ustaleniom dotyczącym zgodności z regułą dotyczącą zadłużenia w latach 2014–2016. W programie stabilności na 2015 r. rząd planuje stopniową poprawę deficytu nominalnego do poziomu 2,2 % PKB w 2015 r., a w 2019 r. dalszą poprawę do 0,5 %. Zgodnie z programem stabilności średniookresowy cel zakładający utrzymanie deficytu strukturalnego na poziomie nie wyższym niż 0,45 % PKB został osiągnięty w 2014 r. Rząd planuje utrzymanie poziomu zakładanego celem średniookresowym podczas całego okresu objętego programem. Przeliczone saldo strukturalne wskazuje jednak na odejście od celu średniookresowego od 2015 r. Przewiduje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB osiągnie w 2015 r. wartość szczytową na poziomie 86,8 % i będzie się stopniowo obniżać, osiągając w 2019 r. poziom 79,7 %. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe w programie stabilności, jest wiarygodny. Jednak środki służące osiągnięciu planowanych deficytów docelowych w okresie, począwszy od 2016 r., nie zostały jeszcze dostatecznie sprecyzowane. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2015 r. przewiduje się, że w 2015 r. nastąpi odchylenie salda strukturalnego od celu średniookresowego o 0,4 % PKB. Odchylenie to ma stać się znaczące w 2016 r. ze względu na spodziewane pogorszenie salda strukturalnego o 0,6 % PKB w porównaniu z korektą strukturalną w wysokości 0,3 % PKB wymaganą, aby osiągnąć cel średniookresowy. Oznaczałoby to odchylenie o około 0,9 % PKB od wymogu zawartego w pakcie stabilności i wzrostu. W związku z powyższym konieczne będzie podjęcie dalszych działań. Jednocześnie według programu stabilności i prognozy Komisji z wiosny 2015 r. zadłużenie brutto utrzyma stałą tendencję spadkową zgodnie z przejściowymi ustaleniami dotyczącymi zgodności z regułą dotyczącą zadłużenia w 2015 r. i 2016 r. Opierając się na ocenie programu stabilności i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, iż Austria nie spełni warunków paktu stabilności i wzrostu.
- (9) Stosunki pomiędzy poszczególnymi poziomami sprawowania rządów są nadal złożone, co powoduje utratę efektywności w istotnych sektorach administracji publicznej. Austria pozostaje jednym z państw o najniższym poziomie podatków własnych pobieranych na szczeblu niższym niż krajowy – w ujęciu procentowym PKB. Pomimo tej niewielkiej autonomii podatkowej samorządy terytorialne mają szereg obowiązków administracyjnych i w zakresie wydatkowania. Wysoki poziom skomplikowania i niedopasowania w zakresie obowiązków dotyczących przychodów i wydatkowania środków nie sprzyja wdrażaniu szeroko zakrojonych reform polityki.
- (10) Trudności strukturalne nadal zagrażają długoterminowej stabilności budżetowej austriackiego systemu emerytalnego. Dotychczasowe reformy wydają się niewystarczające, aby zagwarantować tę stabilność w perspektywie długookresowej. Po pierwsze, rzeczywisty wiek przejścia na emeryturę nadal utrzymuje się znacznie poniżej ustawowego wieku emerytalnego. Po drugie, ustawowy wiek emerytalny kobiet jest znacznie niższy od ustawowego wieku emerytalnego mężczyzn i nie zostanie podniesiony aż do roku 2024. Po trzecie, ustawowy wiek emerytalny nadal nie jest powiązany z wciąż wydłużającym się średnim trwaniem życia. Austria podjęła pewne działania, by podnieść rzeczywisty wiek przejścia na emeryturę, który obecnie wynosi 59,7 lat (2014 r.), ale który utrzymuje się poniżej unijnej średniej 63,1 lat (2013 r.). Wprowadzono środki mające zlikwidować możliwości korzystania z systemów wcześniejszego przechodzenia na emeryturę i rent inwalidzkich, wydłużając w ten sposób życie zawodowe. Zwiększono również potrącenia za każdy rok wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz liczbę lat wysługi emerytalnej niezbędnej, aby zostać objętym tymi systemami. Pozostaje niejasne, czy oczekiwany pozytywny wpływ tych środków na budżet rzeczywiście nastąpi.
- (11) Wydatki na system opieki zdrowotnej w Austrii należą do najwyższych w Unii. Trwająca reforma tego systemu (2013–2016) ma na celu ustabilizowanie poziomu tych wydatków jako odsetka PKB od 2016 r. Jednak nawet jeśli reforma przyniesie pożądane rezultaty, wyzwania o charakterze strukturalnym dla stabilności budżetowej i efektywności systemu opieki zdrowotnej nie znikną. W podejmowanych obecnie działaniach należy mieć na uwadze okres po 2016 r. Przykładowo, więcej pacjentów powinno być leczonych w warunkach multidyscyplinarnego podstawowego leczenia ambulatoryjnego, a średnią długość leczenia szpitalnego należy nadal obniżyć.
- (12) Wyzwaniem dla Austrii pozostaje zapewnienie w perspektywie długoterminowej dostępności odpowiednio wykwalifikowanego personelu. Wynosząca około 5,6 % stopa bezrobocia jest jedną z najniższych w Unii, ale możliwości niektórych grup siły roboczej nie są w pełni wykorzystywane na rynku pracy. Austria podjęła kroki, aby wydłużyć czas trwania życia zawodowego, ułatwić kobietom udział w rynku pracy, a także lepiej

wykorzystać możliwości uczestników rynku pracy ze środowisk migrantów, w tym dzięki sprawniejszemu uznawaniu ich kwalifikacji. Niedawno przeprowadzone reformy należy jednak uważnie monitorować. Niezbędne są także kolejne działania, aby w pełni wykorzystać możliwości wspomnianych grup na rynku pracy.

- (13) W dniu 13 marca 2015 r. Austria przedstawiła kompleksową reformę podatkową, której celem jest zmiana progów podatkowych i stawek podatku dochodowego od osób fizycznych, zwłaszcza dzięki obniżeniu początkowej stawki podatku dochodowego od osób fizycznych z 36,5 % do 25 %. Szacuje się, że ulga podatkowa wyniesie 4,9 mld EUR. Zaplanowano też 300 mln EUR dodatkowych wydatków na wsparcie polityki rodzinnej i działalność badawczą. W ramach tej propozycji przeniesienie obciążeń podatkowych zostanie częściowo sfinansowane przez walkę z uchylaniem się od opodatkowania, obniżanie wydatków publicznych, podniesienie obniżonych stawek podatku VAT do 13 % w niektórych obszarach oraz zwiększenie stawki podatku od dochodów kapitałowych z 25 % do 27,5 %. Powyższe plany reform są ogólnie zgodne z zaleceniami Rady z 2014 r. Prawdopodobnie zachęcą one osoby o niewielkich możliwościach zarobkowania i osoby będące drugim żywicielem rodziny do podejmowania pracy, a także zwiększą dochód do dyspozycji. Reformę należy jednak wdrażać w sposób niemający wpływu na budżet.
- (14) System szkolnictwa w Austrii charakteryzuje się niewielką liczbą osób przedwcześnie kończących naukę, wyraźnie niższą od średniej UE. Solidny i dobrze funkcjonujący system kształcenia i szkolenia zawodowego gwarantuje duży wybór wysoko wykwalifikowanych pracowników. Nadal jednak problemem jest poprawa wyników w zakresie kształcenia, a co za tym idzie, szans na zatrudnienie młodych osób o niskim statusie społeczno-ekonomicznym, zwłaszcza tych ze środowisk migrantów. W ocenie wdrożenia nowego systemu kształcenia średniego (*Neue Mittelschule*) wskazano na problematyczne kwestie, które wciąż wymagają rozwiązań.
- (15) W kontekście europejskiego semestru Rada regularnie zalecała, aby Austria zwiększyła konkurencyjność w sektorze usług i ją wspierała, lecz do tej pory reakcja polityczna była ograniczona. W odniesieniu do kilku zawodów nadal obowiązują wymogi dotyczące formy prawnej, struktury własnościowej i opłat, co tworzy bariery regulacyjne w dostępie do rynku i uniemożliwia wysoko wykwalifikowanym pracownikom oraz wyspecjalizowanym przedsiębiorstwom z innych państw otwieranie działalności w Austrii. W ramach procedury wzajemnej oceny Austria dokonuje przeglądu przepisów o dostępie do zawodów i wykonywania działalności zawodowej, aby ocenić, czy są one proporcjonalne i służą interesowi ogólnemu. W porównaniu z organami ds. konkurencji w innych państwach członkowskich federalny organ ds. konkurencji nie dysponuje wystarczającymi zasobami, co utrudnia jego skuteczniejsze działanie.
- (16) Austriacki sektor bankowy pozostaje odporny, ale jest wciąż narażony na różne wyzwania, zarówno na szczeblu krajowym, jak i w kontekście wrażliwej ekspozycji zagranicznej. Kapitalizacja sektora bankowego w 2014 r. uległa dalszej poprawie, lecz rentowność austriackich banków była nadal zagrożona. Pięć z sześciu największych instytucji kredytowych w Austrii pozytywnie przeszło proces kompleksowej oceny EBC w 2014 r. (z wyjątkiem Österreichische Volksbanken (ÖVAG)). Austria poczyniła wyraźne postępy w restrukturyzacji ÖVAG i Hypo Group Alpe Adria (HGAA).
- (17) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Austrii i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Austrii w poprzednich latach. Wzięła ona pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej w Austrii, ale także zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–4 poniżej.
- (18) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1.
- (19) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako państwo, którego walutą jest euro, Austria powinna zagwarantować pełne i terminowe wdrożenie również tych zaleceń,

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

NINIEJSZYM ZALECA Austrii podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Uniknięcie odchylenia od średniookresowego celu budżetowego w 2015 r. i 2016 r. Zagwarantowanie neutralności budżetowej reformy podatkowej, która ma zmniejszyć opodatkowanie pracy. Skorygowanie niedopasowania obowiązków dotyczących finansowania i wydatkowania na różnych poziomach administracji rządowej. Podjęcie działań w kierunku zapewnienia długoterminowej stabilności systemu emerytalnego, zwłaszcza przez szybszą harmonizację ustawowego wieku emerytalnego mężczyzn i kobiet oraz przez jego powiązanie ze średnim trwaniem życia.
2. Wzmocnienie środków, które mają zwiększyć udział w rynku pracy starszych pracowników i kobiet, w tym poprzez poprawę dostępności opieki nad dziećmi i usług opieki długoterminowej. Podjęcie kroków mających na celu poprawę wyników kształcenia młodych ludzi znajdujących się w niekorzystnej sytuacji.
3. Usunięcie nieproporcjonalnych barier dla dostawców usług oraz przeszkód prawnych w tworzeniu interdyscyplinarnych przedsiębiorstw.
4. Zarządzenie ewentualnej podatności sektora finansowego w związku z ekspozycją zagraniczną, a także rozwiązanie kwestii niewystarczającej jakości aktywów.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Polski na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2015 r.**

(2015/C 272/24)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta skupia się na kluczowych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽²⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽³⁾ w sprawie krajowego programu reform Polski na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Polskę zaktualizowanego programu konwergencji na 2014 r.
- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 ⁽⁴⁾ Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazano Polski jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽³⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Polski na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 97).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Polski. Zawarto w nim ocenę postępów Polski w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r.
- (7) W dniu 29 kwietnia 2015 r. Polska przedłożyła swój krajowy program reform na 2015 r., a w dniu 30 kwietnia 2015 r. – program konwergencji na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Polska jest obecnie objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu po uchyleniu procedury nadmiernego deficytu w czerwcu 2015 r. (1). W swoim programie konwergencji na 2015 r. rząd planuje stopniową redukcję deficytu nominalnego z 3,2 % PKB do 2,7 % PKB w 2015 r., a następnie do 1,2 % PKB w 2018 r. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2015 r. można uznać, że korekta nadmiernego deficytu nastąpiła już w 2014 r., czyli jeden rok przed wyznaczonym terminem, uwzględniając fakt, że przekroczenie ustanowionej w Traktacie wartości referencyjnej wynoszącej 3 % PKB jest skutkiem kosztu netto dla budżetu wynikającym z systemowej reformy emerytalnej. Zgodnie z programem konwergencji, rząd planuje osiągnięcie średniookresowego celu budżetowego – deficyt strukturalny na poziomie 1 % PKB – do 2019 r. W 2015 r. relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB osiągnie szczytowy poziom 51,7 %; w następnych latach rząd planuje jej zmniejszanie, tak aby sprowadzić ją do poziomu 49,1 % w 2018 r. Scenariusz makroekonomiczny stanowiący podstawę tych prognoz budżetowych jest wiarygodny w 2015 r., a w odniesieniu do 2016 r. odzwierciedla korzystne założenia. Na podstawie ogólnej oceny przewiduje się, że Polska dokona w 2015 r. wymaganej korekty prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego, ponieważ wzrost wydatków netto jest niższy od wartości odniesienia. Nie sprecyzowano dostatecznie środków mających na celu osiągnięcie docelowych wartości deficytu, planowanych od 2016 r. W świetle prognozy Komisji z wiosny 2015 r. istnieje ryzyko pewnego odchylenia od wymaganej korekty w 2016 r. z uwagi na fakt, że korekta strukturalna jest mniejsza od wymaganej. W 2016 r. konieczne będą zatem dodatkowe środki. W opinii Rady, opierającej się na ocenie programu konwergencji i biorącej pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., można oczekiwać, że Polska zasadniczo spełni warunki paktu stabilności i wzrostu. Dochody podatkowe można zwiększyć poprzez ograniczenie obecnie nadmiernie rozpowszechnionego stosowania obniżonych stawek podatku VAT i poprawę skuteczności działania administracji podatkowej.
- (9) Korzystne dla ram budżetowych Polski byłoby ustanowienie niezależnego organu, wyodrębnionego lub działającego w ramach istniejącej instytucji, do którego obowiązków należałaby ocena *ex ante* i *ex post* zgodności z regułami fiskalnymi, ocena prognoz makroekonomicznych i budżetowych oraz analiza długoterminowej stabilności finansów publicznych.
- (10) Pod koniec 2013 r. Polska odwróciła systemową reformę emerytalną wprowadzoną w 1999 r. Odwrócenie systemowej reformy emerytalnej z 1999 r. odciąży wprawdzie w pewnym stopniu budżet w krótkim okresie, ale nie zwiększy długoterminowej stabilności finansów publicznych, ponieważ korzyści krótkookresowe w postaci większych wpływów ze składek na ubezpieczenia społeczne i niższych płatności odsetkowych zostaną zniwelowane w przyszłości przez wyższe wypłaty świadczeń emerytalnych z publicznego filaru emerytalnego. W sumie odwrócenie systemowej reformy emerytalnej z 1999 r. niesie ze sobą pewne ryzyko dla polskich finansów publicznych w długim okresie.
- (11) Preferencyjne systemy ubezpieczenia społecznego rolników i górników utrudniają w dalszym ciągu mobilność zawodową i stanowią poważne obciążenie dla finansów publicznych. Te preferencyjne systemy zniechęcają ich beneficjentów do przechodzenia do bardziej produktywnych sektorów, tworzą ukryte bezrobocie, a ze względu na niskie składki muszą być bardzo mocno dotowane przez podatników. W 2014 r. sektor rolny w Polsce zatrudnił 11,5 % ogółu siły roboczej – ponad dwa razy więcej niż wynosi średnia dla UE – generując zaledwie 3,3 % krajowej wartości dodanej brutto. Dotacje państwa do systemu ubezpieczenia społecznego rolników wynoszą niemal 1 % PKB, a do emerytur górniczych – 0,5 % PKB. Powiązanie między wysokością świadczeń a składkami jest znikome; składki są opłacane w większości przypadków według zryczałtowanej stawki. Ponieważ nie ma możliwości planowego wyłączenia z systemu ubezpieczenia społecznego rolników tych rolników, którzy osiągają wysokie dochody, system ten jest podatny na nadużycia. Stworzenie systemu szacowania i rejestracji dochodów rolników stanowiłoby pierwszy, nieodzowny krok w kierunku reformy systemu ubezpieczenia społecznego rolników.
- (12) W Polsce utrzymuje się segmentacja rynku pracy. Odsetek osób zatrudnionych na podstawie umów czasowych jest najwyższy w Unii, odsetek osób przechodzących od zatrudnienia na podstawie umów czasowych do stałego zatrudnienia jest niski, a dysproporcje płacowe są najwyższe w Unii. Szytywne przepisy dotyczące rozwiązywania stosunków pracy przez pracodawców, długotrwałość postępowań sądowych oraz inne obciążenia nakładane na pracodawców skłaniają ich do stosowania umów na czas określony oraz nietypowych umów o pracę. Oprócz tego, koszty związane z umowami o pracę objętymi Kodeksem pracy, postrzegane jako wysokie, prowadzą do nadmiernego wykorzystywania umów cywilnoprawnych, które są atrakcyjne dla pracodawców ze względu na niższe składki na ubezpieczenie społeczne. Rozpowszechnienie umów cywilnoprawnych, od których odprowadzane są niższe składki, może jednak pogorszyć jakość zatrudnienia dostępnego na rynku pracy, zwłaszcza w przypadku młodych osób. Bezrobocie młodzieży jest wysokie, co wynika po części z niedopasowania kwalifikacji i umiejętności kandydatów do potrzeb rynku pracy. Konieczne jest zatem kontynuowanie starań w celu zreformowania systemu kształcenia i szkolenia zawodowego oraz podniesienia – obecnie

(1) Decyzja Rady (UE) 2015/1026 z dnia 19 czerwca 2015 r. uchylająca decyzję 2009/589/WE w sprawie występowania nadmiernego deficytu w Polsce (Dz.U. L 163 z 30.6.2015, s. 37).

niskiego – poziomu uczestnictwa w procesie uczenia się przez całe życie. Wciąż niski jest też współczynnik aktywności zawodowej kobiet. Aby rozwiązać ten problem, Polska zwiększyła dostępność edukacji przedszkolnej, lecz wciąż zajmuje jedno z ostatnich miejsc wśród państw członkowskich pod względem dostępności usług opieki nad małymi dziećmi.

- (13) Rozwój sektora kolejowego hamują wysokie opłaty za dostęp do torów i niedostateczne finansowanie krajowe. Procedury planowania i realizacji projektów inwestycyjnych w tym sektorze są zwykle długotrwałe i uciążliwe, co wynika z istniejącego środowiska regulacyjnego i administracyjnego. Ostatnie zmiany legislacyjne mogą wywrzeć pozytywny wpływ na transport kolejowy, lecz ich skutki prawdopodobnie nie będą odczuwalne w przypadku projektów inwestycyjnych rozpoczętych w okresie programowania 2007–2013. W latach 2014–2020 przewiduje się jednak znaczne zwiększenie unijnego finansowania na rzecz sektora kolejowego.
- (14) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Polski i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program konwergencji i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Polski w poprzednich latach. Wzięła ona pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i polityki społeczno-gospodarczej w Polsce, ale także zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach zamieszczonych poniżej w pkt 1–4.
- (15) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program konwergencji, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1,

NINIEJSZYM ZALECA Polsce podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Po dokonaniu korekty nadmiernego deficytu – uzyskanie korekty budżetowej na poziomie 0,5 % PKB zarówno w 2015 r., jak i w 2016 r., przybliżającej osiągnięcie średniookresowego celu budżetowego. Ustanowienie niezależnej rady budżetowej. Poszerzenie bazy podatkowej, w szczególności poprzez ograniczenie stosowania rozbudowanego systemu obniżonych stawek podatku VAT.
2. Rozpoczęcie procesu dostosowywania systemów emerytalnych dla rolników i górników do systemów emerytalnych przeznaczonych dla innych grup zawodowych oraz przyjęcie harmonogramu stopniowych działań prowadzących do ich pełnego dostosowania; stworzenie systemu szacowania i rejestracji dochodów rolników.
3. Podjęcie działań w celu ograniczenia nadmiernego wykorzystywania umów czasowych i umów cywilnoprawnych na rynku pracy.
4. Usunięcie przeszkód utrudniających inwestycje w projekty kolejowe.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

⁽¹⁾ Na podstawie art. 9 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie krajowego programu reform Portugalii na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Portugalię programu stabilności na 2015 r.**

(2015/C 272/25)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej ⁽²⁾ i ich korygowania, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 marca 2010 r. Rada Europejska przyjęła wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia nowej strategii na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego, zatytułowanej „Europa 2020”, opartej na ściślejszej koordynacji polityk gospodarczych. Strategia ta jest skupiona na najważniejszych obszarach wymagających podjęcia działań służących pobudzeniu europejskiego potencjału w dziedzinie trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności.
- (2) W dniu 14 lipca 2015 r. na podstawie wniosków Komisji Rada przyjęła zalecenie w sprawie ogólnych wytycznych polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii, a w dniu 21 października 2010 r. – decyzję dotyczącą wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽³⁾. Dokumenty te stanowią razem „zintegrowane wytyczne”, a państwa członkowskie zostały wezwane do ich uwzględnienia we własnych krajowych politykach gospodarczych i politykach zatrudnienia.
- (3) W dniu 8 lipca 2014 r. Rada przyjęła zalecenie ⁽⁴⁾ w sprawie krajowego programu reform Portugalii na 2014 r. oraz wydała opinię na temat przedstawionego przez Portugalię zaktualizowanego programu stabilności na 2014 r. W dniu 28 listopada 2014 r., zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 ⁽⁵⁾, Komisja przedstawiła opinię na temat projektu planu budżetowego Portugalii na 2015 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

⁽³⁾ Utrzymana w mocy decyzją Rady 2014/322/UE z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich na rok 2014 (Dz.U. L 165 z 4.6.2014, s. 49).

⁽⁴⁾ Zalecenie Rady z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie krajowego programu reform Portugalii na 2014 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Portugalię programu stabilności na 2014 r. (Dz.U. C 247 z 29.7.2014, s. 102).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

- (4) W dniu 28 listopada 2014 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2015 r. W tym samym dniu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazano Portugalie jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (5) W dniu 18 grudnia 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety zakładające wspieranie inwestycji, zintensyfikowanie reform strukturalnych oraz przeprowadzenie odpowiedzialnej konsolidacji budżetowej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu.
- (6) W dniu 26 lutego 2015 r. Komisja opublikowała swoje sprawozdanie krajowe za 2015 r. dotyczące Portugalii. Zawarto w nim ocenę postępów Portugalii w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych w dniu 8 lipca 2014 r. Sprawozdanie krajowe zawiera również wyniki szczegółowej oceny sytuacji przeprowadzonej na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że w Portugalii występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają zdecydowanych działań politycznych i odrębnego monitorowania. Należy przyznać, że dzięki programowi dostosowawczemu poczyniono znaczne postępy, zarówno pod względem dostosowań gospodarczych, jak i strategii politycznych. Pomimo wysiłków na rzecz zmniejszenia zadłużenia zaobserwowanych w sektorze gospodarstw domowych i w sektorze przedsiębiorstw niefinansowych nadal istnieją jednak poważne zagrożenia związane z wysokim poziomem zadłużenia, zarówno wewnętrznego, jak i zewnętrznego, w różnych sektorach gospodarki, które wymagają bacznej uwagi. Obserwuje się również silną presję na zmniejszenie zadłużenia w kontekście niskiego wzrostu gospodarczego i wysokiego bezrobocia przy niskiej inflacji.
- (7) W dniu 28 kwietnia 2015 r. Portugalia przedłożyła krajowy program reform na 2015 r. oraz program stabilności na 2015 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (8) Portugalia podlega obecnie funkcji naprawczej paktu stabilności i wzrostu. W swoim programie stabilności na 2015 r. rząd przedstawił zamiar skorygowania nadmiernego deficytu do końca 2015 r., czyli w terminie wskazanym przez Radę. Rząd planuje, iż deficyt nominalny zmniejszy się do poziomu 2,7 % PKB w 2015 r., a następnie stopniowo do 0,6 % PKB w 2018 r. Zgodnie z programem stabilności, rząd planuje osiągnięcie średniookresowego celu budżetowego – deficyt strukturalny na poziomie 0,5 % PKB – do 2016 r. Oczekuje się, że w 2015 r. relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB spadnie do 124,2 %, osiągając w 2018 r. poziom około 112,1 %. Scenariusz makroekonomiczny leżący u podstaw prognoz budżetowych jest wiarygodny w odniesieniu do lat 2015 i 2016, lecz dość optymistyczny w odniesieniu do lat 2017 i 2018, w odniesieniu do którego to okresu portugalska rada ds. finansów publicznych również wskazała pewne zagrożenia. Według prognozy Komisji przedstawionej wiosną 2015 r. terminowa i trwała korekta nadmiernego deficytu do końca 2015 r. jest możliwa, nie jest jednak pewna. Jednocześnie podjęty wysiłek fiskalny jest mniejszy od zalecanego przez Radę. Zakładając, że nadmierny deficyt zostanie faktycznie skorygowany, od 2016 r. Portugalia zostałaby objęta funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. Środki na rzecz poprawy bilansu mające wspierać realizację planowanych celów w zakresie deficytu począwszy od 2016 r. nie zostały wystarczająco precyzyjnie określone, a ich skala wydaje się zbyt ograniczona. W związku z tym wydaje się, że istnieje ryzyko znacznego odchylenia od wymaganej korekty zmierzającej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2016 r., i potrzebne będą dalsze środki strukturalne. W oparciu o przeprowadzoną ocenę programu stabilności, oraz biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2015 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, że Portugalia nie spełni warunków paktu stabilności i wzrostu.
- (9) Konsolidacji budżetowej musi towarzyszyć poprawa efektywności i jakości wydatków publicznych na wszystkich poziomach administracji publicznej oraz dalsze reformy systemu zarządzania finansami publicznymi. W szczególności konieczne są dalsze wysiłki w celu zapewnienia ścisłej kontroli wydatków przez wykonanie ustawy o kontroli zobowiązań oraz poprawę rozliczalności. We wrześniu 2014 r. opublikowano ustawę w sprawie jednolitej skali wynagrodzeń, którą zaczęto stosować od stycznia 2015 r.; ponadto prowadzone są przygotowania do wdrożenia dekretu z mocą ustawy w sprawie jednolitej skali dodatków. Nie zakończono restrukturyzacji przedsiębiorstw państwowych. Poczyniono ograniczone postępy w zakresie prac nad kompleksowymi środkami w ramach bieżącej reformy emerytalnej w następstwie orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego z sierpnia 2014 r. W ciągu ostatnich dwóch lat Portugalia przeprowadziła kompleksową reformę swojego systemu podatkowego, ukierunkowaną na podatek od przedsiębiorstw, podatek dochodowy od osób fizycznych oraz podatki środowiskowe. Należy przeprowadzić ocenę ogólnego wpływu tej reformy. Konieczne są dalsze reformy w odniesieniu do szerokiego spektrum zagadnień w celu modernizacji administracji podatkowej i dalszej poprawy przestrzegania prawa podatkowego.
- (10) Niedawno przeprowadzono też szereg reform dotyczących systemu rokowań zbiorowych, jednak nie wszystkie one sprzyjają dostosowaniu wysokości wynagrodzeń do wydajności na poziomie sektorów i poszczególnych przedsiębiorstw. Zasadniczym wyzwaniem w tym zakresie jest zapewnienie przedsiębiorstwom możliwości dostosowania się do szczególnych okoliczności. Obejmuje to skuteczne wykorzystanie istniejących przepisów w celu umożliwienia przedsiębiorstwom odstępstwa od sektorowych układów zbiorowych w szczególnych okolicznościach. Mimo że w ostatnich latach zamrożono płace, od 2008 r. tempo wzrostu minimalnego wynagrodzenia

za pracę było znacznie szybsze niż tempo wzrostu średniego wynagrodzenia w ujęciu nominalnym, a odsetek pracowników utrzymujących minimalne wynagrodzenie wzrósł z 5 % w 2005 r. do 12,9 % w 2014 r.

- (11) Poczyniono znaczne postępy w realizacji aktywnej polityki w zakresie rynku pracy oraz reformy publicznych służb zatrudnienia. Nadal istnieją pewne problemy z dotarciem do młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się. Należy zwiększyć cyfryzację usług służących dopasowaniu umiejętności do potrzeb rynku pracy. Ważnym wyzwaniem pozostaje zapewnienie odpowiedniego zasięgu pomocy socjalnej, w szczególności programu minimalnego dochodu. Zauważalne są pewne postępy w działaniach na rzecz poprawy jakości systemu oświaty i jego dostosowania do potrzeb rynku pracy. Aby poprawić jakość edukacji, Portugalia zmieniła programy nauczania oraz kartę nauczyciela. Wykorzystanie narzędzia do monitorowania oraz dywersyfikacja ścieżek dzięki nowym programom kształcenia i szkolenia zawodowego powinny zapobiec zbyt wczesnemu porzucaniu nauki i poprawić wyniki kształcenia. Niedawne reformy zostały opracowane z myślą o udoskonaleniu systemu kształcenia i szkolenia zawodowego, niemniej jednak uczynienie go bardziej atrakcyjnym dla uczniów jest nadal trudne. Wyzwaniem jest również wspieranie transferu wiedzy między szkolnictwem wyższym, przedsiębiorstwami sektora prywatnego oraz instytutami badawczymi.
- (12) Wysokie zadłużenie portugalskich przedsiębiorstw nadal osłabia ich wyniki oraz uniemożliwia inwestycje, natomiast zadłużenie gospodarstw domowych uległo znacznemu obniżeniu. Po kompleksowej ocenie bilansów bank centralny nasilił w ramach działań następczych monitorowanie poziomu płynności i pozycji kapitałowej banków, jak również przeprowadził ocenę ich planów naprawczych. Wskaźnik zagrożonych kredytów korporacyjnych pozostaje nadal wysoki (ponad 18 %) i stanowi obciążenie dla bilansów banków. Zapoczątkowana w 2014 r. reforma podatku od przedsiębiorstw ograniczyła możliwości odliczania wydatków finansowych netto, możliwe są jednak dalsze działania w celu rozwiązania problemu preferencyjnego traktowania zadłużenia w systemie opodatkowania przedsiębiorstw. Wprowadzane są zmiany w platformach i narzędziach restrukturyzacji przedsiębiorstw PER i SIREVE, zwiększające nacisk na pomoc rentownym przedsiębiorstwom w utrzymaniu się na rynku i unikanie likwidacji. Dane liczbowe za 2014 r. dotyczące zmniejszenia udziału finansowania dłużnego wskazują na znaczne postępy we wdrażaniu środków na rzecz ograniczenia nadwyżki zadłużenia przedsiębiorstw. Dzięki różnym środkom opublikowany w maju 2014 r. plan strategiczny na rzecz restrukturyzacji długu przedsiębiorstw przybiera stopniowo kształt prawny. Odnotowano również postępy w poszerzaniu możliwości finansowania przedsiębiorstw spoza sektora finansowego poprzez zachęcanie do inwestycji kapitałowych. Ustanowiona formalnie we wrześniu 2014 r. instytucja finansowania rozwoju zamierza usunąć niedoskonałości rynku utrudniające MŚP dostęp do finansowania.
- (13) Nadal możliwe jest wzmocnienie środków na rzecz zwiększenia efektywności i jakości sądownictwa, w szczególności w odniesieniu do oceny działań sądów i wykorzystania narzędzi online. Można też przeprowadzić badania klientów usług sądowych lub prawników praktyków. Według unijnej tablicy wyników wymiaru sprawiedliwości z 2015 r. postępowania w sprawach cywilnych i handlowych nadal były długie (386 dni). Nadal nieznacznie spada liczba postępowań egzekucyjnych, a postępowania są długotrwałe (1 045 dni w 2014 r.). Tempo reform sądów podatkowych i administracyjnych jest wolniejsze niż tempo pozostałych reform sądownictwa. Wzrost liczby spraw dotyczących nadmiernego zadłużenia wyraźnie wskazuje na potrzebę zapewnienia większych zasobów i odpowiednich szkoleń sądom pierwszej instancji w tej dziedzinie. Płynność przedsiębiorstw jest osłabiana przez duże opóźnienia w płatnościach, w szczególności w sektorze publicznym. Nie podjęto żadnych nowych środków ani zobowiązań w celu zaradzenia temu problemowi. Obszar partnerstw publiczno-prywatnych na szczeblu władz lokalnych i regionalnych oraz koncesji na wszystkich szczeblach jest niewystarczająco przejrzysty. Walkę z korupcją blokuje nieskuteczne stosowanie obowiązujących ram prawnych, które wymagają udoskonalenia w zakresie monitorowania, wdrażania oraz egzekwowania sankcji.
- (14) Nowy organ regulacyjny ds. transportu nie podjął jeszcze działalności. Działania na rzecz liberalizacji koncesji na eksploatację portów, sieci kolejowych i miejskiego transportu publicznego mają zbyt wolne tempo i w związku z tym nie stymulują inwestycji. Poczyniono ograniczone postępy we wdrażaniu długofalowego planu rozwoju transportu oraz harmonogramu reform sektora portowego. Odnotowano opóźnienia w udzielaniu koncesji na usługi transportowe dla obszarów metropolitalnych Lizbony i Porto. Ponadto poczyniono ograniczone postępy w zakresie renowacji koncesji na eksploatację portów oraz w sektorze kolejowym. Połączenie operatorów infrastruktury kolejowej (REFER) oraz drogowej (EP) zmierzające do poprawy stabilności finansowej nowego podmiotu jest w toku. Obniżono liczbę personelu zatrudnionego w przedsiębiorstwach państwowych w sektorze transportu.
- (15) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Portugalii i opublikowała ją w sprawozdaniu krajowym na 2015 r. Komisja oceniła również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Portugalii w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej w Portugalii, ale także ich zgodność z przepisami i wytycznymi UE, ze względu na konieczność

wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach w pkt 1–5 poniżej.

- (16) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu zamieszczonym poniżej w pkt 1.
- (17) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program stabilności. Zalecenia Rady na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach w pkt 1–4 poniżej.
- (18) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła również analizę polityki gospodarczej strefy euro jako całości. Na podstawie tej analizy Rada wydała osobne zalecenia skierowane do państw członkowskich, których walutą jest euro ⁽²⁾. Jako kraj, którego walutą jest euro, Portugalia powinna zapewnić pełne i terminowe wdrożenie również tych zaleceń,

NINIEJSZYM ZALECA Portugalii podjęcie w latach 2015 i 2016 działań mających na celu:

1. Zapewnienie trwałej korekty nadmiernego deficytu w 2015 r. poprzez podjęcie koniecznych działań. Osiągnięcie korekty budżetowej w wysokości 0,6 % PKB w dążeniu do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2016 r. Wykorzystanie nieoczekiwanych zysków do przyspieszenia redukcji deficytu i redukcji długu. Wykonanie ustawy o kontroli zobowiązań w celu lepszego kontrolowania wydatków. Poprawę średniookresowej stabilności systemu emerytalnego. Zabezpieczenie stabilności finansowej przedsiębiorstw państwowych. Dalszą poprawę przestrzegania przepisów prawa podatkowego oraz efektywności administracji podatkowej.
2. Wspieranie dostosowania wysokości wynagrodzeń do wydajności, w konsultacji z partnerami społecznymi oraz zgodnie z praktykami krajowymi, z uwzględnieniem różnic w umiejętnościach, lokalnych warunkach rynku pracy oraz wynikach gospodarczych poszczególnych regionów, sektorów i przedsiębiorstw. Zagwarantowanie, by zmiany w zakresie minimalnego wynagrodzenia za pracę były spójne z celami dotyczącymi wspierania zatrudnienia i konkurencyjności.
3. Poprawę efektywności publicznych służb zatrudnienia, w szczególności poprzez skuteczniejsze docieranie do młodych osób nigdzie niezarejestrowanych. Zapewnienie rzeczywistej aktywizacji beneficjentów świadczeń oraz odpowiedniego zakresu programu pomocy społecznej, w szczególności programu minimalnego dochodu.
4. Podjęcie dalszych środków na rzecz ograniczenia nadwyżki zadłużenia przedsiębiorstw, obniżenia wskaźnika zagrożonych kredytów korporacyjnych w bankach oraz ograniczenia preferencyjnego traktowania zadłużenia przedsiębiorstw w przepisach podatkowych. Poprawę efektywności narzędzi służących do restrukturyzacji długu rentownych przedsiębiorstw poprzez wprowadzenie środków zachęcających banki i dłużników do podejmowania procesu restrukturyzacji już na wczesnym etapie.
5. Przyspieszenie realizacji środków i zwiększenie przejrzystości w zakresie udzielania koncesji, m.in. w sektorze transportu, oraz w obszarze partnerstw publiczno-prywatnych na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady

P. GRAMEGNA

Przewodniczący

⁽¹⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

⁽²⁾ Dz.U. C 272 z 18.8.2015, s. 98.

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2015 r.****w sprawie wdrażania ogólnych wytycznych dotyczących polityki gospodarczej państw członkowskich, których walutą jest euro**

(2015/C 272/26)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 136 w związku z jego art. 121 ust. 2,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Podtrzymanie i wzmocnienie rozwoju strefy euro wymaga stałych wysiłków politycznych, by zapewnić zrównoważoną korektę w sektorach prywatnym i publicznym oraz zwiększyć potencjał wzrostu gospodarczego w perspektywie średnio- i długoterminowej. W strefie euro trwa co prawda ożywienie gospodarcze, jednak utrudniają je skutki niedawnych kryzysów gospodarczo-finansowych, w tym obecne przywracanie równowagi zewnętrznej, wysoki poziom zadłużenia sektora publicznego i prywatnego oraz związana z tym presja na zmniejszenie zadłużenia, utrzymujące się bariery strukturalne na krajowych rynkach pracy i produktów, wysoki wskaźnik bezrobocia oraz małe zaufanie, a także utrzymujący się niski poziom inwestycji. Dotychczasowy proces wdrażania reform określonych w zaleceniach dla poszczególnych krajów nie był dostatecznie ambitny.
- (2) Strefa euro jest czymś więcej niż tylko sumą tworzących ją państw. Gospodarki państw należących do strefy euro są ze sobą ściśle powiązane, co przemawia za koniecznością wprowadzenia ściślejszej koordynacji polityk budżetowych, finansowych i strukturalnych. Kurs polityki na poziomie strefy euro powinien wspierać wzrost gospodarczy i zatrudnienie oraz jednocześnie zapewniać, aby podtrzymywane i wspierane były postępy dokonane w zakresie przywrócenia równowagi. Państwa członkowskie należące do strefy euro ponoszą szczególną odpowiedzialność za skuteczne wdrożenie zasad zarządzania, które wyraźnie wzmocniono w ostatnich latach. Wymaga to większej presji ze strony innych członków, sprzyjającej wdrażaniu krajowych reform i ostrożnej polityce budżetowej. Ponadto wymaga to dokładniejszej oceny tych reform z perspektywy strefy euro, ograniczenia ewentualnych skutków ubocznych dla innych państw strefy oraz stymulowania polityk mających szczególne znaczenie dla dobrze funkcjonującej unii gospodarczej i walutowej.
- (3) Ambitne reformy strukturalne w strefie euro, które mają za zadanie zmodernizować gospodarki i zwiększyć konkurencyjność oraz potencjał wzrostu gospodarczego, nie są jeszcze realizowane w odpowiednio skutecznym sposób. Państwa członkowskie istotnie się różnią pod względem skali zakłóceń równowagi sprzed kryzysu, pozycji w cyklu koniunkturalnym oraz dostępności przestrzeni fiskalnej. Pomimo ulepszeń na rynku pracy oraz pewnych postępów w realizacji reform w kierunku poprawy odporności rynków pracy, wskaźniki bezrobocia utrzymują się na wysokim poziomie i utrwalają się zagrożenia związane z bezrobociem długotrwałym, co w konsekwencji prowadzi do dalszego pogorszenia sytuacji społecznej w państwach najbardziej podatnych na zagrożenia. Trwa przywracanie równowagi zewnętrznej, ale postępy są asymetryczne, a ponadto w kilku państwach członkowskich utrzymują się wysokie nadwyżki na rachunku obrotów bieżących. Ambitne reformy strukturalne na rynku pracy i produktów ułatwiłyby konieczną korektę gospodarczą w strefie euro oraz

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

pobudziłyby wzrost gospodarczy w państwach, które takie reformy realizują. Reformy przyczyniają się również do większego włączenia społecznego poprzez zwiększenie zatrudnienia i obniżenie cen dla konsumentów. Reformy strukturalne, o ile realizowane są wspólnie we wszystkich państwach członkowskich, przynoszą korzyści całej strefie euro dzięki pozytywnym skutkom ubocznym, przenoszonym się kanałami handlowymi i finansowymi. Sprzyjałoby to także właściwym wyborom politycznym w pozostałej części strefy euro. Dyskusje tematyczne na forum Eurogrupy mogą pomóc w tym procesie dzięki ocenie i analizie porównawczej reform i ich wpływu na strefę euro jako całość. Można to osiągnąć poprzez korzystanie z najlepszych praktyk, porozumienie w sprawie wspólnych zasad dotyczących dobrych reform i presję ze strony innych członków. Z uwagi na proces korekty na poziomie poszczególnych państw i w związku z tym funkcjonowanie całej strefy euro szczególnie ważne jest systematyczne monitorowanie postępów reform w państwach członkowskich, w których występują nadmierne zakłócenia równowagi oraz zakłócenia wymagające zdecydowanych działań.

- (4) Jednym z kluczowych wyzwań politycznych w strefie euro jest obniżenie długu publicznego poprzez egzekwowanie odpowiedzialności budżetowej. Dzięki konsolidacji wysiłków w poprzednich latach sytuacja budżetowa w strefie euro poprawiła się, ale koordynacja polityki fiskalnej jest nadal niezadowalająca. Szereg państw członkowskich należących do strefy euro musi kontynuować korektę budżetową, by zredukować bardzo wysokie zadłużenie. Inne państwa mają większe pole manewru, które mogłyby wykorzystać w celu pobudzenia popytu krajowego, kładąc szczególny nacisk na inwestycje; wsparłoby to wzrost gospodarczy w tych państwach i w całej strefie euro. Elastyczność przewidziana w zasadach paktu stabilności i wzrostu pozwala państwom członkowskim przeprowadzać reformy strukturalne i inwestycje oraz jednocześnie przestrzegać wspólnie ustalonych zasad. Strategie budżetowe nie sprzyjają jeszcze w dostatecznym stopniu wzrostowi gospodarczemu. Jeśli chodzi o przychody, pomimo większej koordynacji w Eurogrupie istnieją możliwości dalszej poprawy efektywności systemów opodatkowania i zmniejszenia klina podatkowego. Co się tyczy wydatków, należy bardziej skoncentrować się na inwestycjach publicznych opartych na rzetelnej analizie kosztów i korzyści oraz na innych wydatkach publicznych mających silne i pozytywne skutki dla wzrostu gospodarczego. W przeglądach wydatków podkreślono potrzebę zwiększenia wydajności administracji publicznej. Ważne dla tego procesu będą sprawnie funkcjonujące krajowe ramy budżetowe.
- (5) Poprawiły się warunki na rynkach finansowych w strefie euro, jednak akcja kredytowa na rzecz sektora prywatnego jest nadal zahamowana, a rynki finansowe pozostają rozdrobnione. Powoduje to wstrzymywanie inwestycji w strefie euro. W efekcie powstała duża luka inwestycyjna, podczas gdy równolegle istnieją potrzeby w dziedzinie inwestycji materialnych i niematerialnych. Plan inwestycyjny UE stwarza możliwości pobudzenia inwestycji i ukierunkowania ich na produktywne cele. Niemniej wpływ planu inwestycyjnego oraz rozszerzonego programu EBC dotyczącego skupu aktywów będzie większy, jeśli towarzyszyć im będą środki przyjęte w szerszym sektorze finansowym w celu przywrócenia przepływów kredytowych, pogłębienia rynków kapitałowych oraz pobudzenia długoterminowego finansowania gospodarki. Trwają prace nad dokończeniem tworzenia unii bankowej; pomocne będzie w tym zakresie wdrożenie jednolitego zbioru przepisów oraz spójnego podejścia regulacyjnego. Lepiej zintegrowane i bardziej wydajne rynki kapitałowe umożliwiłyby pozyskanie dodatkowego finansowania na potrzeby inwestycji, zmniejszenie uzależnienia gospodarki europejskiej od banków oraz poprawę struktur finansowych tej gospodarki, tak by były one bardziej zrównoważone i stabilne.
- (6) Niezależnie od niedawnych osiągnięć w zakresie wzmacniania struktury UGW, z uwagi na obecne wyzwania konieczne są postępy w dokończeniu tego projektu. Dalszy rozwój UGW będzie wymagał stopniowego podejścia, łączącego dyscyplinę i solidarność. Przewodniczący Komisji razem z przewodniczącymi Rady Europejskiej i Parlamentu Europejskiego, prezesem Europejskiego Banku Centralnego oraz przewodniczącym Eurogrupy opracują dalsze kroki, by poprawić zarządzanie gospodarcze w strefie euro,

NINIEJSZYM ZALECA państwom członkowskim należącym do strefy euro podjęcie następujących działań w ramach Eurogrupy w latach 2015–2016:

1. Wykorzystanie presji ze strony innych członków w celu wspierania reform strukturalnych, które ułatwiają korektę wysokiego zadłużenia wewnętrznego i zewnętrznego, oraz wspierania inwestycji. Dokonywanie systematycznych ocen postępów w realizacji reform w państwach członkowskich, które wymagają szczególnego monitorowania w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej. Kontynuowanie regularnych tematycznych ocen reform strukturalnych. Podjęcie do wiosny 2016 r. decyzji w sprawie działań w następstwie ćwiczenia w zakresie koordynacji dotyczącego zmniejszenia wysokiego klina podatkowego oraz reformy rynków usług.

2. Koordynacja polityki fiskalnej w celu zapewnienia, aby wspólny kurs polityki budżetowej w strefie euro uwzględniał zagrożenia dla stabilności finansów publicznych oraz warunki cyklu koniunkturalnego. Nie stanowi to uszczerbku dla spełnienia wymogów paktu stabilności i wzrostu. Organizowanie do wiosny 2016 r. tematycznych dyskusji na temat poprawy jakości i stabilności finansów publicznych, kładąc szczególny nacisk na priorytetowe traktowanie inwestycji materialnych i niematerialnych na szczeblu krajowym i unijnym, oraz na dostosowanie systemów opodatkowania, tak aby bardziej sprzyjały wzrostowi gospodarczemu. Monitorowanie skutecznego funkcjonowania niedawno wzmocnionych krajowych ram budżetowych.
3. Zapewnienie terminowego zakończenia działań następczych związanych z kompleksową oceną przeprowadzoną przez Europejski Bank Centralny, wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE ⁽¹⁾ (dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków), ukończenie ratyfikacji umowy międzyrządowej w sprawie jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz pełne uruchomienie funduszu w styczniu 2016 r. Wspieranie środków mających wzmocnić finansowanie rynkowe, poprawić dostęp MŚP do finansowania oraz stworzyć alternatywne źródła finansowania. Zachęcanie do dalszych reform krajowych przepisów dotyczących niewypłacalności.
4. Kontynuowanie prac nad pogłębieniem unii gospodarczej i walutowej oraz przyczynienie się do poprawy ram nadzoru ekonomicznego w kontekście sprawozdania na temat dalszych działań mających na celu usprawnienie zarządzania gospodarczego w strefie euro, przygotowanego przez przewodniczącego Komisji Europejskiej Jean-Claude'a Junckera w ścisłej współpracy z przewodniczącym Rady Europejskiej Donaldem Tuskiem, przewodniczącym Parlamentu Europejskiego Martinem Schulzem, prezesem Europejskiego Banku Centralnego Mariem Draghim oraz przewodniczącym Eurogrupy Jeroenem Dijsselbloemem, a także działań następczych w związku z tym sprawozdaniem.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2015 r.

W imieniu Rady
P. GRAMEGNA
Przewodniczący

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/UE oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190).

ISSN 1977-1002 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5228 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL